

ایالات متحده آمریکا

سرمین تحول دائم

این کتاب تبصیب شورای تحریریه رسیده است

(جای فروش - کتابفروشی ابن سینا)

مقدمه

یکی از بدیهیاتی که در ضمن صحبت‌های معمولی مربوط بمسائل جهان بمیان می‌آید اینست که نقش کشورهای متحد امریکا در این مسائل بسیار مهمست. در واقع میتوان گفت که راجع باین موضوع همه جهانیان علی‌الظاهر متحد القولند و در هیچ نقطه‌ای کسی را نمیتوان یافت که اهمیت سیاست امریکا را مورد تردید قرار دهد. اما همچنانکه در مورد همه قضایای بدیهی پیش می‌آید در اینجا نیز انسان بمحض شروع بتحقیق و آزمایش مواجه با اشکالات فراوانی میگردد منجمله تعیین اینکه سیاست امریکا از چه لحاظ حائز اهمیت است و یا بعبارت ساده‌تر امریکا با این اهمیتی که کسب کرده است چکار باید بکند، برای چه منظور و هدفی دست بکار بزند و بسوی کدام مقصد رهسپار شود.

گاهی از خود میپرسیم که معنی کشورهای متحد امریکا چیست و ما که ملت امریکا هستیم چکاره ایم؟

اصلاً چرا باید فرض کنیم که امریکا دارای معنی خاصی است؟ مگر نه اینست که امریکا مسکن ملتی است و ملتها معنائی جز آنچه بر همه معلومست ندارند؟ مگر انگلستان و فرانسه معنای خاصی دارند؟ ملت عبارتست از گروهی از مردم که تحت نوعی از انواع حکومت گرد هم آمده‌اند تا بقای خود را تأمین کنند و منافع خود را پیشرفت بدهند. در هر صورت چه معنای دیگری میتوان برای امریکا قائل شد؟ این نوع تفکر عملی قاطع معمولاً مغز متفکرین کنونی راشدیداً تحت تأثیر قرار میدهد معهذا وقتی که بخواهیم آنرا خواه از لحاظ علمی و خواه از طریق حسی بمیزان حقیقت بسنجیم قهراً متوجه نقصان آن خواهیم شد.

در اینجا موضوع انگلستان و فرانسه را که از زمینه صحبت ما خارج است کنار میگذاریم و فقط با آمریکا میپردازیم و حق اینست که باید بگوئیم آمریکا از نظر امریکائیان (و در واقع از نظر بسیاری از جهانیان) همواره دارای معنائی بوده که بالاتر از معنای ملی محض قرار داشته است .

برای اثبات این مدعی از بیاناتی که پیشوایان آمریکا از آغاز تاریخ این کشور تا کنون ایراد کرده اند هزاران شاهد میتوان آورد ولی هیچ ضرورتی ندارد که فقط بگفته های پیشوایان استناد جوئیم بلکه یک مطالعه مختصر و دقیق نشان میدهد که افکار هر فرد آمریکائی متوجه وجود معنائی است که از حدود ملیت قدم فراتر میگذارد و افراد ناسیونالیست صرف در آمریکا بندرت پیدا میشوند .

اکنون بیش از بیست سالست که مدیران مجله «فورتون» از لحاظ تجارت و صناعت و همچنین بمناسبت ارتباط موجوده از حیث سیاست وضع ساکنان کشور آمریکا را تحت مطالعه درآورده و بالنتیجه هر روز بیش از پیش متوجه شده اند که در قلب امریکای مدرن کنونی بعضی اصول کلی وجود دارد که واقعیت آنها (هر قدر هم ماوراء طبعی باشد) قابل انکار نیست . البته این اصول بهیچوجه تازگی ندارد بلکه ریشه آنها کمابیش از دو هزار سال قبل موجود بوده است و تاریخ باختر زمین در واقع داستان تکامل اصول مذکوره است که همه ملت های باختری و بسیاری از ملل خاوری در آن ذی سهم بوده اند . منتها در قرن هجدهم بواسطه مساعد بودن اوضاع و احوال و بکار افتادن استعداد و ذوق اشخاص بوجه فوق العاده اصول مورد بحث در نهایت خوبی از طرف مردانیکه مسئول تأسیس و ایجاد کشورهای متحد آمریکا بودند بزبان آن روز تقریر و تنظیم گردید . ممکن است طرز تقریر آنروز بگوش شنوندگان

کنونی عجیب و نامأنوس آید ولی این امر نباید مایه توهم شود که خود آن اصول عجیب و غریب است بلکه تفکر و بیان مردم از آن زمان بعد تغییر یافته و گر نه اصول مورد بحث هم اکنون مانند آن روزگار پیشین در جامعه امریکائی باتمام نیرو در کار است و اگر از لحاظ ظاهر هم در آنها تغییری حاصل شده باشد معنای واقعی آنها همچنان زنده و پابرجا مانده و باندازه هر موقع دیگری هر معنائی که امریکا دارد وابسته بآنهاست. حال اگر بخواهیم آن معنی را درک کنیم و بدانوسیله مقاصد خود را روشن و راه و روش خود را معین نمائیم شرط اول اینست که بادل و فکری فارغ و باز در مقام فهم و ادراک در آئیم و پس از آنکه خود موفق بفهم مطلب شدیم دیگران را نیز از آن آگاه سازیم.

بنابهمین مقدمات است که مؤلفین کتاب حاضر آنرا با کمال فروتنی تقدیم خوانندگان گرامی میدارند و بخوبی متوجهند که این کتاب فقط آغاز کار است و بس و در واقع مقدمه ایست برای مطالعه کلی و عمومی مسئله موجهی که بدان اشاره رفت. کتاب «کشورهای متحد امریکا یا سرزمین تحول دائم» در وهله اول بجای شماره ماه فوریه ۱۹۵۱ مجله «فورتون» انتشار یافت و چون مقبول عامه واقع شد موجبات تشویق اینجانبان فراهم گردید که آنرا بشکل کتابی دردسترس علاقمندان بگذاریم. اما ناگفته نماند که ما خود بخوبی آگاهیم که این کتاب بسیاری از نقائصی را که در وضع مطبوعاتی نخستین خود به همراه داشته است هنوز هم در بر دارد.

با همه این احوال اگر انتشار این کتاب باعث آن بشود که بوجه کافی و مطابق اصول امروزی مقدمه ای برای تجدید نظر درباره بعضی از حقایق مربوط بامریکا فراهم آید ما اقدام خود را از لحاظ طبع و نشر آن بجا و مفید خواهیم دانست. در واقع میتوان این کتاب را مجموعه ای

از مقدمات مربوط به جنبه های مختلف کیفیت امریکا نام داد و آنرا بمنزله چراغ هدایتی تلقی کرد که بسرعت و پی در پی بنقاط مختلف یک محوطه تاریک فرا داشته شود و برای آنکه تمام آن محوطه بزرگ سرتاسر روشن گردد خود مردم و متفکرین سیاسی آنان باید بکار پردازند و امید ما تنها بر آنست که این چراغ هدایت بمقدار کافی از گوشه و کنار آنرا نشان داده باشد تا آنانرا بر سر شوق بیاورد و بقبول این وظیفه سنگین و خطیر وادار نماید .

موضوع دیگری که شاید در این اقدام ماعیی شمرده شود اینست که ما امریکارا طوری جالب و درخشان معرفی کرده ایم که ممکن است بمذاق بیگانگان خوش آیند نباشد. در این مورد نیز توجه خوانندگان را بدین نکته جلب میکنیم که چون در بادی امر این کتاب بشکل مقالاتی بمنظور طبع در مجله نوشته شده است لذا جا دارد که حدود گنجایش مطلب و اختیار مارا در نظر بگیرند. در کلیه آن مقالات اولیه توجه ما چندان معطوف بنظریات و احساسات دوستان خارجی نبوده بلکه میخواستیم بعضی حقایق را که خود امریکائیان گاه بگاه از نظر دور میدارند مورد بحث قرار بدهیم و در این کوشش خواستار آن بودیم که حقایق مذکور را همیشه از جنبه مثبت آنها نمایش دهیم. اما علاوه بر آن مسائل خاص بنظر ما شکی نیست که اهمیت امریکا در برابر سایر ممالک جهان نه فقط مربوط بقدرت اقتصادی و نظامی آن کشور است بلکه این نکته نیز مسلمست که شاید امریکا هنوز هم بتواند پاره ای از مسائل اجتماعی و اقتصادی و سیاسی را که باعث تفرقه و نفاق در دنیای آزاد میشود حل کند .

البته هیچ فرد مسئول امریکائی نباید برای خود اختیار آنرا قائل شود که مردمان دیگر جهانرا در حل مسائل مربوط ب خودشان دستور بدهد . و ما نیز در اینجا بهیچوجه چنین قصدی نداریم . مع هذا

اگر انسان بعضی از عوامل اصلی و عمده را که در حل مسائل مربوط بما مفید تواند بود برای دیگران نیز شرح بدهد مسلماً مرتکب خطائی نشده است .

بنظر ما در اینمورد بخصوص چندان جای بحث نیست و در مقابل معتقدینی که این کتاب را از لحاظ صبغه امریکائی زنده آن نامطبوع می‌شمارند فقط یک نکته هست که ما جداً باید بدان پردازیم .

این نکته مربوط بعبارت « عوامل جهان شمول » است که در بعضی موارد بکار برده و سیستم موجود امریکارا تاحدی متکی بدانها شمرده ایم . شکی نیست که بسیاری از خوانندگان اعتراض خواهند کرد که امریکائی‌ان هیچگونه حقی ندارند بعضی از عوامل روش خود را جنبه جهانی بدهند . در این مورد ما ناچاریم ایستادگی بخرج داده و بگوئیم اشاره ما بعوامل کلی و جهانی راجع بمسائلی نیست که بالاخص جنبه امریکائی داشته باشد بلکه مسائل مذکور بنظر ما مربوط بعالم بشریت است و بالاخص بهیچ ملت معینی تعلق ندارد . برای مثال میگوئیم همچنانکه اصول علمی مخصوص ملت و کشور خاصی نیست این مسائل نیز فیما بین همه افراد بشر مشترك است .

بنابر این در حقیقت هیچوقت نمیتوان گفت که امریکائی‌ها میخواهند آنها را بسایرین تحمیل کنند . از این ایراد که بگذریم میماند اثبات صحت یا سقم نظریه ما راجع بکلیت آن عوامل . در اینباب نیز میگوئیم اگر نظر ماصحیح وعمومیت وتحول کلی آن عوامل درست نباشد در آن صورت خود آن عوامل قهراً پیشرفتی نخواهند داشت ولی در صورتیکه رأی ما مقرون بصحت باشد بالضروره افراد بشر بمیل و رغبت آنها را درک کرده و مورد استفاده قرار خواهند داد . و ضمناً بتابعیده ما در این نظریه بحث وتردید نمیتوان داشت که باتوجه یتاریخ جهان وحقایق

آن کشور امریکا حافظ و نگهبان آن عوامل و اصول جهانی بوده و هست بدلیل آنکه با همه نفرت و اکراهی که امریکائیان از جنگ و ستیز دارند تا کنون دوبار در کشمکشهای عالمگیر وارد شده اند تا مگر حق این نگهبانی را چنانکه شاید و باید ادا کنند.

بنظر ما هم اکنون مدارك زیادی هست که نشان میدهد دنیا متوجه آن عوامل کلی است که امریکا همواره مستحفظ و نگهبان آنها بوده است. مسائلی که امروزه تحت عنوان « اغتشاش » آسیا مطرح میشود نشانه همان توجه و بیداری است گو اینکه مردم آسیا ممکن است عوامل مورد بحث را بنحوی دیگر بیان کنند.

این وضع در سرتاسر بسیاری از نقاط دنیای غیر کمونیستی نیز وجود دارد بدین معنی که در تمدنهای مختلف مظاهر مختلف این بیداری پدیدار شده و مسائل گوناگونی پیش آمده است. بعقیده ما این توجه و بیداری مربوط به همان مطلب میشود که ما از آن تحت عنوان « تحول دائم » یاد میکنیم.

در حقیقت اروپای غربی امروزه کوشش دارد که مطابق اوضاع و مقتضیات اروپا همان اصول عمومی را عملی و برقرار کند که اساس آزادی ما را تشکیل میدهد. تحول عظیمی که باعث پیدایش کشورهای متحد امریکا گردیده و تمام مؤسسات حیاتی امریکا در حقیقت برای پیشرفت آن وقف شده است نخستین بار در اروپا آغاز گردید و شاید بتوان گفت که تحول مذکور از بعضی جهات باروپا بیشتر از امریکا تعلق دارد. این تحول عبارت بود از قیام افراد بشر برضد زور گوئی و جهالت یعنی برضد جور و استبداد هموعان خود و قوای طبیعت.

فرصتهائی که در قاره امریکا از حیث مسائل سیاسی و اقتصادی فراهم آمد مردم این قاره را عهده دار حفظ آن اصول انقلابی نمود.

اما امریکائیان پتنهائی نمیتوانند اصول مزبور را بمرحله عمل برسانند و این وظیفه برعهده تمام ملل روی زمین است و قاره اروپا باید در ادای آن نقش بسیار مهمی ایفا نماید .

در اینجا باید نظریه ای را اظهار کنیم که در بادی امر ممکن است مایه حیرت گردد و آن اینکه تغییراتی که در جامعه امریکائی بوقوع پیوسته و از همان روز های اول بنیاد گذاری این کشور بی نهایت مهم و اساسی تلقی شده نتیجه بکار بردن توجه فطری باصولی بوده است که بنیاد گذاران امریکا بدان پای بند بوده اند نه مولود پشت پازدن باصول مزبور . اگر درست توجه داشته باشیم اصولی که معنای وجود امریکا در آنها مستتر است باعث پیدایش همان نیروهائی شده است که در تغییر و تحول امریکا یش از همه مؤثر بوده است .

پس کسانی که بتصور واهی اصول مزبور را کهنه و منسوخ می شمارند خوب است در این باره بیشتر تأمل کنند .

بقای آزادی امریکا مرهون اصولی است که انحصار با امریکا ندارد و بلکه متعلق بتمام دنیاست . سیر تکامل ما بالتمام متکی بنتایج این اصول بوده و هر امیدی که برای حل مسائل مبتلا به در آینده داشته باشیم خواه ناخواه باید براین زمینه استوار گردد که در استفاده از آن اصول شایستگی بیشتری بخرج دهیم .

اگر از این کار دست برداریم زیر پای خود را سست کرده ایم و اگر موضوع دفاع از خود را منحصر آ از جنبه نظامی تعریف نمائیم در واقع از توسعه مؤسسات آزاد خودمان دست برداشته ایم .

بنابراین پس از تجزیه و تحلیل زیاد اگر نظریه مذکور فوق مقبول افتد کشور امریکا برای اتخاذ سیاست و روش صحیحی ناچار است

علاوه بر ملاحظات نظامی و اقتصادی جنبه های معنوی را نیز در نظر بگیرد و این توجه نباید منحصرأ در حدود قلمرو دین بعمل آید بلکه با همه اهمیتی که برای دین قائلیم توجه ما باید دائماً باین نکته معطوف گردد که در ضمیر خود آن اصول کلی بهتری را که مایه پیدایش آزادی بمفهوم امریکائی آن شده است کشف کنیم و علی الدوام خواستار اجرای آن باشیم و بدانیم که بدون این اصول هیچ گونه امیدی ببقای آزادی نمیتوان داشت . در صورتیکه اصول مذکور را صرفاً از آن خود بشماریم درك حقیقت آن میسر نخواهد بود . پس باید سیاست و روش خود را طوری تنظیم کنیم که هر کسی بتواند اصولی را که برای تمام بشریت لازم است شخصاً در ضمیر خود درك و هضم کند و طریق اجرای آنرا فراگیرد .

کشورهای متحد امریکا بطور ساده قائم بوجود ملتی نیست بلکه خود معرف طریقی است در زندگی که برشالوده يك اصل کلی جهانی استوار میباشد .

طرز زندگی امریکائی

اگر یکنفر فرانسوی بخواهد کشور خود را توصیف نماید بعنوان «فرانسه زیبا» از آن یاد میکند و اگر یکنفر انگلیسی در این صدد برآید معمولاً میگوید «همیشه انگلستانی در دنیا وجود خواهد داشت» اینها و سایر ملل عالم، هنگامیکه درباره خود سخن میگویند کشور خود را باسم یاد میکنند. اما اتباع کشور امریکا مواجه با یک مطلب دیگری هستند. زیرا که در ضمیر خود فرض ناگفته ای دارند بدینمعنی که ملت خود را بالاتر از یک ملت می‌شمارند و چنین عقیده دارند که در امریکا آزمایش نوینی در جریان است که علی‌الدوام بسوی نتیجه کاملتری می‌گراید و متضمن آرمان ارجمندی است. بدینجهت هنگامیکه یکنفر امریکائی از کشور خود صحبت میدارد احساس میکند که اشاره بیک مفهوم یا اصل کلی ضرورت دارد و بهمین جهت درصدد پیدا کردن کلمات مناسبی برمیآید.

بهترین کلمه ایکه در امریکا برای اینمنظور انتخاب شده کلمه آزادی است. اما مسائل اجتماعی تاحدی از رونق این مفهوم مجرد که در امریکا بر تمام مفاهیم مشابه برتری دارد کاسته است. در قرن گذشته اصطلاحی وجود داشت که عبارت بود از «سرنوشت مشخص» از طرف دیگر گاه بگاه کسانی صحبت از «رویای امریکائی» بمیان میآورند. اما این عبارات موجب آن میشود که یک اصطلاح خاص و مورد علاقه امریکائیان یعنی «فهم درست» تاحدی تحت الشعاع قرار گیرد.

بنا بر این مقدمات و قتیکه امریکائیان عصر حاضر میخواهند منحصرآ بمجموعه عظیم و پیچاپیچی از رسوم و آداب و فنون و افکار و قوانین و اصول که وجود کشورهای متحده امریکا متکی بر آنست اشاره نمایند

ناچار متوسل بیک مفهوم مجرد مبهم ولی دلپذیری میشوند که عبارت است از « طرز زندگی آمریکائی » .

متفکرین دقیق این عبارت را نمی پسندند . زیرا که هر ناطقی در هر موردی و راجع به مسئله ای آنرا ذکر میکند مثلاً رهبر حزب کارگر در نقطه های محلی خویش و تاجر هنگامیکه بوسیله آسانسور بسالن غذا خوری باشگاه خود میرود و دندانساز موقع معالجه مریض خود برای سرگرم کردن وی متوسل بان میشود . همچنین در خارج از سواحل امریکا روشنفکران و عبارت پردازان آنرا بکار میبرند و همین امر مایه اشکال اساسی است .

عبارت « طرز زندگی امریکائی » علاوه بر ابهام دو پهلوی نیز هست و ظاهراً چنین میرساند که طرفداران آن میخواهند کلیه آنچه را که باعث پیدایش یک « طرز زندگی » میشود از قبیل آداب و رسوم و اعمال اقتصادی و طرز حکومت یعنی همه خصوصیات را که امریکای کنونی دارا است بسایر ملل جهان تحمیل کنند . اما این فکر کاملاً از حقیقت دور است و امریکائیان هرگز خواهان تحمیل خصوصیات زندگی امریکائی بر سایر ملل نبوده اند و مادامیکه از روی ایمان طرز زندگی خود را ادامه میدهند هرگز در این صدد برنخواهند آمد .

علاوه بر آنچه ذکر شد عبارت مورد بحث اشکالات دیگری نیز برای امریکائیان فراهم میآورد و تاحدی آنانرا از سایر افراد بشر جدا میکند چنانکه گوئی فرد امریکائی در سیاره دیگری مکان دارد و این جنبه اخیر بینهایت موجب تشویش خاطر امریکائیانست ، زیرا که اولاً امریکائی مایل است دیگران او را دوست بدارند و بعلاوه خود او نیز دوستار دیگرانست . از اینها که بگذریم امریکائی آرمانی دارد که متعلق بعالم بشریت است و مخصوص ملت یا نژاد خاصی نمیشد .

مجموع این عوامل باعث میشود که امریکائی خود را بعد اعلی متعلق بهمین کره زمین بدانند . امریکائی بسیار مسرور و مباهی است که در کشوری اینهمه ملل و نژادهای مختلف ساکنند و همچنین نسبت بملتهای دور افتاده علاقه خاص دارد . مثلاً مردم چین همواره مورد علاقه او بوده اند (گو اینکه ماجرای اسف انگیز کشمکشهای فعلی بظاهر با این مطلب وفق نمیدهد) علاوه بر همه اینها امریکائی نقش جدید رهبری در دنیای باختری را با کمال جدیت بعهده گرفته است . دنیائی که فرهنگ و سوابق معنوی آن اساس فرهنگ و معنویات خود او را تشکیل میدهد و امریکائی آماده دفاع از تمدن آنست .

پس فکر اینکه باوجود اینهمه عوامل نیرومند امریکائی درصدد جدا ماندن از جامعه بشریت باشد بکلی مخالف احساسات باطنی اوست و در واقع آنرا جز بمسخره نمیتوان تعبیر نمود .

بدینگونه معلوم شد که عبارت « طرز زندگی امریکائی » باهمه محسناتی که از پاره ای جهات دارد باعث تولید سوء تفاهم و مناقشات زیادی نیز گردیده است . اما از طرف دیگر ترك این عبارت نیز عملی نیست زیرا که برآستی متضمن معنائی مهم است ، معنائی که از نظر امریکائیان ضرورت قطعی دارد . بنابراین راهی که باقی میماند عبارت از کوشش در رفع سوء تفاهم است و اینکار بنوبه خود مستلزم آنست که طرز زندگی امریکائی را چنانکه هست بفهمیم و بخصوص متوجه این موضوع بسیار مهم بشویم که عبارت مذکور دارای دو قسمت عمده است : یکی خصوصیات که امریکائیان تاحدی که بالاخص مربوط بخود آنان است از دیگران انتظار شرکت در آنرا ندارند و دیگری بعضی اصول جهانی که بنظر امریکائیان متعلق بتمام بشر است و وظیفه امریکائیان است که کیفیت آن اصول را روشن سازند .

از نظر مسافران خارجی آنچه در طرز زندگی امریکائی بیش از همه مایه آشفته‌گی خاطر میشود «مادی‌گری» بی‌پروای آنست. مسافر بیگانه لاینقطع مواجه با مناظر و صداها و بوهای است که از محیطی ساخته و پرداخته بشر برمیخیزد و علی‌الظاهر تقریباً تمام امریکائیان نیروهای خود را کما بیش بان مصروف میدارند. بالاتر از این تجارب حسی، تجارب روحی قرار دارد از قبیل روش لاقیدانه رادیو از لحاظ اختلاط برنامه تفریحی با وهن آمیزترین احتیاجات جسمی انسان از جمله اعلانات مبتذلی که سعادت بشر را منوط بداشتن دندانهای سفید میکند و قهرمانان شیرخوار عالم سینما و فراوانی اسراف آمیزی که در اغلب مغازه‌های خرده‌فروشی مشهود است. مسافر بیگانه اینهمه را میبیند و قهرآ دستخوش افکار تیره‌ای در باره سرنوشت بشر میگردد و بخود میگوید این «طرز زندگی امریکائی» بچه قیمتی تمام میشود!

این افکار تیره موجب دونوع انتقاد میگردد: - نوع اول که آقای ویشینسکی آنرا دامن میزند اینست که سرمایه امریکائی مخصوص استثمار مردم است و بهمن جهت مردم امریکا رو بانحطاط میروند. مقابله با این جمله چندان دشوار نیست زیرا که این اعتراض ممکن است تا حدی درباره سرمایه داری گذشته امریکا و یا درباره سرمایه داری که هنوز هم در بعضی نقاط وجود دارد صدق کند ولی در مورد امریکای کنونی کاملاً بی‌معنی است. در دفتر آمار کارگری امریکا فهرست قیمتهای مخصوص مصرف کنندگان همیشه نگاهداری میشود و بموجب آن تغییراتی که در هزینه جاری زندگی حاصل میشود همیشه معلوم است و البته اینکار مستلزم آنست که میزان بهای کلیه اجناسی که تاحد معتابهی در هزینه زندگی مؤثر است در آن فهرست قید گردد. این فهرست که مخصوصاً برای خانواده‌های متوسط الحال تهیه میشود

سالهاست که شامل رادیو، چرخ خیاطی برقی، یخچال برقی، جاروب برقی، اتومبیل، لاستیک اتومبیل، کازولین، مخارج بیمه، مراقبتهای مربوط بطب و دندانسازی و جراحی و بیمارستان، دوا و خدمات راجع بسالنههای آرایش میباشد یعنی اینهمه را علاوه بر احتیاجات اصلی از قبیل خواربار و پوشاک و مسکن متضمن است.

معهدا دفتر آمار کارگری از چندی پیش این فهرست را ناقص میدانست زیرا که بعضی اقلام مهم که ممکن بود از لحاظ مادی در هزینه زندگی مؤثر باشد در آن گنجانیده نشده بود. بنابراین اقلام مزبور را بدان افزودند و از آنجمله است دستگاه تلویزیون و دستگاه نان برشته کنی و مواد خوراکی یخ زده و کنسروهای غذائی شیر خواران و عطریات مخصوص فر دایمی و قراردادهای مربوط به پذیرائی در بیمارستانها. این عمل موجب آن شد که روزنامه «نیویورک هرالڈ تریبون» بطعنه بگوید «پس چرا خاویار منظور نکردند؟».

با این مقدمات در یک چنین سیستم اقتصادی که اینهمه اقلام مختلف جزو مهم سطح زندگی شده است و باید دربر آورد هزینه زندگی منظور گردد صحبت از استثمار افراد بشر یا وه سرائی محض است. سیستم سرمایه داری امریکائی هنوز دارای نقائص و معایبی است ولی صحبت از استثمار در اینمورد در واقع اشاره بجریانات یک قرن پیش از این خواهد بود.

از فهرستی که در بالا ذکر شد کاملاً هویدا است که در امریکا سرمایه داران از مردم استفاده نمیکند، بلکه بالعکس مردم سرمایه داران را مورد استفاده خود قرار داده اند یعنی سرمایه بجای آنکه ارباب این جامعه باشد خدمتگزار آن شده است. برای اثبات این مدعا هیچ دلیلی بهتر از ارقامی نیست که اخیراً هیئت مدیره «فدرال رزرو» انتشار داد و مطابق

آن معلوم شد که از هر ده خانواده امریکائی چهار خانواده لااقل ۵۰۰۰ دلار در بستنکار حساب خود بیش از رقم ستون بدهکار موجود دارد و تقریباً از هر ده خانواده یکی ۲۵۰۰۰ دلار یا بیشتر موجودی خالص دارد. پس سیستم امریکائی فقط یک سیستم سرمایه داری نیست بلکه همه مردم امریکا سرمایه دارند.

اما همین موضوع موجب انتقاد دیگری میشود بدینمعنی که میگویند اگر عیب در سرمایه داران نیست پس ناچار هر نقصی که هست در مردم امریکاست. مردان و زنانی که اینهمه اصرار در بالا بردن سطح زندگی خود دارند و اینهمه انرژی در راه آن صرف میکنند قهراً باید مردمی بسیارمادی باشند. مگر نه اینست که علت گرفتاری این قاره عظیم همانا یکرنگی خسته کننده محصولات آن و یکنواختی یأس آور رسوم و عادات آن میباشد؟ ناظرین سیار مخصوصاً بیش از همه از این لحاظ ملول میگردند زیرا در طی مسافرت از شهری بشهر دیگر همه جا همان اعلانات را برای همان نوع محصولات مشاهده میکنند و هرچه میشوند یکنواخت است.

سئوالاتی که از آنان میشود کمابیش یکسان و مردمی که این سئوالات را میکنند از حیث لباس و قیافه و عمل و پذیرائی و تفریح ظاهراً نظیر همانهایی هستند که در شهر دیگر بوده اند و از قضا اسم معابر عمده نیز در غالب شهر ها یکسان است. بدینجهت این قبیل مسافرین فکر میکنند که اگر آزادی همین است پس اینهمه داد و فریاد در پیرامون آن برای چیست و اگر بنا باشد جامعه ای مانند لانه موران بوجود بیاورند راههای ساده تری برای اینکار میتوان یافت.

باید دانست که امریکائیان اعتراف دارند که جامعه آنان یکجامه مادی است و اصل یکسوق ساختن امور یکی از ضروریات «طرز زندگی» آنان است و موضوع یکنواختی متضمن خطری است که باید مردم امریکا مراقب آن بوده و بموقع درصدد خنثی کردنش برآیند. با همه این احوال انتقادی که از ناحیه ناظرین سیار بعمل میآید رویهمرفته باعث تعجب و ناراحتی فرد امریکائی میشود زیرا که می بینید انتقاد کننده فقط بچند موضوع توجه داشته و بسیاری مطالب دیگر مثلاً «علاقه شدید امریکائیانرا به تنوع از نظر دور داشته است».

یکفرد امریکائی تنوع را مطلقاً دوست میدارد و وجود افراد و ملل و ادیان و شعارها و منافع اقتصادی و افکار تند گوناگون در جامعه امریکائی از نظر وی بهیچوجه مسئله مشکلی تلقی نمی گردد و برعکس آنرا مایه سود می پندارد. همین فکر در سیستم پرپیچ و خم سیاسی امریکا نیز وجود دارد یعنی ۴۸ ایالت امریکا که هر یک دارای قانون اساسی و مقررات مخصوص بخود میباشند و در هر یک از آنها برای وکلای دادگستری و پزشکان و کارمندان کشوری و حتی رانندگان اتومبیل، امتحانات و پروانه های خاصی وجود دارد، در نظر شخص خارجی سازمان پرپیچ و خم و غیر عاقلانه ای جلوه میکند که نتیجه آن جز ایجاد هرج و مرج چیزی نمیتواند بود.

اما یکنفر امریکائی آنرا خوب میداند و حتی میتواند این نظر خود را ثابت کند، زیرا که اگر از یک چیز فقط یک نمونه وجود داشته باشد امریکائی نسبت بان ظنین میگردد و برای مثال میتواند حکومت فدرال را ذکر کرد.

این سوء ظن تاحدی مولود وحشتی است که امریکائی از هر نوع انحصار اعم از سیاسی یا اقتصادی احساس میکند.

از طرف دیگر نیز امریکائی وجود تنوع را نشانه آزادی تلقی میکند و آنرا دلیل این امر می‌شمارد که در این جامعه هر زن و مردی فرصت آنرا دارند که نسبت بشخص خود صادق باشند.

این مطلب مانند کلیه شئون زندگی امریکائی دارای جنبه عملی نیز هست. بدین معنی که اقدامات صنعتی همیشه متمایل باینست که سازمان خود را برای تولید استعداد بیشتری بصورت واحدهای بزرگی درآورد. اما امریکائیان همواره متوجه یکنوع دیگر از استعداد بوده‌اند که از لحاظ حصول نتیجه بارآورتر است. وبدست آوردن آن از طریق عدم تمرکز یعنی بوسیله تنوع عملیات مقدور می‌باشد. کساینکه از خارج می‌آیند غالباً نسبت بموضوع رقابت بنظر تردید مینگرند. اما اینان باید بخاطر بیاورند که رقابت در امریکا موضوع نزاع دو سگ بر سر یک استخوان نیست همچنانکه طراحان اجتماعی و مبلغین روسی می‌خواهند آنرا بدین شکل جلوه دهند.

درست است که امر رقابت باعث رنج فراوان در امریکا شده است و هنوز هم موقعی که شرکت شما از کار باز میماند و بالتجربه شغل خودتان از دست میرود رنج حاصل از رقابت محسوس میگردد. مع هذا رقابت امریکائی اساساً کم‌ضرتر از آنست که تصور میشود. در مرحله اول این رقابت مستلزم بکار انداختن نیروهای موجود برای پیشرفت افکار نوین، تغییرات نوین و تمایلات نوینی است و هر یک از آنها ممکن است بآمال باعث زیر و رو کردن قسمتی از امور بشری گردد و این کار در نظر امریکائی همان تنوعی است که وی خواستار آنست و بهمین علت هم امریکائی مایل است که در جامعه وی مردم وادیان و افکاری وجود داشته باشد که سازگار شدن آنها بایکدیگر غیر مقدور و یا لااقل مشکل باشد.

بنابر این مقدمات اگر دقت بیشتری شود خواهیم دید که در امریکا

فقط یک طرز زندگی منحصر بفرد وجود ندارد بلکه طرز های زندگی در آن سرزمین متعدد و شاید بیشمارند . مثلاً تفاوت های مناطق مختلف را باید ذکر کرد که در آنجا خود طبیعت با مؤسسات امریکائی دست یکی شده و برای زندگی طرز هائی چنان مختلف بوجود آورده اند که گوئی اختلاف موجود راجع بدولت جدا گانه است . درست است که این ملل فرعی امریکائی بوسیله علائق مشترك گونا گونی منجمله علقه مهم زبان بهم مربوطند ، با وصف این سجایا و آداب و نظریات و طرز تشخیص و هدف های شخصی آنان چنان با یکدیگر فرق دارد که اگر فردی دریکی از آن اجتماعات سعادتمند و فعال باشد ممکن است دریکی دیگر بدبخت و ملول گردد .

حالا نظری بنقاط دور دست باختر امریکا بیندازیم . این ناحیه بسیار وسیع که تقریباً از سرحد شرقی کلرادو آغاز میشود البته در اغلب موارد با سایر نقاط امریکا یکسان است . اما راه و رسم مردمان آنجا با آداب و رسوم ساکنان قسمت شرقی بسیار متفاوتست و در آن ناحیه خود طبیعت مقدمات این اختلاف را بطور مسلم فراهم آورده است . زیرا که نقاط دوردست باختری دارای عظمت داستانی است و در مقابل کوهها و دره ها و بیابانهای آن جنگلها و جویبارهای ساحل شرقی ناچیز بنظر میرسد .

بطور کلی ساکنان نواحی باختری از مردم قسمت شرقی صریح - اللهجه تر ، صمیمی تر و از لحاظ بذل مال و صرف وقت جوانمرد ترند . آرامتر حرف میزنند و برای رسیدن بیک نتیجه سریعی که بهر حال مایل بدست آوردن آن هستند بوضع خاصی بحث و جدال را کوتاه میکنند .

امریکائی ساکن در قسمت شرقی لاینقطع شیفته رفتار و کرداران می شود ولی آن رفتار و کردار را ساده و بی تکلف می پندارد و از لحاظ راه و رسم دنیوی ناقص می شمارد .

در واقع قسمت غربی امریکا از نظر ساکنان قسمت شرقی همان طور جلوه میکند که مشرق زمین در نظر اروپائیان . با همه این احوال همچنانکه آشنایان بسرزمین باختری امریکا می دانند این قبیل نظریات کلی باعث تحریف حقایق می شود . در خود قسمت باختری طرزهای مختلفی برای زندگی وجود دارد مثلاً در میان ناحیه شمال غربی اقیانوس آرام و کالیفرنیا اختلاف زیادی دیده میشود بدین معنی که در قسمت اول رودخانه های عظیمی از جبال مستور از برف سرچشمه گرفته و بایچ و خم زیاد از تنگه ها عبور میکنند و بدریا میریزند .

در این قسمت شهرها بی نهایت جدیدالاحداث مثلاً سیاتل هنوز جشن صدسالگی خود را نگرفته است . در این سرزمین اتحادیه های کاری قدرت بسزائی دارند و سطح زندگی بالا است . اما در ناحیه شمال غربی مردم با سادگی آرامی بدنبال خوشبختی میروند و این وضع در امریکا نادر است . در نظر جوانان منطقه مذکور فرد ساکن شمال غرب موجود فیلسوف مشربی است که از زندگی انتظارات فراوانی دارد ولی منظورش کسب ثروت زیاد نیست . ساکنان شمال غرب با کمال علاقه بکار و کسب خود میپردازند ولی نسبت بکوهساران و رودهای سرزمین خود علاقه بیشتری دارند و ترجیح میدهند که زن و فرزندان خود را با وسایل لازمه جهت چادر زدن در بیلاق برداشته ده دوازده روزی در پارکهای ملی بسیار زیبای خود بسربرند و با با قایق های تفریحی تفرج کنند و یا آنکه در آب های کف آلود رودخانه کلمبیا بصید ماهی آزاد بپردازند و یا در دامنه های عظیم جبال رنیه باسکی بازی بگذرانند .

بنابر این مردم کالیفرنیا از نظر ساکنان شمال غرب امریکا اشخاص پرقیل و قالی هستند. مردم کالیفرنیا معمولاً بالباس رنگارنگ غیر رسمی در رفت و آمد بوده و در امتداد سواحل دریای نیلگون اطلس استراحت میکنند و خود را با بار آوردن پرتقالهای خوش رنگی که از لابلای برگهای سبز درختان میدرخشند مشغول میدارند.

اما باید دانست که آنچه گفته شد راجع بکالیفرنای جنوبی است و ساکنان کالیفرنای شمالی بکلی فرق دارند.

کالیفرنای شمالی باناحیه شمال غرب اقیانوس آرام بستگی پیدا میکند و اساس زندگی آنجا را در سانفرانسیسکو که غربی ترین مرکز تمدن باختری است میتوان دید. سانفرانسیسکو شهری شده است که در آن انسان هرچه بخواهد تواند یافت و اینجمله شاید بهترین تعریف شهر عمده امروزی باشد.

امالوس آنجلس که مرکز کالیفرنای جنوبی است مثل سانفرانسیسکو نیست. این شهر بزرگ و پر مدعا و مملو از مردم نواحی شرقی و هنرپیشگان سینما و صاحب نظران ییشمار است. معهذایک فرد امریکائی که از شمال غرب میآید هنگامیکه از کنار خانه های ییلاقی بیحد و حصر ناحیه ای میگذرد که بیست و سی سال پیش از این تقریباً بیابانی بیش نبوده است چنین احساس میکند که در آن نقطه جمال طبیعت را ضایع کرده اند و مانند نواحی شمال غربی متوجه آن نشده و چنانکه شاید و باید آنرا درک نکرده اند. رویهمرفته مانند خود صنعت سینما که آن ناحیه را آباد کرده است کالیفرنای جنوبی قدری از حقیقت دور بنظر میآید و گوئی عالمی دارد که طبیعت در ایجاد آن دخیل نبوده است و حتی بشر نیز بطور طبیعی در آن مؤثر نشده است و همین است اختلاف عمده ای که بین کالیفرنای جنوبی و ناحیه شمال غربی امریکا وجود دارد.

دیگر ناحیه عظیمی است در امریکا که فیما بین سلسله جبال روکی و کوههای آپالاشین قرار دارد . ناحیه ای که ممکن است در آن رودخانه ای هزار میل طول داشته باشد . آنجا هر قطره آبی که هست سرانجام به میسی سیپی میریزد . تمام خطوط این ناحیه افقی و زندگی در آن کاملاً عملی و واقعی است . کلیه تقسیمات ارضی و مزارع و شهرها در سرتاسر این ناحیه نظیر یکدیگرند و بظاهر تا چشم کار میکند جز تکرار مکرر چیزی نیست .

در این ناحیه بخصوص کار مسافر نا آشنا از همه جا سخت تر است زیرا که اگر مطالعه در اوضاع و احوال جوامع مختلف آن سامان مقدور نباشد ، بظاهر همه آنها بصورت واحدهای یکنواخت اجتماعی جلوه گر خواهند شد .

اما در عمل موقعیکه انسان بوضع ناحیه کنزاس آشنا میشود اختلاف آنرا بامینه سوتا که در آن تعداد ساکنان آلمانی و سوئدی بیشتر و تعدیل اقتصادی بمراتب بهتر از کنزاس است بخوبی درک میکند . کنزاس ، نبراسکا و داکوتا محصول کشاورزی فراوانی صادر میکنند و طرز زندگی ساکنان آنها کاملاً وابسته بخاک است ، بطوریکه حتی شهرهای آن نواحی برای روستائیان ساخته شده است نه مردم شهر نشین . بهمین جهت زندگانی شهری در آن نواحی بازندگانی شهرهای قسمتهای شرقی و حتی باشهرهای نواحی صنعتی غرب وسطی (مثلاً شیکاگو یا سن لوئی) که در آن وجود شهر باصطلاح مستقل و متکی بصادرات محصول صنعتی است فرق زیاد دارد . روستائیان غرب وسطی از ثروت دنیا برخوردار و از ضرر و زیان آن مصونند . ولی باهمه اینها ضعیف و نرم و نازک نیستند بلکه بارها در مقابل نواحی شرقی که مورد سوء

ظن جبلی آنهاست قد علم کرده‌اند و این سوءظن در غرب وسطی بیش از غرب اقصی محسوس است .

غرب وسطی در نقاطی که با جنوب یکی میشود از لحاظ سطح زندگی دچار کاهش میگردد. سرزمین جنوبی وضع خاصی دارد. پیشرفت آن از سایر نقاط امریکا متفاوت و اقتصادیات آن بر پایه مالکیت اراضی وسیع و استفاده از کارهای تحمیلی و اجباری استوار بوده است. در آنجا هنوز مسئله سیاه پوستان مبتلا به میاشد و در بسیاری از شهرهای سواحل میسیسیپی و آلاباما تعداد سیاه پوستان بیش از مردم سفید پوست است و سفید پوستان به وسیله‌ای که باشد اعم از وسایل منصفانه یا غیر آن در صدد حفظ قدرت خود میباشند. پس ناچار طرز زندگی در نقاط جنوبی اساساً با طرز زندگی نقاط دیگر فرق فاحشی دارد. در آن نواحی پیشرفت کندتر و فرق بین فقر و غنا بیشتر است و سنن قدیمه نیز بهتر رعایت میشود .

***

سپس باید ناحیه تکزاس را نام برد که مسکن مردمی مستقل بوده و در ۱۸۴۵ بصورت یکی از ایالات متحده امریکا در آمده است. از لحاظ جغرافیائی تکزاس متعلق بغرب وسطی و ناحیه جنوبی هر دو میباشد ولی از حیث طرز زندگی بهیچیک از آن دو ربطی ندارد. شاید بتوان گفت که کالیفرنیا از لحاظ ازدیاد جمعیت از تکزاس جلوتر افتاده است ولی تکزاس در مقام مقایسه با مناطق همردیف خود در امریکا از همه آن مناطق زودتر ثروتمند شده است. در این ناحیه که ممکن بود از نظر مردم شمال غربی بیحاصل و ملال آور تلقی شود، کارخانه‌های نفت، عمارات آسمانخراش، هتل‌های پرسروصدا، لوله کشی نفت و گاز،

کانالها ، اسکله ها و مؤسسات صنعتی بزرگ بفرآوانی زیاد بوجود آمده است . تکزاس سرزمین پولداران بزرگ است و در آنجا تحصیل ثروت اساس طرز زندگی است . معهذ ثروت از نظر یکفرد تکزاسی در واقع سمبولی است و مردم تکزاس در خرج کردن پول نیز همان رشادت را دارند که در جمع آن . یکفرد تکزاسی از کشش و کوشش و از لذت پیروزی و پیشرفت احساس خوشی میکند . در تکزاس پایه هر چیزی بزرگ برداشته میشود ، چنانکه گوئی خدایان از یک درام بزرگ و فوق بشری پرده بر گرفته اند . جوانان تکزاسی گروه گروه با هم معاشرت میکنند و بسا اتفاق می افتد که برای انجام تشریفات معمولی صدها نفر از آنان جمع میگردند . شنیده ام که یکی از ساکنان قسمت خاوری امریکا وقتی من باب شکایت گفته بود که ایکاش مردم تکزاس بجای آنکه باتشریفات نظیر تشریفات رسمی دولتی نسبت بانسان محبت کنند مانند همسایگان از در احوالپرسی و ملاطفت در می آمدند . یکفرد عادی تکزاسی برای تماشای یک مسابقه « محلی » فوتبال دویست میصد میل راه را با اتومبیل میرود و آنرا بچیزی نمیشمارد .

طرز زندگی در تکزاس واقعاً معرف ادامه بعضی افکار و عقایدی است که تاجنگ عالمگیر اول همه امریکائیان را بشور و شوق آورده بود . تکزاس سرزمین فرصت های گوناگون است و در آنجا هر کسی میتواند بعد اعلای ترقی برسد در حالیکه وضع فردا را نمیتوان پیش بینی کرد و اندیشه دیروز ضرورتی ندارد . در تکزاس وجود افراد سرسخت و فراهم بودن زمینه تهور و حادثه جوئی و احتمال پاداشهای هنگفت رویهمرفته موجب نتایج و ثمراتی شده و دنیائی بوجود آورده است که در آن بیشتر بمسائل غیر شاعرانه امنیت اجتماعی و علم الاجتماع پرداخته میشود .

بنابر این امریکائی امروزی با همه ناراحتی یا انتقادی که ممکن است درباره جنبه های افراطی زندگی تکزاس داشته باشد باز هنگام دوری از آن ناحیه احساس غربت می کند.

***

اما در نواحی شرقی زندگی پر جنجال است . در زمستان مردم این نواحی در صورتیکه بخواهند بجائی بروند متوسل بترن و هواپیما میشوند و در تابستان با افسردگی و انکسار خاطر در امتداد جاده های متروک براه افتاده و دود و بخار اتومبیل های جلوتر از خود را استشمام میکنند و در پیچ و خم معابر شهرهای بیشمار خود سرگردان میشوند . ساکنان این نواحی در واقع در یک جنگل صنعتی بسر میبرند و آنچه مایه وحشت آنان است مناظر طبیعی نیست بلکه ساخته های دست بشر است . یکفرد ساکن نواحی شرقی امریکا در میان هزاران هزار دیوار آجری و بناهای فولادی و خطوط ارتباطی و دستگاههای الکتریکی عظیم و جاده های چندین طرفه و خطوط بیشمار راه آهن که در آن چشم بیننده بهیچ وجه قادر بتعیین خط سیر ترنها نیست گرفتار است . جزیره مانهاتان فقط دارای ۲۲ میل مربع زمین سنگلاخ است ولی در آن دویلیون نفر زندگی میکنند که عماراتشان طبقه بطبقه روی هم چیده شده و در زیر زمین سه طبقه خط آهن روی هم قرار گرفته است و تونل در زیر تونل برای عبور و مرور اشخاص ایجاد گردیده و در میان جزیره و خاک اصلی هجده پل ساخته شده است . در گوشه و کنار نیز تاجشمار کار می کند خانه ها پشت سر هم قرار دارند و جاده های نقاط مختلف را یکدیگر وصل میکنند . این وضع برای ساکنان نواحی غربی بهیچوجه قابل تحمل نیست . مع هذا قسمت شرقی امریکا جنبه های مهیجی نیز دارد . در آنجا افکار بزرگی

نشأت یافته که در توسعه امریکا تأثیر عظیمی داشته است . افکاری که از آنجا برمیخیزد و به بیرون سرایت میکند با افکار محلی مناطق مختلف بهم آمیخته صورت تازه‌ای بخود میگیرد . اگرمانهاتان را قاعده مثلی فرض بکنیم از آن دوضلع بسمت مغرب پیش میرود که یکی بطول نهصد میل به شیکاگو منتهی میشود و دیگری بطول هزار میل به سن لوئی میرسد .

این مثلث عظیم « مثلث صنعتی » است وعروق وشرائین تمدن غربی در آن قرار دارد . بیش از نصف تمام سرمایه‌های صنعتی امریکا در نواحی داخلی این مثلث بکارانداخته شده و بیش از نصف کارگران صنعتی در آنجا کار میکنند .

با همه این احوال در داخل همین مثلث نیز طرز های زندگی گوناگونی وجود دارد . ساکنان پیتسبورگ که در مجاورت آتشیهای یاقوتی رنگ کارخانه های فولاد زندگی میکنند از نظر مردم نیویورک غرب نشین تلقی میشوند . زیرا که یکفرد ساکن نیویورک معمولاً چند صدپا بالاتر از سطح زمین کاریا زندگی میکند و قبل از ناهار یکی دو گیلان مارتینی میخورد و در مقابل بکارانداختن قوه تخیل پرحاصل خود مبالغ هنگفتی از مردمان دیگر کشور میگیرد . در واقع باید گفت که تمام سکنه شیکاگو متعلق بغرب وسطی هستند .

درخود نیویورک نیز طرز زندگی بابوستون فرق دارد . بوستون مرکز یک ناحیه صنعتی دیگر است که بطور کلی دارای کارخانه های منسوجات و ماشین آلات و استعدادهای صنعتی عالی میباشد .

شاید بتوان گفت که ناحیه نیوانگلند بیش از هر قسمت دیگر دارای تناقص است . در آنجا طبقه منور الفکر (که بهر صورت در این ناحیه

وجود دارد) هنوز پای بند سنن فرهنگی بزرگی است که رالف والدو امرسن آنرا بحد اعلی رسانید و قلم هنری آدامس پرتو ملایمی از آن سنن بقرن بیستم افکند. کتابخانه آتینیوم بوستون هنوز عمده ترین کتابخانه های خصوصی ملت امریکا است که کتب آن فقط در دسترس مالکین آنست. همچنین کتابخانه وایدنر در هاروارد بزرگترین کتابخانه دانشگاهی جهان است.

معمولاً میگویند خشونتی که وقتی نیواینگلند بد آن معروف بود در شرف از بین رفتن است ولی در واقع چنین نیست و هر کسی که بخواهد در آنجا زندگی بکند این مطلب را درک خواهد کرد. فعلاً در ورمونت و هامپشیر جدید مردمی عنود زندگی میکنند که تا کنون بهیچوجه حاضر بقبول بهترین نوع زندگی صنعتی نشده اند و حتی در بسیاری از موارد از قبول معاونت حکومت فدرال سرباز زده اند. همچنین در قسمتهای صنعتی شده نیز بسیارند افرادی که از خدا میترسند و بر قابت نهایت علاقه را دارند.

آن قسمت از نیواینگلند که صنعتی شده هنوز به پیشرفت خود ادامه میدهد و مردم آن قانع و پر کار و دارای ذوق اختراع میباشند و بیش از مردمان نواحی غربی محتاط و خود دارند و نسبت باوضاع زندگی کالیفرنیا بهیچوجه علاقه ای نشان نمیدهند.

***

حالا ببینیم که از اینهمه راههای مختلف زندگی مردم امریکا کدام یک را « طرز زندگی امریکائی » مینامند. در جواب باید گفت که هیچکدام را بدین معنی که از لحاظ امریکائی بودن نیواینگلند با نقاط شمال غربی و دنور با آتلانتا هیچ فرقی ندارد و آن اختلافاتی که بین نقاط

مختلف وجود دارد یعنی اختلافات مللی که مجتمعاً یک ملت را تشکیل میدهند خود طرز زندگی امریکائی است...

همچنین طرز زندگی امریکائی را علی رغم نظریه مرحوم سینکلر لوئیس نمیتوان با توجه بزندگی یک جامعه خاص تعریف نمود، زیرا که در همین جوامع است که آثار اختلاف بروز میکند. باید دانست که زندگی امریکائی راجع بتمام یک منطقه نیست بلکه مخصوص نقاط مختلف آنست. برای مثال میگوئیم که زندگی یک شهر ممکن است تحت نفوذ روزنامه نگاری باشد که تاریخ کشور خود را نوشته و راجع باصول جنگی بومیان امریکا اطلاعات تخصصی دارد در صورتیکه زندگی یک شهر دیگر تحت نفوذ دکتری قرار گیرد که علاقمند بعلم روانشناسی است. ممکن است شهری پای بند رسوم سوئدی و شهری دیگر علاقمند بطرز زندگی اجتماعی نروژ باشد و یک شهر دیگر جشن های ورزشی خود را بسبک چکوسلواکی دایر نماید.

در یک شهر رستوران چینی میبینید و در شهر دیگر آثار زندگی آلمانی نمایان است در صورتیکه قدری آنطرف تر رسوم و آداب و زبان اسپانیائی مشاهده میشود. تمام این فرهنگهای مختلف مورد حسن استقبال بوده بهم درمیآیزند و تغییراتی پیدا میکنند. ممکن است در یکطرف شهری را ببینید که هیچ خاطراتی از گذشته ندارد و در آنجا همه مردم برای تهیه غذای خود از جعبه های کنسرو استفاده میکنند. در صورتیکه در یک شهر دیگر خاطرات کهن بشدت هر چه تمامتر وجود دارد و بانوان خانه دار صورت غذاهای قدیمی فنلاند را دست بدست می گردانند در صورتیکه مادر بزرگ آنان که آنصورتها را تنظیم کرده اند هرگز امریکارا ندیده بودند.

تمام این فرقها و اختلافات نیز در نتیجه وجود اشخاص افراطی

و طرفداران استقلال فردی و اشخاص غیر متعارف تشدید میشود و از آن قبیل است شخصی که پنج هزار مرغ قناری دارد و یا کسی که در کانکتی - کات پنج گاو وحشی نگه میدارد و متخصص برقی که ساعات کارش بادیگران فرق دارد و هر صبح بالباس آبی کارگری بکتابخانه شهر آمده مشغول خواندن شکسپیر میشود و همچنین طرفداران ترك لباس و گیاه - خواران و فالگیران بومی و مخترعین حرکت مدام و کسانی که از تکمه لباس بیزارند و پیرزنی که بسبک ساراتیزدیل شعر میگوید . از اینها که بگذریم مشغولیات تفنی اشخاص مختلف جلب نظر میکند مانند کسانی که بنجاری و باغبانی میپردازند و یا در ناحیه جلگه های عظیم نمونه های کشتی میسازند و یا از راه تفنن نقاشی میکنند . یکی رامیپنیم که صبح ها بنواختن فلوت مشغول است و دیگری کارشناس تصاویر ژاپنی است و یکی دیگر مجموعه ای از بساطهای گوناگون شطرنج دارد . اما هیچکدام از این کارها در طرز زندگی دخیل نیست . در موضوع یکنسق کردن زندگی نیز باید گفت که این امر در میان هزاران نقطه ضعف بشری کالعدم است .

معهدا کلیه مسائل در طرز زندگی کمایش دخیل است زیرا که در همین اختلاف یکوحدت خارق العاده وجود دارد و یکنوع بهم پیوستگی در کار است که در مقابل همه تمایلات غیر متعارف و حتی در برابر تمرکز قدرت مقاومت میکند .

این وحدت که معنای آنرا نباید منحصرأ از لحاظ ملی در نظر گرفت راجع بیک مرحله دیگر از وجود است و آن مرحله دارای ارزشهایی است که با ارزشهای موجود در مرحله اختلاف کاملاً متفاوتست . در این مرحله سروکار با آرمانهاست و در آن اصول و معتقدات پر طول و تفصیل وجود دارد که زندگی در امریکا از همه جهت محتاج رجوع بآنهاست .

حقیقتی که تا کنون درك آن برای سایر جهانیان مشکل بوده اینست که امریکائیان در آن واحد در دو سطح مختلف زندگی میکنند که یکی عملی و دیگری ایده‌آلی است. اختلافات ناشیه از این زندگی دو طرفی چندان مایه ناراحتی امریکائیان نمیشود ، در صورتیکه همین اختلافات ملل دیگر را چنان ناراحت میکند که ناچار میشوند یکی از دو سطح مذکور را ترك کنند . برای مثال خوب است یکی از سبهایای عمده ملی امریکا توجه کنیم .

تئودور روزولت در جریان تحول قرن کنونی چنین میگفت :
« نمی‌خواهم شما را بسوی تن‌آسانی دعوت کنم بلکه دعوت من بقبول اصول زندگی پررنج و کشمکش است » این گفته روزولت کاملاً نماینده طرز فکر امریکائی است . باید دانست که رنج و کوششی که لازمه زندگی امریکائی است صاف و ساده اروپائیان را مرعوب میسازد بطوری که میگویند چه لزومی دارد که انسان اینهمه در هر موردی شدت بخرج بدهد و چرا باید باین قمارهای پایان ناپذیر تن در داده لاینقطع آنچه را که با موفقیت جابجا شده است ریشه کن کرد ؟ آیا بهتر آن نیست که انسان با آنچه موجود و بقدر کفایت خوب است بسازد ؟

بدیهی است از موقعیکه تئودور روزولت نکته فوق را اظهار کرد وقایع زیادی اتفاق افتاده است . مثلاً در حال حاضر از لحاظ کار جسمانی زندگی امریکائی کمتر مایه رنج و کوشش است . اکنون تقریباً در همه جای امریکا هفته‌ای چهل ساعت کار رسمیت یافته است و روزهای شنبه در اغلب نقاط تعطیل است همچنین برای صرف ناهار وقت بیشتری داده میشود . تیم‌های مخصوصی که برای مطالعه در امور صنعتی و اجتماعی

از اروپا با امریکا آمده بودند اظهار داشتند که کار امریکائی سخت‌تر از کار اروپائیان نیست ولی با وصف این نتیجه کار در امریکا بیشتر است و شاید همین نکته کلید حل موضوع است. امریکائیه‌ها بیش از پیش اهمیت نیروی دماغی را تأکید میکنند و بدین نکته پی برده‌اند که اگر مغز انسان بخصوص در پیشرفت امور فنی بیشتر بکار افتد از زحمت و رنج زندگی کامته خواهد شد و آنچه باقی میماند توأم با فرح و نشاط خواهد بود. مسافر بیگانه‌ای که احتمالاً از لحاظ امور فنی اطلاع زیاد ندارد و یا آنکه نیروی اختراعی وی چندان پیشرفتی نکرده است شاید این تفسیر را نظری پندارد و باز زندگی امریکائی را سخت و پرمارت بشمارد ولی در نظر یک فرد امریکائی تفاوت امر واقعیت دارد زیرا که برای مقابله با ضروریات زندگی راههائی پیدا کرده است که رنج جسمانی در آن نیست. همان رنجی که شاید تودور روزولت هم بدان اشاره میکرد.

از آنچه که گفته شد این نتیجه را میگیریم که در زندگی امروزی امریکا رنجی که وجود دارد عبارت از آن است که امریکائی اصرار دارد از سرعت پیشرفت خود هیچ نکاهد.

ممکن است مسافر بیگانه فکر بکند که این اصرار برای چیست. زیرا که امریکائیان نه تنها سخت کار میکنند بلکه هنگام بازی نیز همان شدت و حرارت را دارند و خوشی ساده‌ای که باب طبع مردم ایتالیا است ظاهراً در نهاد امریکائی وجود ندارد. امریکائی همان مقدار نیرو را که هنگام کار کردن بوسیله استفاده از رموز فنی صرفه جوئی میکند با کمال میل صرف بازی و تفریح در خارج از خانه که مورد علاقه خاص اوست مینماید. در هر گوشه‌ای از کشور حتی در نقاط صنعتی مشرق امریکا ساکنان کشور مقدار زیادی نیرو صرف بازی کلف و تنیس و بیسبال و پیاده-
-

روی‌های کوتاه یا مفصل و قائق سواری و صید ماهی و شکار و بطور کلی صرف انواع اسپورت بجز راه رفتن ساده میکنند. بسیاری از بیگانگان نه تنها از اینکارها لذتی نمیبرند بلکه معنی اینهمه کوشش بی آرام را درك نمی‌کنند و پیش‌خود میگویند رنج و زحمت زندگی در کارخانه بقدر کفایت بداست چه لزومی دارد که انسان گاه تفریح نیز آن رنج را مضاعف کند. این نوع استدلال مولود اختلاف طبایع است و مردم امریکا باید حاضر بقبول انتقادی باشند که از لحاظ صرف انرژی زیاد از آنان میشود.

با اینحال در اینجا اصلی در کار است که بیگانگان نباید آنرا نادیده بگیرند. از نظر امریکائیان زندگی فقط آن نیست که انسان در حفظ انرژی بکوشد. برعکس تجربه امریکائی چنین میرساند که صرف انرژی تولید انرژی بیشتری میکند و یک بازی تنیس حسابی و یا پیاده روی در کوهپایه‌ها بالفعل نیروی دماغی را تقویت میکند و انسان را برای کارهای روز بعد آماده‌تر میسازد. اینستکه امریکائی برای حفظ پیشرفت فنی استراحت را تشویق نمیکند. بلکه در مقابل خستگی از کار فعالیت بدنی دیگری پیشنهاد میکند که باعث افزایش نیروی حیاتی میگردد. در واقع عملی که میشود پیروی از دستور معروف « عقل سالم در بدن سالم » است که بحد اعلای رسانیده شده است و اتفاقاً بمتصدیان امور تفریحی و اسپورت که هفت میلیارد دلار در این راه بکار انداخته‌اند سود فراوانی عاید میگردد.

بنابر این مقدمات زندگی پر زحمت یکی از سجایای امریکائی است که نه تنها از این حیث بلکه از لحاظ اینکه زندگی دوجانبه امریکائیرا نشان میدهد قابل ملاحظه است. زندگی پر زحمت از یکطرف از ضروریات

عملی یک قاره دست نخورده سرچشمه گرفته است که در آن کار زیادی وجود داشته و از طرف دیگر منبع آن ایده آلی است که مربوط بکمال انسان و پیشرفت عالم بشریت است . تحقیق درباره منشاء و کیفیت این آرمان کار دانشمندان و محققین است . همینقدر نمیتوان گفت که این آرمان از همان ابتدای امر بنحوی از انحاء مورد قبول امریکائیان بوده و باعث خطاهای گوناگونی در زندگانی امریکائی گردیده است مانند خوش بینی مفرط و قبول یک نظریه سطحی درباره ترقی . اما بالا تر از اینها تأثیر آن از این حیث بوده است که امریکائیان را وادار بادامه کار و استقبال خطر و اقدام متهورانه بکوشش زیاد کرده و بدین منوال شراره زندگی پرزحمت را برافروخته است .

همین وضع دو جانبه در بسیاری دیگر از سجایای امریکائی نیز آشکار است . مثلاً وقتی که آرمان بزرگ برابری را که یکی از آمال عمده زندگی امریکائی است در نظر بگیریم خواهیم دید که از یک طرف اطمینان برابری با سایر افراد بشر باعث آن میگردد که فرد امریکائی در رفتار خود بی تکلف و آسوده خاطر دیده میشود و حتی طوری بدون تصنع و بیمالات بنظر میرسد که گاهی موجب تکدر کسانی میگردد که برای زندگی مطابق اصول برابری مجهز نیستند .

از طرف دیگر نیز همین امر موجب آن میگردد که امریکائی فردی مهربان باریآید و این کیفیت است که هر خارجی پمحفص ورود بخاک امریکا (علیرغم سخت گیری عمدی که ظاهراً از طرف مأمورین گمرک و کارکنان اداره مهاجرین بعمل میآید) آنها احساس میکند . امریکائی پای بند مدهای اجتماعی زیادی نیست و این امر در قسمت مغرب امریکا بیشتر مشهود است که در آن کارگری که منزل شمارا رنگ میزند بدون تکلف با شما شروع بصحبت میکند درحالی که شما هنوز در این فکر بوده اید

که راهی برای آغاز صحبت با وی بیندیشید. چندی قبل که عده‌ای از رهبران امریکائی برای مطالعه در امور تولیدی بانگلستان رفتند از اینکه کارگران هنگام سلام کردن با ولیای امور خود دستی هم بلبه کلاه خود می‌رساندند تا حدی دچار حیرت شدند زیرا که در امریکا کارگران از هر حیث جز از لحاظ ظواهر امر خود را با رؤسای خود برابر میدانند و بدین جهت احتیاجی برداشتن کلاه خود احساس نمیکنند و حتی اگر چنین کاری را بکنند خود رؤسا خوشوقت نمیشوند و بالعکس دچار ناراحتی خاطر میگردند زیرا که آنان نیز معتقد بایده‌آل برابری هستند. فهم این نکته از لحاظ درك خصوصیات اخلاقی امریکائی بسیار مفید است.

از این مقدمات معلوم میشود که موضوع برابری دارای جنبه مثبتی میباشد زیرا که نه تنها مزایای اشخاص را برابر میکند بلکه موجب تعهداتی نیز میگردد بدین معنی که هر فردی باید در فکر حقوق افراد دیگر نیز باشد.

البته مقصود ما این نیست که امریکائیان دمبدم خیال خود را از بابت سایرین مشوش میدارند بلکه برعکس ممکن است بعضی افراد در صدد انجام طرحهای رقابت آمیزی باشند که بدان وسیله عده دیگر را از کار و کاسبی بازدارند. اما امریکائیان از اوان کودکی بدین فکر مأنوس میشوند که مردم دیگر نیز دارای حقوقی هستند و آزادیهای مدنی را نباید بصورت قوانین منظم و شدید تلقی کرد، بلکه این آزادیها نیز عبارت از آرمانهایی است که کمابیش برآورده شده و طوری در زندگی هر فرد امریکائی مؤثر است که موجب تشویق صفات و فضائل میگردد و بهترین کلمات برای تعریف آن کلمه «دمکراتیک» است.

امریکائی از لحاظ جوانمردی نیز آرمانی دارد و اگرچه در این زمینه بهتر از آرمانهای مربوط به آزادیهای مدنی پیش نرفته و حتی

پایه آنها نمیرسد مع هذا حس جوانمردی در ذات او بصورت یک فضیلت دمکراتیک وجود دارد. گاهی جوانمردی امریکائی بیش از آن نیست که در کارهای خود دست بازی داشته باشد و حداعلاّی ضرر این امر اسراف کامل است ولی از طرف دیگر وقتی که نفع آنرا بسنجیم هیچیک از سجایای دیگر ملی مانند این صفت نشان نمیدهد که امریکائی چگونه قادر بتوأم کردن آمال با اعمال خود میباشد. زیرا که صرف نظر از جنبه اخلاقی موضوع جوانمردی خود صفتی است که امریکائی تعمیم و تقویت آنرا مفید میدانند و تصور میکنند که اگر همه جوانمرد باشند دنیای بهتری خواهیم داشت و هیچکس احتیاج باین همه خون دل خوردن نخواهد داشت. این نظر راجع بجنبه عملی موضوع میشود ولی امریکائی ضمناً علاوه میکنند که جوانمردی را نباید بجائی رسانید که دیگران از آن سوء استفاده کنند.

یک آرمان دیگر که با آرمان کلی برابری ارتباط دارد عبارت است از مهربانی که امریکائی آنرا نیز از جمله فضائل دمکراتیک میدانند. امریکائی ممکن است گاهی خشونت بخرج دهد و بعضی ها او را بیرحم میدانند. خود وی نیز مایل است که اظهار زبردستی و قلدری بکند ولی این امر ظاهری بیش نیست و موارد زیادی هست که در آنجا استقامت امریکائی درهم میشکند. مثلاً در مورد اطفال امریکائیان آنقدر محبت بخرج میدهند که بحدی میزدگی میرسد و این مطلب را بستاری از مردم دیده و میدانند. در واقع امریکائیان بچه های خودشان را لوس بیار میآورند. بهر صورت در اینجا مقصود ما آن نیست که بدانیم امریکائیان تا چه حد از فضائل دمکراتیک بهره مند و نسبت بسایر ملل بچه اندازه جوانمرد و رفیق دوست و مهربان هستند. این قبیل کلیات را هرگز نمیتوان ثابت کرد و غالباً استدلال در این مسائل باعث تکدر خاطر نیز میشود.

مقصود ما اینست که امریکائیان با آنکه طبعی عملی و آزمایش طلب دارند باز هم نسبت ببعضی آرمانها که مربوط بآرمان دمکراتیک برابری است بشدت علاقه مندند و شاید این موضوع پر بهاترین کمکی است که امریکائیان بدنيا عرضه میدارند. در مرحله کنونی تکامل نباید انتظار فرهنگی عظیمی در امریکا داشت، نظیر پیشرفتی که اروپا در عرض ۲۰ الی ۲۵ قرن پرحاصل بدست آورده است.

روشنفکرانی که از این حیث بر امریکا میتازند از مطلب بدور افتاده اند، بدینمعنی که اولاً متوجه آن نیستند که فعلاً در سرتاسر کشور امریکا بخصوص در میان قاطبه مردم فعالیت عظیمی در زمینه هنرهای خلاقه وجود دارد و ثانیاً بآسانی این نکته را قراوش می کنند که فرهنگ امریکائی بالضرورة مربوط بطبقات عامه است و بهمین جهت ذاتاً از آنچه ما از اروپا بارث برده ایم تفاوت دارد. با وصف این حتی پس از قبول این تفاوتها باز باید دانست که امریکائیان در درجه اول نمیتوانند فرهنگی عالی تحویل بدهند بلکه بزرگترین کمک امریکا بتمدن باختری باید مربوط بپاره صفات باشد که از قلب انسان و از آرمانهای دمکراتیک سرچشمه میگیرد.

این آرمانها که بصورت فضائل دمکراتیک شناخته شده علی الدوام در جامعه امریکائی در کار است و در طرز زندگی امریکائی تأثیری بسزا دارد. در حقیقت اگر کار جز این بود و اگر این آرمانها از بین میرفت و یا آنکه امریکائیان این امید را از دست میدادند که روزی آنها را میتوان عملی کرد طرز زندگی امریکائی نیز بصورتی که امریکائیان امروزه بدان آشنا هستند راه زوال میپیمود و کیفیت آن بکلی دگرگون میشد. بقای این طرز زندگی متکی باین فرض است که اکثر مردم در اکثر اوقات مایل بعملی کردن فضائل دمکراتیک هستند.

باید دانست که این آرمانهای مورد علاقه امریکائیان از قبیل خیالات پا در هوا نیست بلکه مبنا و مرجع واقعی دارد که عبارت از فرد بشر است . در امریکا هر چیزی اعم از ملی ، منطقه ، ولایتی یا محلی بنحوی از انحاء بفرد بر میگردد و علت اینکه امریکائی میتواند بوجهی پر زحمت زندگی دو جانبه ای را بسر برد همانا این مطلب است که وی معتقد است که فرد بشر میتواند و می باید دارای آرمانهایی باشد .

راز درونی طرز زندگی امریکائی همین است . در این طرز زندگی بفرد مجال پیشرفت داده میشود و از وی تقویت بعمل میآید تا آزادانه و بدلخواه خود بسوی آرمانهای خویش رهسپار گردد .

این عقیده مربوط باستقلال فرد بشر (عقیده ای که نقطه مرکزی زندگی امریکائی است) از نظر سیاسی مولود (دوره استدلال) است ولی از لحاظ معنوی البته بعهد استقرار مسیحیت راجع میشود که امریکائیان آرمان اصلی خود درباره افراد را از آن برگرفته اند . در امریکا مسیحیت بانواع مختلف درآمده که بعضی از آنها عجیب و غیر متعارف است و معهدا در طرز زندگی امریکائی تأثیر ذاتی داشته و بطرق ماهرانه ای آنرا بهم پیوسته است حتی در مورد امریکائیانی که عملاً پای بند تعالیم آن نیستند . مثلاً آرمان استعداد کمال در بشر که اینهمه امریکائیان را بکار و کوشش وامیدارد از جمله آرمانهای مسیحی است همچنانکه فضائل دمکراتیک نیز که در تنظیم روابط فیما بین افراد بشر تأثیر کلی دارد اصلاً از فضائل مسیحیت است . باید دانست که مسیحیت امریکائی از بعضی جهات یکطرفی است مثلاً مفهوم استعداد کمال در نظر امریکائی از لحاظ تئوری ناپخته است . خوش بینی امریکائی موجب آن میشود که امریکائیان اعماق ملال انگیز روح بشر را مورد توجه قرار ندهند و گاهی حقایق معنوی را بسادگی هر چه تمامتر بعبارات عملی تعبیر نمایند .

معهدا ایمان عظیمی که امریکائی بمعنویات بشردارد غالباً اورا از نتایج اشتباهاتش نجات میدهد و حتی ممکن است باعث نجات دنیای آزاد نیز گردد، زیرا که نیروهائیکه در نتیجه این ایمان بکار می افتد بطور مستمر در حرکت است بدینمعنی که بهیچ حسایی نمیتوان مورد توقف آنها را پیش بینی کرد. صحبت ازطرز زندگی امریکائی بدون اشاره بتغییر و تبدیل غیر مقدور است. بیست و یکسال پیش ازاین هنگامیکه مجله «فورتون» تأسیس یافت انتشار شماره ای نظیر این شماره میسر نمیشد زیرا که در آن ایام وپس از آن در دوره طوفانی سالهای ۱۹۳۰- ۱۹۴۰ جامعه امریکائی طوری بود که از عهده حل مسائل داخلی- مسائلی که جامعه را تهدید بانهدام میکرد- بر نمی آمد و راه حلی برای این کار نمیدانست.

اگر منحصراً موضوع روابط صنعتی را در نظر بگیریم می بینیم که در آن زمان تجاوز و جاسوسی و تحمیل زور از جمله عادیات شده بود. حق تشکیل مؤسسات و معامله بطور جمعی که در یک جامعه صنعتی حداقل حقوق اجتماعی است در تئوری مورد قبول بود ولی عملاً چندان مراعات نمیشد. در خیابانهای گدزدن و تولد و دترویت و آلی کوپا خونریزی و کینه توزی حکمفرما بود. حالا که ما بفکر آن ایام میافتم اینمسائل تقریباً باور نکردنی بنظر میآید ولی نه از این حیث که ماتمام مسائل داخلی خود را حل کرده ایم بلکه بدینجهت که لاقلاً در حال حاضر تعدی در امور صنعتی یکی از جنایات اجتماعی شمرده میشود. در جامعه کنونی مایک نوع حس همکاری اجتماعی بوجود آمده که در دوره مذکور فوق یعنی بین سالهای ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰ فقط دیوانه ترین خوش بینان میتوانستند آنرا پیش بینی کنند.

مستر ویشینسکی در طی نطقهای خود در سازمان ملل متحد در این

صدد برآمد که امریکائیان را باتوجه بگذشته آنان توصیف کند و البته میخواست آن گذشته را سیاهتر از آنچه بوده است نشان دهد و در ضمن مسائل مبتلا به آن زمان را برساند. این کار تحریف عمدی است و البته باعث خشم امریکائیان میشود ولی آنچه بیشتر مایه تکدراست اینست که سعی شده است امریکائی را در یکی از ادوار تاریخش متوقف نشان دهند و وضعی را که وقتی راجع باو بوده است همچنان پایدار و برقرار جلوه گر سازند. در این ضمن علاوه بر خشم و تکدري که حاصل شده است امریکائی دچار غم و اندوهی نیز میشود زیرا که میبیند مردمان دیگر و ملی که در عداد دوستان و متفقین وی هستند تاحدی گفته های مسترویشینسکی را باور میکنند و در حقیقت طوری تحرك ذاتی طرز زندگی امریکائیرا که مولود نیروهای افراد آزاد است ندیده میگیرند که متوجه تغییر دایم و اصلاح مداوم اشتباهات و ترمیم پی در پی و تکامل جاری هدفهای امریکائی نمیشوند. امریکائیان میخواهند ملل دیگر کشورآنانرا همچنانکه هست ببینند یعنی آنرا بصورت عمل انجام شده و خاتمه یافته ای تلقی نکنند، بلکه یک فعالیت جاری و دائمی بدانند که پیوسته رو بتکامل میرود.

در حال حاضر طرز زندگی امریکائی کاری بمنظور و مقصد این تکامل ندارد. شاید روزی برسد که امریکائیان بخواهند جوابی برای این سئوالات پیدا کنند ولی تا کنون مأموریت آنان مربوط بعمل و اراده بوده است و افکار فلسفی هنوز جزو خصوصیات ملی نیست. از نظر امریکائی فرد بالمال معنائی است و بدینجهت خود امریکا هم صورت معما دارد.

مقاصد امریکا

بنابر مقدماتیکه ذکر شد طرز زندگی امریکا را باید از دو نظر

مورد توجه قرارداد . این عبارت از یکطرف معرف خصوصیات متعدد و بیشمار بشری است که در سرزمین امریکا ظهور و پیشرفت یافته است و جامعه امریکائی بدان متصف است . این خصوصیات باصطلاح قابل انتقال نیست و نمیتوان آنها را مختص بیک جامعه دیگری در روی زمین دانست . اما از طرف دیگر طرز زندگی امریکائی بر پاره ای آرمانها استوار است .

این موضوع فی حد ذاته جنبه خاصی ندارد زیرا که طرز زندگی انگلیسی یا فرانسوی و یا بلژیکی نیز مولود آرمانهای خاصی است . اما آنچه خاص آرمانهای امریکائی است عبارت است از روشی که امریکائیان نسبت بآنها دارند زیرا که تاحد معتناهی آرمانهای امریکائی جانشین مفهوم متداول ملیت میگردند و غالباً با آن مابینت پیدا میکنند . مجلاً فرد امریکائی آرمانهای مذکور را متعلق بجامعه بشری میدانند و از پاره ای جهات خود را نگهبان آنها میشمارد .

این ادعای حفاظت ممکن است بشدت مایه تحریک و کدورت ملل دیگری شود که نمیتوانند علت این دعوی را از طرف امریکائیان درك نمایند و بسرعتی هرچه تمامتر میخواهند ثابت کنند که امریکائیان در هر حال قادر نیستند این وظیفه را بخوبی انجام دهند . مع هذا در نظر خود امریکائیان فکر عهده داری این وظیفه ریشه های عمیقی در تاریخ کشور امریکا دارد . تاریخ مزبور با انقلابی آغاز میشود و یک نظر اجمالی بمدارك اساسی آن زمان نشان میدهد که در نظر رهبران آن انقلاب کشمکش امریکا صرفاً بر ضد انگلستان نبوده بلکه انقلابی بوده که برای تنظیم امور بشری برپا گردیده است .

این انقلاب و تحول در واقع در عرض چندین صد سال در حال تکون بوده ولی فرصت تحقق یافتن آن در قرن هیجدهم فراهم گردیده

و تحول مذکور از آن ببعد همچنان ادامه داشته است . این انقلاب و تحول معرف عصیان فرد بشر برضد هر نوع بردگی و تحمیل قدرت بشر بر همنوعان خود اعم از قدرت معنوی ، سیاسی و یا اقتصادی بقصد استقرار حکومت بر افراد بشر بدون توجه بتمایلات آن بوده است . این فکر عصیان متضمن مقاصدی بوده است که ما آنرا مقاصد امریکائی مینامیم زیرا که مقاصد مزبور در نوشته ها و نطقهای بنیاد گذاران این کشور بوجهی بسیار موجز بیان شده است .

لکن باید دانست که در نظر پیشوایان مذکور این مقاصد صرفاً مختص امریکائیان نبوده بلکه جنبه کلی و جهانی داشته و خاص همه افراد بشر بوده است ، بطوریکه انقلاب آن زمان را از صورت انقلاب محلی امریکائی درآورده و بدان جنبه انقلاب بشری داده است .

موضوع تعلق مقاصد امریکائی بهمه افراد بشر تا کنون بار ها مورد تأیید رهبران امریکائی قرار گرفته و طبعاً نتیجه ای بر آن مترتب شده است که عبارتست از مأموریت امریکا در عرضه داشت مقاصد مزبور بسایر مردم جهان . بگفته جرج واشنگتن آزادی و خودمختاری بآمال وابسته ب نتیجه اقدام آزمایشی است که بدست مردم امریکا سپرده شده است . لینکلن نیز انقلاب ما را بمنزله نهالی شمرده که تازه بمرحله نمو رسیده و پس از نشو و نمای کامل بصورت آزادی همه افراد بشر درخواهد آمد . بعقیده ویلسن ما امریکائیان عهده دار آن هستیم که چگونگی حکومت آزاد و نتایج حاصله از آن را بسایر جهانیان نشان بدهیم و البته ویلسن در اظهار این عقیده تنها نبوده و رؤسای جمهور دیگر آمریکا نیز آن را بیان کرده اند . از آنجائیکه امریکا بدین ترتیب بوجود آمده و با این فکر پرورش یافته است که مسئولیت و اهمیت جهانی دارد ، لذا نسل فعلی امریکا

موظف است که یا آنرا ترك کند و یا طوری در اثبات آن بکوشد که کیفیت امر بر خود امریکائیان و همه جهانیان کاملاً آشکار گردد. هیئت تحریریه مجله «فورتون» طرفدار اثبات این داعیه هستند ولی نمیخواهند برای این کار بسبک فلسفی متداول در قرن هیجدهم مبادرت کنند بلکه مایلند کیفیت تطبیق آنرا با افراد و ملل زمان حاضر روشن سازند. در این قسمت از کتاب حاضر کوشش ما بر این است که مقاصد امریکارا آنچنانکه خود میفهمیم و قصد تبلیغ آنرا داریم تعریف کنیم.

برای این کار قبلاً باید اساس آنرا که عبارت از حرمت فردآزاد و حقوق متعلق باو میباشد مورد مطالعه قرار دهیم. پس از آن بسطح نسبتاً پائین تری که عبارت از قلمرو و تئوری سیاسی است میرسیم تا اصول مؤثری را که مقاصد امریکا بوسیله آنها درسیستم حکومتی امریکانشان داده شده است بنمایانیم. در هر دو مورد نظر ما اینست که عوامل صرفاً امریکائی را (که بهر جهت گذران و موقتی است) از عوامل کلی که از تأثیر زمان مصون است تمیز بدهیم. مقاصد امریکا باسیستم مخصوص امریکائی توأم و واحدی را بوجود میآورند.

جوهر مقاصد امریکائی را فقط با توجه بزمنه تاریخ مفصل دینی بشر که مقدم بر پیدایش مقاصد مزبور بوده است میتوان درک کرد. بشر در ابتدا متوجه رافت ذات باریتعالی شد و سپس با ظهور حضرت مسیح پیرادری افراد بشر پی برد و از آن ببعد هر چه معنأ بر میزان ادراکش افزوده شد بیشتر تحت نگرهبانی وجدان خود قرار گرفت تا در پر تو آن نیکرا از بد تشخیص دهد. این آزادی معنوی واقعیت دارد زیرا که بشر اشرف مخلوقات است و در ضمیر خود نیروئی دارد که حیوانات دیگر فاقد آنند و آن نیروی خدا دادی تفکر است. از آنجائیکه در استفاده

از این موهبت الهی همه افراد بشر سهمند لذا همه با هم برابرند و هیچیک از آنان نمیتواند خود را برتر از دیگران بشمارد.

بنابراین مقدمات در مقام مقایسه با سایر اشیاء و موجودات روی زمین فرد بشر دارای وضع خاصی است و باید حق آنرا داشته باشد که بر طبق ۶ قوانین الهی زندگی کند یعنی منحصرأ تابع قوانین و مقررات بشری نباشد.

بر طبق مقاصد امریکائی این وضع خاص افراد بشر بر پایه حقوق چندی استوار است که هرکسی باید از آن برخوردار گردد. اعلامیه استقلال امریکا بالصراحة حاکیست که حقوق مزبور را خلاق عالم با افراد بشر عطا فرموده است یعنی این حقوق را بشر ایجاد نکرده بلکه از جمله مواهب الهی است.

این حقوق را نمیتوان از کسی باز گرفت زیرا که اساس آنها در کائنات موجود است و انعکاسی از قوانین کلی طبیعی میباشد. عبارت دیگر حقوق مزبور طبیعی و فطری است و فقط جنبه سیاسی ندارد. هر فرد بشر طبعاً دارای این حقوق است و هیچ فرد یا جماعت دیگری حق ندارد که وی را از این موهبت محروم سازد.

سه حق طبیعی که در اعلامیه استقلال بدانها اشاره شده است عبارتند از حق زندگی و حق آزادی و حق تحری خوشبختی. گفته میشود که این سه حق از جمله سایر حقوق بشری است ولی حقیقت امر اینست که هیچ حق دیگری که همپایه این سه حق باشد تاکنون ذکر نشده است. بیان بنیاد گذاران امریکا چنان روشن و کلماتشان چنان برگزیده است که آنچه این سه حق طبیعی در بردارد شامل تمام حقوق مدنی است که منطقاً برای حفظ آزادی ضرورت دارد.

در امریکا سه حق طبیعی مذکور فقط جنبه نظری نداشته است

بلکه قلوب مردم امریکا بدان زنده و اثر آن در کشمکش انقلاب و جنگ داخلی و وقایع بعدی همه جا نمایان بوده است بطوریکه در حقیقت میتوان ادعا کرد که تاریخ امریکا در مقام تجزیه و تحلیل نهائی حاکی از وجود مبارزه ایست که مبنی بر تعریف و اجرای همین حقوق است و مبارزه مذکور همچنان ادامه دارد. مثلاً مسائل عمده عصر حاضر را میتوان راجع بکوششی دانست که برای تفسیر مجدد حق زندگی در یک جامعه صنعتی بعمل میآید. از طرف دیگر حق آزادی منشاء کلیه وثائق سیاسی است که امریکائیان برای حمایت فرد بوجود آورده اند و حق سوم یعنی حق تحریر خوشبختی با آنکه هنوز کاملاً تعریف نشده است باز هم برای افراد مجال آنرا میدهد که در پرتو استعداد معنوی و فرهنگی مخصوص بخود در پیشرفت خویش بکوشند.

***

بسیاری از امریکائیان از اینکه مقاصد مربوط بقرن هجدهم را در قرن کنونی که فرق خاصی با آن زمان دارد مجدداً اظهار کنند احساس ناراحتی مینمایند زیرا که تصور میکنند آن افکار حالا دیگر یا بکلی از بین رفته یا منسوخ شده و یا محکوم بزوال است. در واقع در جریان این کار خطر هائی هم وجود دارد و از آن جمله است خطر اینکه افکار برجسته مؤسسين امریکا را جانشین افکار خودمان سازیم و یا آنکه در روزگاری آشفته خواستار توسعه آئین ناسیونالیستی باشیم که آثار کهنه پرستی و تعصب در آن پدیدار باشد. همچنین خطر دیگری نیز که مربوط بهمین موضوع است وجود دارد و آن عبارتست از اینکه خوش بینی فطری خود را با خوش بینی پر حرارت قرن هجدهم تشدید کنیم. بطوریکه میدانیم در آن قرن با کمال معصومیت بنیکی فطرت بشر و سیر طبیعی تکامل معتقد

بودند. علاوه بر اینها سروکار داشتن با سلیقه عملی و تجربی عصر حاضر اگر هم بمنزله خطری بشمار نیاید اشکال بزرگی را بوجود می آورد زیرا که بموجب آن اشتغال با افکار فلسفی تجربیدی و حتی توجه بمسائل الهی (جز از نظر مطالعه آفاقی) زاید تلقی میشود .

ما خود متوجه این خطرات و اشکالات هستیم و در صفحات این کتاب راجع بپاره از آنها بحث خواهیم کرد. اما در این ضمن باید بگوئیم که بسیاری از آنها عملاً و یا بطریق ضمنی در عنوانی که برای این کتاب انتخاب کرده ایم (یعنی تحول دایم) منظور گردیده است. این عبارت را مارکس اختراع نمود و لئون تروتسکی بدان اهمیت خاصی داد ولی این مطلب نباید مارا از کار بازدارد . امروز کاملاً روشن شده است که سرتاسر انقلاب بلشویکی چیزی جز عکس العمل تازه ای بر ضد آزادی نبوده است و شاید این عکس العمل را بزرگترین نمونه نوع خود دانست بعلاوه اگر انقلاب کمونیستی را بصفت دائم متصف نمائیم در واقع نقض غرض کرده ایم . زیرا که وقوع یک انقلاب اجتماعی یا سیاسی معمولاً بر ضد وضع نامطلوبی انجام میگیرد و اگر موفقیتی حاصل نشود انقلاب از بین میرود والا وضع موجود را برانداخته خود قائم مقام آن میشود و وضع ثابت نوینی ایجاد میکند

تناقضی که در استفاده تروتسکی از عبارت مورد بحث وجود دارد بایک سؤال ساده آشکار میگردد و آن اینکه در صورت موفقیت کامل انقلاب کمونیستی دیگر چه باقی میماند تا بر ضد آن انقلاب و تحولی تازه روی دهد ؟ جواب این سؤال البته منفی است . بدینمعنی که تکمیل آن انقلاب استبدادی ابدی و عمومی بعالم بشریت تحمیل میکرد .

اما در مورد انقلاب و تحول امریکا مطلب از قرار دیگر است ، زیرا که تحول فرد هرگز موجب برقراری وضع ثابتی نمیشود . روح بشر

همچنانکه بنیاد گذار مسیحیت در فلسطین نمودار ساخته است حدودی نمیشناسد. بهمین جهت تحولیکه باعث آزادی آنروح در روی زمین میگردد هرگز پایان نمیپذیرد. در هیچ مرحله ای از زندگی خود نمیتوانیم آزادی خود را تمام ولایتیغیر پنداریم. بلکه فقط میتوانیم بامقایسه نسبت بگذشته بگوئیم که تاحدی در اینراه پیشرفت کرده ایم. مثلاً میتوان گفت که باهمه نقائص موجود آزادی بیان را بدست آورده ایم اما در مورد آزادی فکر که خود سرمایه آزادی بیان است چه میتوان گفت؟ مگر نه این است که هنوز افکار مادر بند تعصب و جهل است و ما هنوز اسیر خطا و اشتباهیم.

فرد بشر در محیط ظلمت بسر میبرد و وجود وی شمع ضعیفی بیش نیست. انتظاری که از تحول دائم می رود اینست که بروشنائی آن شمع و شمعهای دیگر بیفزاید تا از مجموع آنها نور متزایدی حاصل شود و باشد که این ظلمت را بپرا کند. مادر کشور خود امریکا در نتیجه فرا گرفتن طریقه عملی ساختن مقاصد اصلی خود چند قدمی پیش رفته ایم. از جمله باین اصل توجه داریم که هرشمعی حق درخشیدن دارد و این حق حقی است سیاسی. ضمناً از لحاظ فراهم ساختن وسایل لازم برای این روشنائی پیشرفت فوق العاده ای کرده ایم و این پیشرفت باعث تثبیت حق اقتصادی افراد شده است. باوصف همه اینها در راه بدست آوردن آزادی حقیقی باید بمراتب بیش از آنچه توفیق یافته ایم کسب پیروزی کنیم. مثلاً هنوز برای آزادی از خطا و اشتباه قدمی برنداشته ایم و منشاء این آزادی امکان تعقل صحیح است. همچنین در راه رهایی از کینه توزی که حصول آن نتیجه برقراری مهر و محبت است پیشرفتی نکرده ایم.

معنی مبارزات ماهمین است و اگر مبارزه معنائی داشته باشد چیزی جز این نمیتواند بود.

لیکن حقیقت امر اینست که ما بتنهائی قادر نیستیم باین مدارج عالیه آزادی برسیم و حصول این مقصود وقتی میسر است که مقاصد امریکائی مورد قبول همه جهانیان گردد و ما استعداد آنرا داشته باشیم که با سایر مردمان روی زمین در این امر همکاری نمائیم، زیرا که مقاصد مذکور متعلق بتمام افراد بشر است.

سیستم امریکائی

پدران ما که در قرن هجدهم بنیاد کشور امریکارا نهادند پس از اعلام عقیده خود درباره حقوق طبیعی افراد بشر که در واقع جوهر مقاصد امریکاست، متوجه نتایج عملی این اقدام خطیر شدند و بخود گفتند که چون بشر حتی در مقام قدسیت نیز بالمال حیوانی است اجتماعی و سیاسی پس چگونه میتوان حقوق مذکور را باین امر واقع هم آهنگ ساخت. بدیهی است اعلام حقوقی که همه مایل بداشتن آن هستند آسان است ولی اشکال در اینست که انسان ثابت بکند که برای تأمین حقوق مزبور از حکومتی که برمیاندازد راه بهتری میشناسد. بقول تام پئین هر حکومتی «کمابیش در کارهای خود آثار زوال بعضی از صفات خوب را نشان میدهد» و بنابراین فن حکومت اعم از انواع مختلف آن خواه نخواه متضمن پاره ای نقائص است.

بنیاد گذاران کشور ما بخوبی متوجه این نکته بوده اند ولی اینرا احساس میکردند که نه تنها میتوانند حکومتی بهتر از حکومت جرج سوم برقرار سازند بلکه قادرند حکومتی بوجود آورند که از آنچه تازمان آنان در تواریخ مذکور است پسندیده تر باشد. آنان در این ادعا محق بوده اند.

ادعای فوق البته بسیار مهم است و شاید دوسه نسل پیش از این که هنوز بنیاد گذاران امریکا مورد تجلیل پرستش آمیزی بودند کسی نسبت بآن اعتراضی نمیکرد. اما در عصر کنونی هم بدون ستایش محض میتوان آنرا موجه شمرد. بنیاد گذاران امریکا مردانی بزرگ و هنرمند بوده اند که بایک فرصت تاریخی بی سابقه ای روبرو شده و از آن حداکثر استفاده را کرده اند.

این امر در نتیجه آن مقدور شد که بزرگان مذکور آنچه را که در زمان خودشان راجع بفلسفه سیاسی در دسترس داشته بحد کمال فرا گرفتند و این رشته از دانش بشری بیش از هر چیز دیگر برای پیشرفت مقاصد آنان ضرورت داشت. بدین ترتیب موقعی که قدم بمیدان عمل گذاشتند در این باره اطلاعات زیادی داشتند و متوجه بودند که معلوماتشان از این حیث بر معلومات سایر معاصرین آنان برتری دارد.

این مردان بزرگ بارها از جهل سیاسی نسبی دوستان اروپائی خود از کندورسه گرفته تا تورگو دچار حیرت آمیخته بانضجار بوده و در ضمن خود آنان آنچه را که میسر بود از علوم سیاسی فرا گرفته بودند. بالاتر از همه اینها برای آنان این زمینه فراهم بود که معلومات خود را در یک جامعه تقریباً بکری بکار اندازند.

جان آدامس میگوید «از عهد آدم و حوا باینطرف هر گز جمعی مانند جماعت محدود ما چنین فرصتی بدست نیاورده و بدین پایه مورد عنایت خداوند قرار نگرفته است» نتیجه این تصادف سعادت آمیز عبارت از برقراری یک سیستم سیاسی است که اصول عمده آن من حیث المجموع از جامعه ای که بوسیله آن اداره میشود متمایز است. در هیچ کشور متمدن دیگر این تمایز تا این حد روشن نیست. حتی در انگلستان هم که قانون اساسی آن با قانون اساسی ما وجوه اشتراک متعددی دارد مرور زمان

آنچنان طرز زندگی و سیستم سیاسی را بهم آمیخته است که آزادیهای مردم انگلیس شاید بیش از آنکه مولود سیستم انگلیسی است مربوط بسجایای اخلاقی خود انگلیسها باشد. طرز زندگی امریکائی نیز مخلوق زمان است اما اصول عمده سیستم امریکارا زمان بوجود نیاورده است و با آنکه اصول مزبور در نتیجه گذشت زمان از بین نرفته تحت تأثیر آن نیز قرار نگرفته است. این اصول را وقتی عده ای از مردان برای این کشور قبول کرده اند و از آن بپسند هر حادثه مهمی که در سیستم سیاسی ما روی داده است مؤسسين اصول مذکور آنرا در نظر گرفته و حتی در بعضی موارد پیش بینی هائی کرده بوده اند.

این ادعا طبعاً مبالغه آمیز بنظر میرسد مگر آنکه برای اثبات آن دعوی دیگری نیز بکنیم و بگوئیم که از زمان آدامس و جفرسن و هامیتلن که استادان دنیا پسند فلسفه سیاسی بودند قسمتهای اساسی فلسفه مزبور تا زمان ما کوچکترین تغییری نکرده است. بنابراین باید گفت که سیستم سیاسی آن زمان هنوز هم متضمن حقایقی است که مانند همان دوره در تمام روی زمین نسبت بحکومت یا طرز زندگی هرملتی قابل انطباق است.

اصول عمده سیستم سیاسی امریکا بسیار ساده است و عبارت از سه اصل میباشد که متضمن یک کلمه و یک تمایل و یک روش است. آن کلمه آزادی - آن تمایل میل برابری و آن روش روش حکومت عامه است.

حکومت عامه را نباید با قانون اساسی اشتباه کرد. این طرز حکومت که گاهی آنرا (حکومت جمعی) یا «اصل محدودیت هیئت حاکمه» نیز مینامند عنوانی است کلی برای یک دستگاه مکانیکی که تقریباً هر نسل امریکائی نمونه تازه ای از آنرا عرضه داشته و در میان این نمونه های مختلف وسایل جلوگیری و تعدیل و صحبت از حقوق دولتها و توازن

قدرت و رقابت اکثریت‌ها و توجه بتقسیمات مختلف و خدمات کشوری و موضوع عدم تمرکز و صدها نظریه دیگر اظهار شده است. اما آن منظور لایتغیر که این دستگاه متغیر برای حفظ آن بکار افتاده است منظور نیست منفی که مراد از آن صیانت حکومت مرکزی است از دستبرد هر گروهی که افراد آن منافع مشترك خود را اعم از اقتصادی یا ایالتی و یا ایده ـ اولوژیکی بر آزادیهای سایرین ترجیح دهند. حکومت عامه متکی بر این عقیده است که کلیه حکومتها بالقوه خطری برای آزادی ایجاد میکنند. بدین ترتیب می‌بینیم که آزادی و حکومت عامه رابطه مستقیم دارند. اما آزادی با اصل برابری هم مربوط است و در قرن هجدهم ارتباط آن دو چنان مسلم شمرده میشد که بعضی از پیروان جفرسن معتقد بودند که حفظ آزادی فقط باید بعهده کسانی محول شود که در زندگی نیاز باشند از قبیل زارعین خرده‌پا که نه تمولشان بحد فاسد کردن دیگران رسیده باشد و نه بر اثر فقر بتوسط حکومت مرکزی تطمیع گردند. در قرن نوزدهم که وجود این ارتباط کمتر نمایان بود ابراهام لینکلن با بیان جمله زیرین لاقول معاصرین خود را دوباره بدان متوجه ساخت که گفت «کسانیکه از دیگران سلب آزادی میکنند خود شایستگی آزادی را ندارند و خدای عادل نخواهد گذاشت که دیر زمانی از آن برخوردار گردند». در میان برابری و حکومت عامه نیز رابطه‌ای موجود است، زیرا که این اسلوب راحت بخش برای قربانیان عدم مساوات وسیله احقاق حق را فراهم میسازد و بدون اینکه آنانرا بهوس تحصیل اختیارات حکومت دائمی بیندازد مجال آنرا میدهد که احساسات خود را عرضه دارند. ضمناً حکومت عامه موجبات آزمایشهای مربوط به برابری را فراهم میسازد. بقول برایس این آزمایشها در کشوری بزرگ که در آن اصول تمرکز قدرت برقرار است بدون خطر انجام پذیر نیست ولی در حکومت عامه

پس از آنکه دوره تجربه سپری شد قبول آنها از طریق ملی مقدور میباشد . بدین ترتیب اصول سه گانه سیستم امریکائی یکدیگر مربوط است و مجموعاً دایره‌ای را تشکیل میدهد . اما این دایره مسدود نیست ، زیرا جامعه‌ای که آنرا بوجود آورده است خود محدود نیست و در آن فواصل کوچکی وجود دارد . این جامعه نه تنها آماده قبول تغییرات اجتماعی و ضروریات مربوط ببقای ملی است ، بلکه برای یک رازنهایی که عبارت از راز سرشت بشر باشد نیز محلی منظور داشته است . از آنجائیکه موسسین کشور امریکا راجع باین راز عقاید مختلفی داشته‌اند لذا دریانات خود سیستم امریکائی را مکرر بعنوان آزمایشی یاد کرده‌اند . امریکا بمنزله آزمایشگاهی بوده و هست که در آن یک بحث قدیمی تحت مطالعه میباشد و آن بحث عبارتست از ارتباط فلسفه سیاسی با فلسفه اخلاقی . جفرسن میگوید «ابنای بشر میتوانند بدون حکمفرمائی بر خویشتن حکومت کنند» . روسو نیز معتقد است که «مردم را باید بقبول آزادی واداشت» این دو نظریه و همچنین امکان تحمیل مبادی اخلاقی بر افراد بشر موضوعاتی است که هنوز قابل بحث است .

بنیاد گذاران امریکا درباره موضوع اخلاقی حکم قبلی نداده‌اند ولی در باره جنبه سیاسی امر توافقی نموده‌اند که بموجب آن آزمایش امریکائیان تا کنون پایدار مانده و ممکن است الی الابد در جریان باشد .

***

اگر آن کلمه و تمایل و روش سیستم امریکائی را مورد مطالعه قرار بدهیم رابطه آنها را نسبت یکدیگر و همچنین نسبت باعلامیه استقلال و قانون اساسی روشن تر خواهیم دید . نخست بکلمه آزادی میپردازیم . این کلمه هر دم بوجه دیگری.

از طرف اشخاص مختلف تعبیر میشود و جز از لحاظ معنوی میتوان گفت که هیچ معنای خاصی ندارد. مثلاً میتوان گفت که هر کسی بهمان اندازه که احساس آزادی میکند آزاد است و این حس را در نتیجه ایجاد اوضاع مختلف در زمانهای مختلف و نسبت به اشخاص مختلف میتوان تحریک نمود و حتی یک نفر دیکتاتور زبردست نیز قادر بانجام این امر هست.

از نظر بعضی از پیروان هگل مانند ترویلچ « آزادی بیش از آنچه بانسان حق میدهد وظایفی بر عهده او محول میدارد. بدینمعنی که انسان با آزادی و از روی فهم و بنا بحس وظیفه شناسی وجود خود را وقف جامعه میکند همچنانکه تاریخ در میان ملل و دول سابقه آنرا برقرار ساخته است ». همچنین مانند تاریخ نویسانی که آزادی را عبارت از بدست آوردن امتیازاتی برای طبقات معین مانند بارن ها و تجار میشمارند میتوان خود را بهمین تعبیرات قانع ساخت و یا آنکه بترتیب مبتذل معمول نوع پنجمی از آزادی را بچهار نوع آزادی که قبلاً ذکر شده است اضافه نمود.

اما از نظر مردانی که برای خود و دیگران حق زندگی و آزادی و تحریر سعادت را قائل شده اند این کلمه معنائی خاص و کلی داشت. بعد از سال ۱۷۶۰ احساسی که مستعمره نشینان امریکائی میکردند و خود را محتاج آزاد بودن میدیدند کیفیت خاصی داشت بدینمعنی که میخواستند از دست بریتانیای کبیر خلاص گردند. بقول جان آدامس این حس مقدمه حقیقی انقلاب بود و در نتیجه آن کنگره امریکا بنادر آن کشور را برای تجار غیر انگلیسی باز گذاشت و عقیده آدامس بر اینست که پس از انجام این منظور صدور اعلامیه استقلال اجتناب ناپذیر بود. بنابراین تعبیر اعلامیه مذکور که آزادی را از حقوق عمومی بشر میشمارد باید نشانه

پیروزی طبقات متوسط در قیام مستعمراتی امریکا تلقی شود و هاجینسون حکمران محافظه کار ماساچوست با کمال سادگی همین تعبیر را موجه می‌شمرد ولی در صورتیکه صحت آنرا بی‌چون و چرا قبول نمائیم باید دلیلی برای این امر پیدا کنیم که چرا بیش از یکصد هزار نفر افریقائی ساکن سرزمین امریکا از آن برخوردار نشدند .

معهذا کلمه آزادی در نظر مستعمره نشینان مسلماً دارای یک مفهوم کلی بود که امروز هم همان معنی را داراست . آدامس به جان تایلور چنین نوشته است: « بنا بر فلسفه‌ای که من دارم آزادی نیروئی است که در افراد متفکر حدود کیفیت آن خود بخود تعیین میشود و متضمن فکر و انتخاب و قدرت است » در جای دیگر آدامس آزادی را دوشیزه‌ای میداند که همه قصد تصرف او را دارند . دشمن آزادی تنها دولت انگلیس نبود بلکه این خصومت عبارت از تمایلی است که همه دولتها در مورد آزادی پیدا میکنند و حتی این تمایل خاص دولتها هم نیست بلکه نیروهای بشری و اجتماعی دیگر نیز که فقط دولتها قادر بنظارت بر آنها میباشند همین تمایل را دارند . برای جلوگیری از این خطر میبایست دولتی بوجود آید که اختیاراتش فراوان ولی محدود باشد . بنابراین مقدمات پنجاه و پنج نفر اعضای کنوانسیون مشروطیت امریکا برای جلوگیری از هرج و مرج و دفع مزاحمت بیگانگان و همچنین بمنظور تأمین برکات آزادی برای خود و اعقابشان همین کار را کردند .

در حکومتی که گروه مذکور بوجود آوردند رجحان آزادی دو عیب عملی داشت . یکی اینکه میبایست تئوری جان لاک را که قبلاً نیز در اعلامیه استقلال بیان شده بود رسماً مورد استفاده قرار بدهند و آن عبارت بود از اینکه تمام دولتها اختیارات واقعی خود را در نتیجه میل و رضای اتباع خود بدست میآورند . این تئوری رضا و رغبت مردم نسبت

بحکومت در نتیجه فکر و عمل امریکائیها و انگلیسها و فرانسویها در سرتاسر دنیای باختری اشاعه یافته است بطوریکه در میان کشورهای دموکرات مسلماً مملکتی قابل احترام نمیتوان یافت که تابع نظریه دیگری جز این باشد.

جان آدامس موقعی که در پاریس اقامت داشت روزی در یک پرورشگاه پنجاه نوزاد را دید که از عمر هیچکدام بیش از یک هفته نگذشته بود. وی بقول خود وضع همه آنانرا بدقت مطالعه کرد و بدین نتیجه رسید که هرگز در خیابانهای پاریس یالندن نیز اینهمه فرق و عدم تساوی ندیده است. بدین ترتیب آدامس در واقع این عقیده را که افراد بشر برابر خلق میشوند مورد تردید قرار داد و علاوه بر این اظهار نمود که « اصل و ثروت نیز مانند نبوغ و قدرت جسمانی و یا جمال از مواهبی است که طبیعت بدخواه خود ببعضی اشخاص عطاء میکند » باوجود این آدامس نیز مانند جفرسون عقیده قطعی داشت که تمام افراد بشر از یک جنبه حیاتی برابر خلق شده‌اند و آن عبارت از این است که دارای حقوق مساوی هستند. این عقیده نیز مانند اعتقاد بضرورت یک حکومت اخلاقی جهانی تزلزل ناپذیر بود و موقعی که آدامس اعلامیه استقلال را امضاء میکرد همین مفهوم را در نظر داشت همچنانکه اغلب امضاء کنندگان دیگر نیز با وی هم عقیده بودند.

در آثار بنیاد گذاران امریکا محدودیتهای زیادی در باره دموکراسی میتوان یافت. علت این امر اینست که در آن زمان کلمه دموکراسی مفاهیم دیگری نیز داشت که از عهد یونانیان باقی مانده بود (مثلاً کلیه تصمیمات دولتی باید مورد تأیید فرد فرد مردم گردد) و بیم آن میرفت که استعمال آن کلمه بالمآل باعث برقراری حکومت استبدادی شود. بنابراین ملاحظات بنیاد گذاران مزبور خود را جمهوریخواه یعنی معتقد بحکومت انتخابی

خواندند و باید دانست که کلمه دموکراسی بعد از سال ۱۸۳۰ بتدریج رواج یافت. باوجود این تئوری مربوط بمیل و رضای مردم حاکی از این که قاطبه مردم حکومت دارند و نیز اصل تساوی حقوق همچنانکه بسیاری از بنیاد گذاران بخوبی متوجه بودند باعث آن میشد که دولت بتدریج بیش از پیش نماینده واقعی مردم گردد و یا بعبارت جدیدتر بسوی دموکراسی گراید. مثلاً آنان میدانستند که در آخر کار موضوع بردگی ناچار در مقابل اصل تساوی حقوق از بین خواهد رفت بشرط آنکه قانون اساسی پایدار بماند. جفرسون میگوید « چون ذات باری تعالی در کائنات تجلی میکند لذا بردگی باید از بین برود. » بمرور زمان پس از آنکه ناپلئون معنی اعلامیه استقلال را تحریف کرد و بالتیجه حرمت شورانگیز آن از بین رفت موضوع بردگی بار دیگر سبب شد که مخالفین با آن با اعلامیه مذکور بعنوان سند زنده ای استناد جویند.

بنابر این طرفداران بردگی ناچار شدند که اصول آنرا بی اساس و غلط اعلام دارند و جماعتی دیگر که از حزب محکوم بزوال «ویگ» بودند آن اصل را « کلیات فریبنده » نامیدند. هر قدر بتفسیر و تعبیر اقتصادی بپردازیم این حقیقت مکتوم نخواهد ماند که بزرگترین بحران مشروطیت در نتیجه صدور اعلامیه استقلال و موضوع تساوی حقوق تسریع یافت. مسئله حق مالکیت تاحدی فرق دارد. در تئوری قرن هجدهم این حق مانند حق زندگی و آزادی مقدس شمرده میشد و بعقیده لاک ملک یک شخص در واقع جزئی از وجود وی بود. اما تشکیل حکومتی برای اینکه این حق را جهت همه مردم تأمین کند مستلزم آن بود که حق مذکور را تابع قوه مقننه سازد و از طرف دیگر بوجه کافی و لازم از آن حمایت کند. بسیاری از بنیاد گذاران امریکا نیز با آنکه احساسات خود را بمرحله عمل نیاوردند متوجه بودند که برای تضمین حق مالکیت بوجهی مطمئن

و پسندیده بهتر آن خواهد بود که اموال کما بیش از روی تساوی و عدالت تقسیم شود. ریچارد پرایس اظهار خوشوقتی میکرد که در کانکتیکات فقیر و غنی و ثروتمندان از خود راضی و چابلوسان بی شخصیت همه بالتساوی گنمانند. جفرسون و میدیسون نیز از تقسیم مداوم اسلاك عمومی (منجمله اقداماتی که بموجب قوانین لینکلن بعمل آمد) خوشوقت بودند و آنرا چاره مؤثری در مقابل عدم تساوی شدیدی که نتایج سیاسی آن وخیم بنظر میرسید می پنداشتند. در آن ایام برقراری یک حکومت دمکراتیک چندان غیر عملی بنظر نمیرسید.

در قرن نوزدهم فلسفه‌ای که باعث توسل باین نوع دمکراسی شده بود دچار فساد شد و دمکراسی مذکور نیز بتبعیت آن مسخ گردید. این فلسفه مبنی بر آن بود که تساوی حقوق از قوانین طبیعت است ولی در قرن نوزدهم عقاید مربوط بقوانین طبیعت بکلی تغییر یافت و در این تغییر دو نفر از مردم انگلیس یعنی داروین و ریکاردو باندازه هر کس دیگر مؤثر و مسئول بودند. تعبیرات مبتدلی که از قانون بقای البق و قوانین سخت مربوط بدستمزدها بعمل می‌آمد عرصه طبیعت را مبدل بچنگلی پراز جانوران درنده کرد و جامعه را بر اثر عقاید هوبس بصورت میدان کارزار عمومی در آورد و تنها مایه دلخوشی در مقابل این حقائق شرارت آمیز زندگی عبارت از اصل تکامل بود. در انگلستان بقول ماتیو آرنولد یک «آئین عدم تساوی» پیدا شد. این قبیل افکار و نظریات که معمولاً تحت عنوان «داروینسیم اجتماعی» یاد میشود در امریکا در دوره حکومت طبقات ممتاز به حد اعلی رسید بطوریکه هم قوانین و هم افکار متداول زمان درباره عدالت توأمأ همان «عدم تساوی شدید» را که بنیاد گذاران امریکا از آن وحشت داشتند مورد تصویب و تأیید قرار دادند. البته در این اصول جدید آنقدر حقیقت عملی وجود داشت که آنها را از لحاظ

تابع کردن آزادی با سر تولید ثروت برین توفیق عظیم سازد . این بود که کشور امریکا « بوجه بی سابقه‌ای از حیث ثروت و آسایش » پیشرفت کرد ، جز اینکه افکار مردم شاید بقدر کفایت از این تناقض دچار تشویش نشد .

***

در قانون اساسی امریکا آثار بیضری از بدینی وجود دارد که باندازه هر عامل دیگر موجب شده است که حکومت امریکا بیش از حکومت‌های ملل دیگر بیک شکل ادامه یابد . قانون اساسی امریکا نمونه متدی است که بوسیله آن سیستم امریکائی آزادی و برابری را توأم میدارد . این متد طور است که هراکثریت خشمگین را وادار بتفکر بیشتری مینماید و هر مستبد احتمالی هشیار را مأیوس میسازد .

البته خود قانون اساسی مولود سازش بین افراد کمیته‌ای بود که شاید اغلب آن افراد مجموع آنرا بدقت مطالعه نکرده بودند تا آنکه در « قدرالیهست » به تبلیغ آن شروع کردند . اما اصل محدودیت که جوهر قانونی مشروطیت است در ظاهر و باطن قانون اساسی امریکا وجود داشت بحدی که غالباً بعضی از نیرومندترین روسای جمهوری امریکانیز در عملی ساختن آن دچار زحمت بودند . از طرف دیگر همین قانون اساسی محسناتی داشت که این قبیل روسای جمهوری را مجذوب میکرد .

قانون اساسی امریکا از این حیث جامع و مانع است . برای روشن شدن موضوع میگوئیم که اکثریتی از رأی دهندگان امریکائی میتوانند بوسایل قانونی کامل در صدد غارت کشور و اسیر کردن سایر مردم برآیند همچنانکه هیتلر با تشبث بوسایل قانونی جمهوری ویمار را اسیر اراده خویش کرد اما برای انجام این کار در امریکا باید متوسل بیک رشته

اصلاحات و تغییرات در قانون اساسی شد که عمداً انجام آنرا مشکل ساخته‌اند، بطوریکه بقول چارلز یید «فقط اراده بالغه یک اکثریت ثابت قدم و طرف اطمینان» میتواند آنرا بمرحله عمل برساند. اما این اراده بالغه از ۱۷۸۹ بعد یازده بار معترضین متعدد را که بعضی بسیار سرسخت نیز بوده‌اند از میدان بدر برده است و شک نیست که درآینده نیز همین کار را خواهد کرد. رویه اصلاح قانون اساسی جز در یک مورد که مربوط بسناست هیچگونه محدودیت مطلقى نسبت بحاکمیت مردم قائل نشده است و از همین جا معلوم میشود که چرا متعصب‌ترین فرق رادیکال امریکا (بجز طرفداران الغاء برده فروشی و کمونیستها) تا کنون هرگز قانون اساسی را مستقیماً مورد حمله و تخطئه قرار نداده‌اند.

تئوری رضا و میل مردم در امر حکومت دارای دو جنبه عمده است: جنبه مکانیکی و جنبه ذاتی. از نظر مکانیکی که صرفاً مبتنی بعقاید لاک میشود میزان رضای مردم بوسیله شمارش ساده آراء معلوم میشود، بدینمعنی که اراده ملت درست باندازه مجموع آراء افراد آنست و اختلاف نظر نه تنها محتمل است بلکه مورد احترام نیز میباشد. اما یکی دیگر از فلاسفه دمکرات یعنی روسو عقیده جالب‌تری دارد. از نظر او مجموع آراء از آنچه باصطلاح اراده عمومی نامیده میشود کمتر است و بجهاتی با آن فرق دارد. این اراده عمومی معرف وحدت دمکراتیک اتباع کشور است. بعقیده روسو «هیئت‌سیامی یکوجود معنوی است دارای اراده و هر کسی که در مقابل اراده عمومی سر تسلیم فرود نیاید و در جمعاً او را بدین کار مجبور خواهند ساخت و مراد از این جمله جز این نیست که او را وادار بقبول آزادی خواهد نمود» - زیرا که آزادی حقیقی و در واقع

اراده حقیقی او (اعم از اینکه خود متوجه باشد یا نه) از اراده عمومی جداست و اراده عمومی همیشه برحق است.

این تئوری ذاتی دموکراسی که قرن هجدهم آنرا از افلاطون بارث برده و ارثا بهردو ناپلئون و به هیتلر تفویض کرده است از تئوری لاک شورانگیزتر است و حتی در کشورهای غیرتوتالیتار نیز مخصوصاً در ادوار مجاهدت برای حفظ دموکراسی در افکار دموکراتیک تأثیر فراوان داشته است. این تئوری از سیستم امریکائی که مؤسسين آن برای افکار روسو و افلاطون محل مصرفی نداشتند فرق فاحشی دارد. سیستم ما جنبه ذاتی ندارد برای اینکه در آن حکومت مفهومی ندارد. این سیستم هراکثریتی را موقت میداند و دولت را فقط بعنوان خدمتگزاری تلقی میکند که با وجود جنبه های نامطلوبی که دارد از لحاظ پیشرفت امور اداری دارای محسناتی است. بنابراین مقدمات هیچ عوام فریبی هرگز نمیتواند با توسل باراده عمومی مردم امریکا در تحریک حس وطن پرستی امریکائیان توفیق یابد ولو اینکه بسیار مدبرانه اقدام کند. بارها این مسئله مورد بحث قرار گرفته است که آیا در امریکا اصلاً چیزی بعنوان خوی امریکائی بمفهوم اروپائی این کلمه (و باصرف نظر از عوامل معلوم از قبیل قانون و وضع جغرافیائی و مردم کشور) وجود دارد یا نه.

چیزی که مایه وحدت امریکائیان و کانون حقیقی میهن پرستی و معتقدات ملی آنان است، یک ارگانیسم ملی نیست بلکه سیستم امریکائی است که ابعاد آن یعنی آزادی و تساوی حقوق شامل سر تا سر جهان و کلیه افراد بشر میشود.

انتقاد کنندگان سیستم مکانیکی ما، منجمله دانشمند سیاسی دان انگلیسی ت. د. ولدون در کتاب اخیر خود بنام «دولتها و مبانی اخلاقی» بدرستی اظهار میدارند که این سیستم متضمن نظریه خاصی درباره جامعه

میباشد و مبانی انتخاباتی آن بدون کشمکش و دارای دقت ریاضی است و احتیاجی که برای اجتماع وجود دارد - همان احتیاجی که فرانسویان از آن بکلمه برادری تعبیر میکنند و انگلیسها با حفظ روابط فئودال در نگهداری آن میکوشند و در ممالک کاتولیک کلیسا را دارای وظیفه ای حتمی و ضروری میسازد - در سیستم امریکائی بهیچ نحو رسماً مورد شناسائی قرار نگرفته و موجبات برآورده شدن آن فراهم نیامده است . بعقیده این منتقدین در سیستم امریکائی جامعه ای قرار دادی جانشین یک جامعه معین شده است اما این قرارداد نمیتواند قائم مقام اجتماع باشد و بدین ترتیب خلاء بزرگی که پیدا شده همچنان برجای مانده است حاصل کلام اینکه با نبودن « اجتماع » امریکارا فقط « رابطه پولی » بهم پیوسته است .

این انتقاد نه تنها تاحد معتنا بهی صحیح است بلکه مستقیماً متوجه انقلابی ترین جنبه سیستم امریکائی میشود . امریکاهرگز دارای اجتماعی نخواهد بود مگر آنکه اساساً تغییراتی در این سرزمین بوجود آید . در حال حاضر امریکا سرزمینی است که در آن چندین اجتماع وجود دارد و ساکنان آن میتوانند بمیل خود بر تعداد این اجتماعات بیفزایند .

***

وقتی که کنوانسیون فیلادلفی تشکیل مییافت سیزده ایالتی که در آن شرکت کرده و حکومت فدرال متحدالشکلی بوجود آوردند همه نمونه کامل استقلال و آزادی نبودند برعکس عدم مسئولیت اغلب حکومتهای ایالتی مخصوصاً در مورد پول رایج و پیمانها یکی از عللی بود که باعث تشکیل کنوانسیون شده بود .

هامیلتون عقیده داشت که ایالات مختلف باید از بین بروند و فقط از لحاظ تسهیل در امور قضائی عنوانی داشته باشند. از لحاظ حقوق ایالات کوچک و بزرگ سازشی حاصل شد ولی موضوعی که بین «حقوق ایالات» و اختیارات حکومت فدرال متنازع فیه بود بیش از آنچه مورد سازش قرار گیرد بِنفع حکومت فدرال مسکوت ماند.

پس باید دانست که «حقوق ایالات» نه حالا نه و در گذشته هرگز اساس فدرالیسم امریکائی نبوده است.

این مسئله یکی از جمله وسایلی است که برای محدود کردن اختیارات حکومت فدرال بکار میرود ولی اهم آن وسایل نیست. میدیسون با اظهار عبارت «تعدد منافع» بهتر توانسته است کلید فدرالیسم امریکارا بدست بدهد. وی متوجه تنوع طبقات اقتصادی ساکنان امریکا از قبیل بدهکاران و بیستانکاران، کشاورزان و ارباب حرفه و اربابان و صاحبان کارخانجات بوده است. امریکائیان بیش از مردم اروپا متوجه اساس اقتصادی سیاسات بوده اند و هر حقیقتی که در تجزیه و تحلیل مارکس وجود داشته باشد نه فقط میدیسون آنرا پیش بینی کرده بلکه برای آن راه حل عاقلانه تری پیشنهاد نموده است.

میدیسون نیز مثل جان آدامس بشدت معتقد تعادل قوا بوده است که آزادی میتواند همیشه در خلال آن جایگزین شود، همچنانکه در سیستم اقتصادی پریچ و خم امروزی مانیز آزادی جای خود را دارد گوا اینکه در این سیستم طبقات مختلف رسماً بصورت گروه های ذینفع (مانند کارگران، تاجران، روستائیان و غیر آنها) در آمده و لاینقطع از حرص و آز یکدیگر جلوگیری میکنند و اعضای کنگره را برای پیدا کردن مجال موافقتی در میان آنها بانجام کار های خارج از وقت و میدارند. از این جمله همینقدر مستفاد میشود که حس عدالت ملی تا حد قابل توجهی وجود دارد.

بعقیده جان آدامس از عهد افلاطون تا زمان مونتسکیو قانونگذاران چندان توجهی بموضوع حفظ قوانین نداشته‌اند و هر طرحی که پیشنهاد شده در واقع بمنزله سپردن گوسفند بدست گرگ بوده است بجز طرحی که تحت عنوان «تعادل قوا» بوجود آمده است.

کثرت تعداد گروه‌های ذینفع در واقع جنبه منفی حکومت مشروطه را تشکیل میدهد بدینمعنی که هیچیک از این گروه‌ها نمیتواند حکومت را انحصاراً در دست بگیرد. در ضمن باید دانست که حکومت مشروطه دارای یک جنبه مثبت نیز میباشد که عبارتست از نتایج مفید خودمختاری، زیرا که در این نوع حکومت هر گونه بی‌عدالتی و هر نوع فرصتی را بدقت تحقیق میکنند و در آن باره تفکر نموده و نسبت بآن عکس العملی پیشنهاد میکنند و یا نشان میدهند و همه این کارها را خود مردم بابتکار شخصی انجام میدهند. مجملأً حکومت مشروطه نه تنها از آزادی دفاع میکند بلکه آنرا قوه محرکه‌ای میداند که برای سازمان عملی یک جامعه زنده و تکمیل و توسعه آن بکار میرود. این جنبه مثبت مشروطیت راه حلی است که امریکا برای دو مسئله از قدیم ترین مسائل فلسفه سیاسی پیدا کرده است و آن دو عبارتند از موضوع طبقه اشراف و مسئله مربوط بنوع و میزان تغییرات اجتماعی

***

آدامس و جفرسون راجع بکیفیت طبقه اشراف اختلاف نظرهایی داشتند ولی هر دو کاملاً متفق القول بودند که وجود چنین طبقه‌ای لازم است. کشور امریکا این طبقه را داراست و ما آنرا بعنوان «طبقه مدیره» میشناسیم. علت اینکه این طبقه را طبقه اشرافی نمیخوانیم اینست که

افراد آن سرعت عوض میشوند و عضویت در آن داوطلبانه است و علی که آنرا بوجود میآورد همیشه مولود نظرهای شخصی نیست.

باوصف این طبقه مذکور در موارد لزوم بجای طبقه اشراف انجام وظیفه میکند اعم از اینکه اعمال مربوط در گروهی از پیش آهنگان یادریک مؤسسه ملی و یا مربوط بامور اصلاحی و یا دولتی باشد. باید دانست که جاه طلبی شخصی ضعیف ترین نقاط آریستوکراسی نیست و در هر صورت طبقه اشراف امریکائی غالباً از نوع پروری هم بهره‌ای دارند. نقائص دیگر این سیستم داوطلبانه شاید تحت الشعاع حسن جریان امور آن قرار بگیرد. بطور کلی اغلب اشخاص آزاد فطرتاً وجود خود را میشناسند و همین شناسائی نفس آنانرا در اعمال خود بسوی خدمات و مقاماتی میکشاند که احتمالاً بیشتر لیاقت آنرا دارند.

مسئله عمده دیگری که حکومت مشروطه مثبتة موفق بحل آن شده است عبارتست از میزان تغییرات اجتماعی - سرعت تغییراتی که عملاً در امریکا صورت میگیرد در سالهای اخیر بر اثر تغییرات عظیمی که فرمان یا تبلیغات آن در کشورهایمانند روسیه و چین و انگلستان جاری شده و بالتیجه سروصدائی براه انداخته و یامایه رنج و زحمتی گردیده تحت الشعاع قرار گرفته است. از آنجائیکه سیستم امریکائی وضع ثابتی دارد چنین مشهور شده است که جامعه امریکائی نیز دارای وضعی ثابت است ولی عمل دستگاه مشروطه امریکا خود بطلان این اشتها را ثابت میکند.

در زندگی امریکائی ایالات مختلف از لحاظ حصول تغییرات نقش عمده‌ای برعهده دارند و در تاریخ اصلاحات امریکا این ایالات همیشه بریکدیگر سبقت می‌جسته‌اند. مثلاً حق رأی مردان قبل از آنکه

بصورت سیاست ملی درآید بنوبت در هر ایالتی استقرار یافت. ایالت جورجیا که هنوز از لحاظ برابری نژادی از سایرین عقب‌تر است احتمال دارد از حیث حق رأی از آنها جلوتر بیفتد زیرا که اخیراً برای اشخاص هجده ساله امکان استفاده از این حق فراهم گردیده است. همچنین امر ناتمام و مشکلی که از زمان جنگ داخلی آغاز یافته و عبارت از تساوی اقتصادی سیاه‌پوستان است اکنون ایالت با ایالت بتدریج ولی با کمال اطمینان انجام میگیرد و این روش بسیار قابل اطمینان است بطوری که اگر روزی یک قانون اقتصادی ملی در این زمینه وضع شود از لحاظ اجرای آن اشکالی پیش نخواهد آمد. همچنین در داخله هر یک از ایالات کلیه آرمانهای دور و دراز متفکرین اروپائی یا امریکائی از اصول فوریه دانشمند فرانسوی گرفته تا موضوع مالیاتهای محلی مورد آزمایش قرار گرفته است بدون آنکه تمام ملت را بدان آلوده سازند. اگر ابتکار محلی میسر نبود و ایالات با هم از در همکاری در نیامدند بزرگترین آزمایش عصر یعنی امور مربوط به تشکیلات مخصوص عمران دره تنسی که اجرای آنها منوط ب سرمایه حکومت فدرال بود هرگز عملی نمیشد.

***

امروزه آن قسمت از آزمایشهای اجتماعی که مستحق رجحان است عبارتست از رابطه فرد و آزادی وی در مقابل ماشین و طرز غیر طبیعی کسب معاشی که زائیده آن است. در امریکا آن وسیله اجتماعی که غالب دستگاههای ماشینی را تحت اختیار دارد و بسیاری از کارهای صنعتی را متشکل میسازد عبارتست از مؤسسات بلدی. این مؤسسات علی‌رغم حملاتی که دولتها و بعضی از اصلاح‌طلبان نسبت بوجود و حقوق آن میکنند رویهمرفته بصورت واحد نسبتاً خودمختار و ریشه‌داری درآمده

و در سیستم فدرال جای خود را باز کرده است. این مؤسسات در واقع عبارت از مراکزی هستند که در آن فرد بشر با ماشین مواجه میشود و در واقع بمنزله آزمایشگاهی میباشد که با بشر سروکار دارند و شاید بمعنی اروپائی کلمه عملاً یا بالقوه معرف یک «اجتماع» باشند.

بسیاری از این قبیل اجتماعات صنعتی در امریکا بحد قابل ملاحظه‌ای از خوشبختی و موفقیت نائل شده‌اند و محتمل است که اصول سازمانی این قبیل آزمایشها تحت روشهای مشروطیت مابستر از هر سیستم دیگری اشاعه یابد گویانکه کشاورزان دوره دموکراسی بی‌بند و بار حالادارای ورقه عضویت اتحادیه‌های خود میباشند و زمین‌های ملی چندین بار تقسیم و توزیع گردیده و بجای دشتهای خالی جنگلی از دود کشتهای کارخانجات و نظایر آن بوجود آمده است.

جوهر سیستم امریکائی همان آزادی و برابری و اصول مشروطیت است. ادعای ما بر اینست که این اصول فنا ناپذیر جهان شمول میباشد و اکنون باید درصدد اثبات این مدعا برآئیم.

سیستم فدرال امریکائی که دارای هیئت رئیسه قوی، دادگاههای مستقل، حکومتهای خودمختار محلی و وسائل گوناگونی برای تعدیل و جلوگیری میباشد در نوع خود از لحاظ منظوری که دارد یعنی از حیث تعمیم بر کات آزادی بی نظیر نیست. مثلاً ممکن است یک سیستم پارلمانی نظیر سیستم انگلستان با وجود احتمال سلطه دموکراتیکی که در آن است از این خطر جلوگیری کند و بیش از آن بازادی بشری خدمت نماید. مع هذا بعقیده ما نه تنها سیستم ما از لحاظ خود امریکا بهترین سیستم هاست بلکه کلیه مللی که واقعاً خواهان آزادی هستند ناچارند اصول برابری

و مشروطیت را باردیگر کشف کرده و درصدد اجرای آن برآیند.

بنظر ما مشروطیت علی‌رغم صبغه کاملاً امریکائی آن چیزی جز این نیست که گفته یکی از انگلیسهای قرن نوزدهم را بحقیقت مراعات نمائیم. انگلیسی مزبور که از اعضای حزب لیبرال بود هنگام صحبت درباره هندوستان اظهار داشت که «حکومت بالاستقلال بهتر از داشتن حکومتی خوب بدست دیگران است».

مردم باید حتی الامکان در اصلاح امور خود شخصاً بکوشند و بنابراین هر حکومت یا دولتی که دعاوی تازه‌ای برای مداخله خود پیش بکشد باید از آن جلوگیری نمود. جفرسون میگوید «اگر بتوانیم از این امر جلوگیری کنیم و نگذاریم که دولت زحمات مردم را بعنوان خدمت بانان ضایع کند خود دولت باید از این بابت خوشوقت باشد.» متأسفانه فعلاً بسیاری از بوروکرات‌های نوع پرست در سرتاسر جهان محتاج کشف مجدد این حقیقت میباشند. اینان عمداً یا بدون توجه بجای اینکه کمک بآراهنمائی مردم را برعهده گیرند باعث تقویت مسببین بدبختی مردم میشوند.

صحت از برابری نیز فقط برای آنست که دمبدم ما را از خطر کنه کبیره خود فروشی آگاه سازند. درواقع برابری یک استعاره سیاسی است که بجای کلمه محبت آئین مسیح بکار میرود و بوسیله آن هر طبقه‌ای با طبقه دیگر و هر ملتی بامت دیگر و هر نژادی بانژاد دیگر رابطه پیدا میکند. ولدون انگلیسی که امیدوار است امریکا در صدد صادر کردن اصول دمکراسی خود بر نیاید عقیده دارد که حقوق متساوی تمام افراد بشر جزو قضایای بدیهی نیست و بعضی از اشخاص اعم از اینکه ساکن لندن یا افریقا باشند صرفنظر از جنبه نظری در عمل فرد کامل شمرده

نمیشوند. بنابراین نظریه انگلیسها تصور میکنند که قبول اصل حقوق مساوی برای همه یکی دیگر از عادات بسیار بد امریکائی و درواقع بمنزله تعهدی است که حتماً خالی از وجه است.

این اعتراض درباره لینکلن هم بعمل آمده است. مشارالیه میگوید «بانیان حقوق مساوی میخواستند میزانی برای حداعلای یک جامعه آزاد بوجود بیاورند که مورد شناسائی و تکریم همه باشد و مردم دائماً آنرا در مدنظر داشته و برای آن کاربکنند و بآن تقرب جویند ولو اینکه حصول موفقیت کامل در این مرحله هرگز مقدور نباشد. این قصد تقرب باعث آن میشود که نفوذ این امر دمبدم بیشتر و عمیق تر گردد و بر میزان خوشبختی و ارزش زندگی همه افراد بشر از هر رنگ و نژاد و ساکن هر کشوری که باشند افزوده شود.»

اما کلمه آزادی - این یک کلمه نه تنها قلب سیستم امریکائی بلکه اس اساس مقاصد امریکائی است که متوجه بتحول دایم در امور بشری میباشد. ما امریکائیان طرزحفاظت و تکمیل آنرا در داخله دموکراسی خود فرا گرفته ایم اما این گوهر گرانها محتاج مراقبت فراوان است زیرا که حق آزادی وقتی معتبر است که انسان نسبت بآن حق و منابع آن ایمان قطعی داشته باشد.

آنچه از آزمایش امریکائی حاصل شده است این است که مردم وقتی قادر بحکومت بر خود خواهند شد که نسبت باین حق عقیده راسخی داشته باشند. مع هذا امریکا هنوز در مرحله آزمایش است زیرا که برای سؤال دقیق جفرسون تا کنون پاسخی داده نشده است. مشارالیه مینویسد «اگر یگانه پایه مستحکم آزادی را که عبارت از ایمان مردم بخدائی بودن منشاء آن است خود متزلزل سازیم چگونه میتوان آزادی های ملتی را استوار و پایدار شمرد؟»

دخالت مردم امریکا در اداره امور حکومت عبارتست
از فرا گرفتن طریقه تطبیق مقاصد امریکائی با احتیاجات
خاص ساکنان آن سرزمین.

در فصول آینده بحث ما در آنست که این عمل
بچه نحو در چهار قسمت مهم یعنی تجارت و سیاست
و امور کارگری و اجتماعات محلی انجام میگردد.

قلب ماهیت اصول سرمایه داری امریکائی

آنچه در این صفحات تحت عنوان مقاصد امریکا یاد شده بانضمام مطالبی که مربوط به سیستم امریکائی ذکر کرده ایم من حیث المجموع اساس تحول دائمی امریکارا تشکیل میدهد که در قرن هجدهم آغاز یافته و از آن بعد کشور امریکا بمنزله عرصه آزمایش آن بوده است. معهذا اگر مطلب بهمین جا ختم میشد تحول مزبور هرگز بمنصبه ظهور نمیرسید زیرا که این تحول فقط یک آزمایش سیاسی نبوده و نیست بلکه بطوری که قبلاً نیز گفته شده است اساس آن عبارت از عصیان فرد بشر بوده است و بنابراین خود تحول متضمن تغییر اساسی تمام جنبه های جامعه بشری است و تعلق خاص بمظاهر سیاسی آن ندارد بلکه فرهنگ و اقتصادیات را نیز دربر میگیرد. بنابراین پس از بحث اجمالی درباره مسائل عمده سیاسی مربوط بان وقتی مطلب رابخوبی درك میکنیم که نسبت بکیفیت امر در زمینه های دیگر نیز توجه داشته باشیم.

در این باره مؤلفین کتاب در تصمیم خود پای بند تکلف نشده و از مطالعه آثار و نتایج تحول در زمینه مهم فرهنگی خودداری کرده اند. برای اتخاذ این رویه دو علت موجود است. یکی اینکه بنظر ماسائل فرهنگی که شامل دین و هنرها و امور تربیتی و تعلیم و تعلم است با کلیه متفرعات آن اقتدار اهمیت دارد که بحث کافی در این زمینه مستلزم مطالعات جداگانه ای خواهد بود و حق مطلب را در یکی دو فصل از این کتاب نمیتوان ادا کرد. از طرف دیگر نیز مؤلفین این کتاب با همه اذعانی که با اهمیت این موضوع دارند باز هم چنین احساس میکنند که خدمت عمده آنان خواه از نظر تئوری و یا از لحاظ گزارش مطالب مربوطه بیشتر راجع باموری میشود که تحت عنوان اقتصادیات در میآید. بعقیده ما

کلمه اقتصادیات تنها شامل تئوری اقتصادی نیست بلکه تجارت و صنعت و امور فنی و علوم و سیاسیات و علوم اجتماعی و غیره را نیز دربردارد موضوع اقتصادیات بحثی است که نویسندگان این کتاب بوجه معتنا بهی در آن تخصص دارند و بعلاوه این موضوع یکی از مباحث دامنه دار عهد ماست . شاید اساسی ترین مسائل آزادی مسئله فرهنگ باشد ولی بطور کلی در عرض یک ربع قرن اخیر مبارزات مربوط با آزادی بیشتر در زمینه مسائل اقتصاد سیاسی صورت گرفته است . بنابراین ما معتقدیم که این مسئله از لحاظ بحث درباره کیفیت تحول دائم در امریکای کنونی اهمیت استراتژیکی دارد . برای روشن شدن مطلب هیچ موضوعی بهتر از داستان کاپیتالیسم امریکانست . پنجاه سال پیش از این کاپیتالیسم امریکا ظاهراً همان بود که مارکس پیش بینی کرده بود و دیگران نیز بطعنه از آن خرده گیری مینمودند .

در آن ایام سرمایه داری امریکا بمنزلۀ مولود نامبارك حرص و آز و عدم مسئولیت شمرده میشد که در وال استریت بدنیا آمده بود و عمر درازی توأم با انحصار قدرت اقتصادی برای آن پیش بینی میشد . علی الظاهر بثبوت رسیده بود که مالکیت خصوصی جز افزایش منافع افراد معین حاصلی نخواهد داشت . در واقع کاپیتالیسم آنروزی کمابیش همان بود که امروزه آندره ویشینسکی آنرا با کمال جدیت آمیخته بطعنه و مزاح تصویر میکند . آن کاپیتالیسم حقیقهٔ نیز بصورتی بود که ملیونها نفر خارج از امریکا وعده ای در داخل این کشور در حال حاضر نیز میخواهند کاپیتالیسم امریکائی را به آن وضع نشان بدهند و از این حیث موجبات آسایش خاطر کمونیست ها را بوجه کامل فراهم میسازند .

حقیقت امر اینست که کاپیتالیسم کنونی امریکا بهیچوجه شبیه کاپیتالیسم پنجاه سال پیش نیست و در خلال این مدت قلب ماهیت

عظیمی روی داده است که هنوز جهانیان رویهمرفته از آن بیخبرند و سرعت این تغییر از نظر ادراک مورخین و مفسرین و نویسندگان کتب تجارتی و حتی از نظر بسیاری از خود تجار مخفی مانده است. مادام که کیفیت این قلب ماهیت درک و عقاید منسوخه سابق ترك نشود فهم چگونگی اوضاع امریکا باسانی میسر نخواهد بود.

در حال حاضر بسیاری از مدارك مربوط باین قلب ماهیت دردست است و باآنکه احتیاج مبرمی در کار است که تئوری کاپیتالیستی را از نظر امریکای امروزی مجدداً بیان کنند هنوز این مدارك زنده تدوین نشده است. مثلاً جنبه شمول عمومی کاپیتالیسم امریکائی که در فصل مربوط بطرز زندگی امریکا مورد بحث قرار گرفت از انظار دور مانده. باید دانست که مالکیت و ابتکار عملیاتی چنان عمومیت یافته که سیستم کاپیتالیستی کاملاً باسیستم سیاسی توأم شده و از مبانی دمکراتیک آن کسب فیض میکند. در حال حاضر نفوذ محلات دیگر نیویورک بمراتب بیشتر از نفوذ وال استریت است و کاپیتالیسم امریکائی در واقع جنبه ملی و عمومی دارد زیرا که نه تنها مردم از آن پشتیبانی میکنند بلکه خود در آن ذیسهام هستند.

اثر قلب ماهیت کاپیتالیسم امریکا را بهتر از همه در تغییراتی میتوان دید که در وضع تجار عمده که وقتی صاحبان اقتصادیات امریکا و کارگردان وال استریت شمرده میشدند بوجود آمده است. حقیقت امر اینست که وال استریت دیگر در معاملات بزرگ تأثیر و قدرت زیادی ندارد و از طرف دیگر خود این معاملات نیز قسمت عمده فعالیت های اقتصادی را تشکیل نمیدهند، زیرا که اکنون قدرت اقتصادی متکی به تشخیص لیاقت اشخاص در انجام اعمال اقتصادی

و حفظ تناسب اعمال مذکوره است و در این زمینه مراکز تجارتی دیگر عامل منحصر بفرد نمیشدند. پروفیسور کلرویلکا کس در مجله تجارتی هاروارد چنین مینویسد :

« مبارزه طبقاتی در امریکا مبارزه بین دو طبقه پرولتارو بورژوا نیست بلکه مبارزه ایست بین گروه هائی که وارد عمل و دارای قدرت متمرکز می هستند و در صدد نظارت بر محصولات صنعتی میباشند. »

این گروه ها بنا بر تعریف پروفیسور ویلکا کس عبارتند از گروه عظیم کارگری - گروه عظیم کشاورزی - گروه عظیم تجار خرده پا و گروه تجار عمده. از این چند گروه دسته اخیر که بیش از همه مورد فشار قرار گرفته است حس مسئولیت بیشتری نشان میدهد و باعث تشکیل نوعی از کاپیتالیسم شده که هرگز بخاطر کارل مارکس یا آدام اسمیت خطور هم نمیکرده است .

اساس اینهمه تغییر یک نکته اخلاقی ساده است که در طی تاریخ امریکا همیشه مورد توجه بوده و این توجه گاهی بمرحله تعصب مفرط رسیده است . ح . ل . منکن وقتی چنین گفت « امریکائیان بجز در لحظات شیطنت تعمدی که بزودی مایه پشیمانی و تنبه میشود در سایر موارد ارزش هر چیزی حتی ارزش جمال را نیز از لحاظ درستی یا نادرستی آن می سنجند . » مانند آن متفکر اروپائی که اکراه معنوی را نتیجه کتمان حسد میداند منکن نیز این اخلاق امریکائیان را نشانه دهاتی منشی آنان میشمارد و باید دانست که اکراه معنوی امریکائیان موجب بسیاری از کارهای افراطی « دور از تمدن » از قبیل قانون منع مشروب گردیده است . کارل مارکس فلسفه خود را بر این فرضیه محتوم استوار ساخته است که تقائص فطری سرمایه داری خارج از حدود تأثیر اراده بشر است . حال باید تاریخ کاپیتالیسم امریکا که از سال ۱۸۷۰ شروع شده است

نشان بدهد که ایمان مردم چگونه قادر بتغییر جریان پیشرفت کاپیتالیستی است. واقعاً مایه تعجب بود اگر ملتی که در همین اواخر در باره موضوع پردگی بچنان سختی مبارزه کرده است راجع بر رفتار افراطی « بارون های دزد » خود اکراه و نفرتی نشان نمیداد. البته ضرورتی ندارد که مردم داوطلبانه قیام کرده و بسابقه اکراه معنوی دست با اقداماتی بزنند. آنچه مهم و اساسی شمرده میشود داشتن این صفت است و بمحض اینکه مطبوعات آزاد و پرحرارتی در دسترس مردم باشد وعده کافی از سیاستمداران دست بکار شوند اقدامات لازم خود پیش میآید. مثلاً وقتی تمام مفسرین امریکائی از رومان نویس تامخبر روزنامه و از مورخ تا کاریکاتور ساز قیام کرده و اوضاع نامطلوب صنعتی و مالی را شرح دادند و همین امر منجر با اقداماتی شد. از این انتقاد کنندگان عده ای مزور و مابقی کاملاً صمیمی بودند ولی اعمال همه آنها متکی بر این اصل بود که مردم را فقط با تقاضای توجه باصول اخلاقی میتوان جلب کرد.

آنانکه بطعنه و باحرارت زیاد کاپیتالیسیم امریکارا مورد انتقاد قرار داده اند بنقش اقتصادی مهم « بارون های دزد » از لحاظ تشکیل سرمایه لازم جهت ساختن راه های آهن و ایجاد کارخانه ها و تهیه ماشین آلات مورد احتیاج اقتصاد جدید چندان توجهی نداشته اند. البته این مدعیان عیب جو متوجه اقتصادیات اخلاقی نیستند بلکه با اعمال غیر اخلاقی سرو کار دارند و تصویری که از دزدیهای دستگاه اقتصادی امریکا در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم ترسیم کرده اند در تمام جهان انعکاس یافته است. این تصویر حاکی از بی حاصل بودن مالکیت خصوصی و فساد کاپیتالیسیم میباشد ولی در عین حال آثار اکراه معنوی مردم امریکا نیز در آن نمودار است، بدین معنی که مطبوعات و سیاستمداران امریکائی خود پیشتر و بیشتر از همه متوجه تقاطع ضعف موجود بوده اند

و بهمین جهت قلب ماهیت کاپیتالیسم امریکائی جامه عمل پوشیده است .

انجام اصلاحات بطور غیر مرتب عملی گردید و انزجار معنوی امریکائی همیشه بیک اندازه شدت نداشت . در ایامیکه روزگار بکام بود امریکائیان گاهی عدم مراعات عقاید اساسی خود را مورد اغماض قرار دادند و هر وقت که اوضاع بد شد در صدد پیدا کردن عنوانی برای ملامت مسببین امور برآمدند و خواستار چاره جوئی شدند . در سالهای بین ۱۹۲۰ تا ۱۹۳۰ مردم تقریباً هیچگونه تقاضای اصلاح نمیکردند و علت آن اولاً این بود که آثار بعضی از نویسندگان مؤثر امریکائی توجه بمسائل اخلاقی را بیرونق کرده بود و ثانیاً اوضاع تجارت بسیار خوب بود بطوری که بجای تقاضای اصلاح امور بازرگانی جا داشت که از آن تمجید و تحسین کنند . در آن ایام جراید مهم از قبیل «ساتردی ایونینگ پست» و رجالی مانند هربرت هوور همه از خوبی اوضاع تجارت دم میزدند . اما فاجعه کساد بازرگانی این رؤیای خوش را از بین برد و مردمی که بناگهان زندگی خود را از دست داده بودند بحال آشفتگی و غضب متوجه شدند که حق زندگی بالاتر از هر حق دیگر است . مردم طبعاً کسانی را که چند ماهی پیش مسبب ایجاد دوره رفاه و آسایش شناخته شده بودند مسئول ناراحتی های بعدی قلمداد میکردند و این نظر در نتیجه تحقیقاتیکه راجع بعملیات وال استریت انجام گرفت تقویت یافت .

این بود که «روش جدید» را با آغوش باز پذیرفتند و از اولیای امور تقاضای اقدامات مؤثری کردند . در این ضمن نویسندگان و روشنفکران هم دست بکار شدند و در حالیکه بعضی از آنان فقط بتغییر عقیده قبلی اکتفا کرده بسرزنش کسانی پرداختند که چندی پیش مورد تکریمشان

بود ، عده‌ای دیگر درصدد برآمدند که علت و کیفیت تغییرات حاصله را درک کنند و برای جلوگیری از نظایر آن چاره‌ای بیندیشند.

بسیاری از اصلاحاتی که در این دوره بعمل آمد همچنان پایدار ماند . کنگره امریکا قانونی گذراند که بموجب آن امور بانکی مربوط به استفاده از سرمایه‌ها از امور راجع بوجود آمده تفکیک یافت و یکسال پس از آن تاریخ نیز «قانون مبادله اسناد تضمین شده» که مسلماً از روی حسن نیت طرح شده بود وسیله کنگره بتصویب رسید و بموجب آن بورس امریکا تحت مقررات حکومت فدرال قرار گرفت و بهیئت مدیره «فدرال رزرو» اختیار داده شد که عملیات بهره‌برداری را محدود سازد. همچنین بموجب قانون مزبور کلیه متصدیان امور مالی و صاحبان سهام کمپانیهای بزرگ موظف شدند که گزارش معاملات خود را بدهند و نیز کمیسیونی مخصوص اسناد تضمین شده و معاملات بورسی تأسیس یافت تا امور مربوط با استفاده از سرمایه‌ها را تحت نظر بگیرد.

اقدامات اصلاحی دیگر باین درجه قرین توفیق نشد و بعضی از آنها بحق عقیم ماند . بعضی دیگر نیز مانند کمیته موقتی اقتصاد ملی غالباً بکارهائی پرداخت که مربوط باصل موضوع نبود . هنوز این کمیته مشغول بحث درباره اختیارات تجارتخانه‌های بزرگ بوده و هنوز روشنفکران راجع بکاپیتالیسم مالی شور و غوغائی براه انداخته بودند که ابتکار عملیات تجارتنی بدست صدها مؤسسه جدید افتاد و قدرت تجارتی عمده از یکطرف در مقابل نیروی روز افزون اتحادیه‌ها و از طرف دیگر روبروی اقتدار کشاورزان قرار گرفت و از قدرت استبدادی وال استریت در امور مالی داستانی بیش برجای نماند .

در واقع انحطاط وال استریت مدت‌ها پیش از اصلاحات حاصله از «روش جدید» آغاز یافته بود و مقدمه آن وقتی پیش آمد که بنگاههای مختلف

دارای ثروت و استقلال شدند. البته حق استفاده از منافع بموجب اصول اقتصادی جاری در دست صاحبان سرمایه بود ولی مدیران آنها علتی نمیدیدند که بنسبت سهام مثلاً بیست دلار بهر سهمی سود قائل شوند زیرا که برای حفظ میزان اعتبار شرکت پرداخت مبلغ ده دلار نیز کافی بود. مدیران مزبور استدلال میکردند که مسئولیت امور مربوط بمنافع مستقیماً بعهدہ آنان است و سرمایه داران بزرگ در این مسئولیت سهم مستقیمی ندارند. این بود که مدیران مذکور بجای آنکه سهم بیشتری بسرمایه دار بدهند وجوه اضافی را بحساب ذخیره افزودند. مثلاً در ۱۹۰۵ کمپانی سانتافی تحت مدیریت ادوارد ریپلی در مقابل هر یک دلاری که بصاحب سرمایه داده میشد یک دلار نیز جزو اموال شرکت منظور میداشت. در سالهای بعد اشخاصی مانند او ون یانک و دیگران این روش افزایش سرمایه را توسعه بیشتری داده و استدلال میکردند که این ترتیب بعد از مدتی از نظر سرمایه دار نیز منصفانه خواهد بود. صرف نظر از حصول یا عدم حصول این نتیجه احتمالی اینقدر میتوان گفت که ترتیب مذکور باعث آن شده که امور بانکی بازرگانی در خود محیط تجارت انجام یابد.

امروزه وال استریت فقط قسمت بسیار مختصری از قدرت سابق خود را داراست، جز اینکه هنوز نظریات آن در کیفیت بکار افتادن سرمایه ها مؤثر است. در حال حاضر بجای سی درصدی که در سالهای بین ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ از منافع صنایع بخود آنها بر میگشت شصت درصد بصنایع تعلق میگیرد و تمام پولی که برای تشکیل سرمایه بکار میرود از محل درآمدهای صنعتی و از منابع داخلی فراهم میگردد.

بزرگترین مؤسسه دلالی وال استریت که ده درصد از معاملات بورس آنجارا در دست دارد بنگاه «مریل لینچ - پرس - فنروین» است

که نود درصد از مشتریهای او را تجار کم سرمایه و خارج از شهر تشکیل میدهند.

تجارتخانه مرگان هنوز هم یکی از بزرگترین بانکهای تجارتی کشور است که رویهمرفته در حدود ۶۶۷ میلیون دلار در اختیار دارد و هنوز هم وقتی صحبت از کمپانی مرگان میشود ایام گذشته بخاطر انسان میآید که مرگان امور بازرگانی امریکارا میگردانید. اما از طرف دیگر باید دانست که کمپانی جنرال موتورز سرمایه‌ای بیش از ۱/۶۰ بیلیون دلار دارد و نه تنها امور مالی خود را اداره میکند بلکه اخیراً قرضه‌ای هم بشرکت جونز و لافلین داده است. رویهمرفته در نیویورک و شنکتادی و شیکاگو و پیتسبورگ و نقاط غربی و جنوبی دیگر ابتکار عملیات اقتصادی بدست بنگاههای عمده افتاده است و در واقع بسختی میتوان باور کرد که در سی سال پیش از این ج. پ. مرگان یکنه مرکز دنیای بازرگانی امریکا بوده و بصراحت و راستی تمام در مجلس تحقیقات پوچو چنین اظهار داشته است: « من از رقابت مختصری بدم نمیآید ولی سروسورت دادن بکارها را ترجیح میدهم... بنظر من بدون نظارت کامل هیچ کاری از پیش نخواهد رفت. » بهم خوردن اوضاع تجارتی در این دوره کساد باعث آن شد که وضع دنیای تجارتی سابق بکلی دگرگون شود و در این ضمن دو عامل اسیدبخش تازه پدیدار گردید یکی اتحادیه‌های کارگری و دیگر سازمانهای کشاورزی. در حال حاضر اتحادیه‌های کارگران بین ۱۴ الی ۱۶ میلیون نفر عضو دارند و رهبران آنها در عالم صنایع قدرت عظیمی را دارا هستند و این قدرت را مطابق اصول معمولی از طریق متوقف ساختن صنایع برای کسب منافع جبهه کارگران بکار میاندازند اعم از آنکه منافع مذکور اقتصادی یا غیر آن باشد.

صنایع در مقابل چنین قدرتی توانائی مخالفت ندارند و چون در مواقع بحرانی منافع ملی در معرض تهدید قرار میگیرد لذا غالباً خود کاخ سفید نیز وارد معرکه میشود. خطر چنین قدرتی آشکار است و اخیراً در نتیجه عمل جان، ل. لوئیس آشکارتر نیز گردید. این شخص برای کارگران معادن خود هفته‌ای سه روز کار معین کرد و این عمل نه تنها برای عملی کردن میزان دستمزد بیشتری بود بلکه بر اثر ایجاد کمیابی ذغال قیمت آنرا نیز بالا برد.

این امر در واقع از مسائلی است که سیستم تحول دائمی آمریکا هنوز موفق بحل آن نشده است گو اینکه چند راه حل مختلف بتدریج در شرف پیداشدن است. نکته‌ای که باید در نظر گرفت این است که قدرت وال استریت که در هر حال روبانخطاط است دمبدم معارضی پیدا میکند و گاه بگاه نیروی کارگری مدرن بر آن چیره میشود و این نیرویست که از لحاظ قلب ماهیت کاپیتالیسم نقش عمده‌ای ایفا کرده است.

نیروی تشکیلات کشاورزی نیز با آنکه کمتر از قدرت اتحادیه‌هاست باز هم اهمیتی بسزا دارد. تعداد نمایندگان کشاورزان بنسبت عدّه خود آنان زیاد است و باینجهت در کنگره قانون گذاران غالباً بنفع آنان اقدام کرده‌اند. کشاورزان در تاریخ امریکا از لحاظ تولید و تقسیم محصول یکی از گروه‌های بسیار نیرومند را تشکیل میدهند.

حالا باید دید که در ضمن این تقسیم جدید قدرت اقتصادی مسئولیتی که برای افزایش میزان تولید ملی ضرورت دارد بعهده کی واگذار شده است. طبقه کارگر جز در موارد استثنائی کمتر آثار قبول این مسئولیت را نشان میدهد و طبقه کشاورز نیز بهمان وضع و بلکه کمتر از آنست. یگانه موردی که مسئولیت مزبور تا حدی محسوس است در سازمانهای تجارتي فردی است که در حال حاضر دارای ابتکاری میباشند و در صورت عدم وقوع

تغییر در عالم کاپیتالسم در دست فرمانروایان وال استریت باقی میماند. یکی از دو صفت مشخصه اقدامات عمده تجارتي مدرن اینست که اداره آن بدست اشخاصی انجام میگيرد که برای این کار استخدام میشوند. بقول برل و مینز امروزه نیروئی جاری ذاتی که در مؤسسات صنعتی و تجارتي و سازمانهای مربوط بآنها موجود است جانشین نیروئی شده است که سابقاً بطور اکد در سهام تجارتي وجود داشت و این وضع حتی در شرکتهائی نیز که امروزه اموراتها بدست صاحبانشان میباشد برقرار است، مثلاً کمپانی فورد تنها برای آن کار نمیکند که هرچه بیشتر دلار برای خانواده فورد فراهم کند بلکه سازمانی است که قبل از هر چیز دیگر بفکر پایداری و پیشرفت مدام خود میباشد.

صفت مشخصه دیگر مؤسسات بزرگ اینست که اداره اموراتها بتدریج بصورت حرفه خاصی در میآید بدینمعنی که اولاً یک نفر مدیر صاحب حرفه شغل خود را از آنجهت مهم میدانند که خود را در امور مربوط بان زبر دست می شمارد. این قبیل اشخاص غالباً از مراحل پائین شروع و در نتیجه لیاقت ترقی میکنند و بسا نیز اتفاق می افتد که بانهایت دقت و حتی بطریق علمی آنانرا از میان عده ای اشخاص جوان تربیت شده و مستعد انتخاب میکنند، تعلیمات خاص بانان میدهند و بتدریج بکارهائی میگارند که بیشتر شایستگی آنها را دارند.

از این قبیل مدیران مؤسسات همیشه انتظار آن هست که مستبدانه دستوری ندهند و از قبول این گونه دستورات نیز امتناع ورزند. در بسیاری از مؤسسات بزرگ تجارتي که اداره اموراتها بصحت انجام میگيرد مدیر اجرا کسی را میگویند که نسبت بتصمیماتی که مورد تصویب وی نیست رسماً اعتراض کند.

مهمتر از مطالب فوق اینست که مدیران مؤسسات تجارتي که

در واقع حرفه خاصی دارند نسبت بجامعه نیز دارای مسئولیتهائی میباشند. مقصود از این مطلب آن نیست که مدیران مزبور فاقد حس تجارتي قدیمی باشند بلکه از این حیث قوی تر از زمان گذشته میباشند و در مرحله اول از لحاظ کسب منافع برای کمپانی خود دارای مسئولیتند و اینکه بعضی ها بنگاههای کنونی را غیر انتفاعی مینامند در واقع کودکانه صحبت میدارند. شکی نیست که هرتاجر هوشیاری نسبت بهمکاری که صحبت از عدم انتفاع کند حقاً ظنین خواهد شد زیرا که تاجر امروزی اصولاً برای همین کارپایمیدان عمل میگذارد و اگر در کار اجتماعی خود پیشرفت مادی نداشته باشد و نتواند جامعه را متقاعد کند که این پیشرفت ضرورت دارد حق اینست که نباید بکار خود ادامه دهد. بعلاوه هرمدیر شایسته و خوب طبعاً مایل است که نفعی بدست آورد و برای همین منظور است که مسئولیت بزرگی را بگردن میگیرد.

روسها در واقع خوب متوجه شده اند که در مواردیکه عامل انتفاعی وجود نداشته باشد باید بوسائل ممکنه آنها ایجاد کرد. اما تضادیکه از لحاظ عامل جلب نفع خوشبختانه در سیستم امریکائی وجود دارد عبارت از اینست که مدیران بنگاههای تجارتي بنا بهمان نظر خاصی که از حیث انتفاع مداوم دارند نمیتوانند منحصرأ در پی نفع آتی خود باشند. زیرا که جلب نفع مداوم بقول فرانک آبرامس رئیس کمپانی استاندارد اویل (نیوجرسی) مستلزم آنستکه «امور مؤسسه طوری اداره شود که حفظ توازن عادلانه و عملی در میان تقاضاهای مختلف گروههای که مستقیماً ذینفعند از قبیل صاحبان سهام و کارمندان و مشتریان و عامه مردم مقدور باشد.» مدیر این قبیل مؤسسات خود عضو طبقه ایست که قدرت آن فقط بشرط عدم سوء استفاده پایدار تواند بود بعبارت دیگر گروه مزبور نباید مطابق اصولی که قبل از حصول تغییرات کاپیتالیستی وجود داشت رفتار نماید.

بنابر این مقدمات تعریف مسئولیت مدیران امور صنعتی در مقابل سهامداران چندان اشکالی نخواهد داشت. در حال حاضر مدیران مذکور منحصر آ پای بند منافع صاحبان سهام نیستند و این طبقه اخیر بجای آنکه صاحب قسمتی از صنعت مربوطه باشند جزو سهامداران معمولی هستند و بندرت میتوانند در امور شرکت اعمال نفوذ کنند.

اما از طرف دیگر قسمت اداری مؤسسات صنعتی نمیتواند علناً و برای مدتی طولانی منافع صاحبان صنایع را بکلی نادیده انگارد. بطوری که در مورد مؤسسه «بیت اللحم و امریکا» تجربه نشان داده صاحبان سرمایه میتوانند بعد معتنا بهی اسباب زحمت فراهم و حتی در مواردیکه از همدیگر دور هستند باتعین و کیل نظریات خود را بوجه مؤثری هم آهنگ سازند. رویهمرفته قسمت اداری صنایع نسبت بصاحبان سرمایه رفتاری پسندیده دارد و تقریباً هر مدیر لایقی میتواند بدرستی اظهار کند که اهمیت روز افزون سیستم استخدام مدیران صنعتی و همچنین روش افزایش سرمایه در داخل صنایع بنفع صاحبان سرمایه بوده است. بالاتر از همه اینها مدیران صنایع میتوانند استدلال کنند که منافع نهائی صاحبان سرمایه در آنست که بگذارند مدیران مسئول صنایع از طریق رقابت شرکتهای مربوطه را سروسامان بدهند و با کارمندان و مشتریان و عامه مردم عادلانه رفتار کنند.

از طرف دیگر مدیران صنایع کنونی نسبت بکارمندان خود نیز حس مسئولیتی نشان میدهند که نه تنها برای جلوگیری یا پیش بینی تقاضاهای اتحادیه ها بکار میرود (گو اینکه عامل مزبور غالباً خیلی نیرومند بوده است) بلکه صمیمانه و با کمال حسن تشخیص حاکی از آنست که مدیران صنایع بخوبی متوجهند که جلب رضایت یک عده کارمند وفادار لااقل باندازه خود مؤسسه و ماشین آلات عمده آن ارزش

و اهمیت دارد. سالهاستکه روشهای استخدامی بیش از پیش متوجه اعتدال و انصاف بیشتری است و با آنکه هنوز راه زیادی در اینمرحله باید پیموده شود میتوان گفت که اگر یکی از کاپیتالیستهای قدیمی شاهد اوضاع کنونی باشد از منافع گوناگونی که بمستخدمین صنایع میرسد دچار حیرت خواهد گردید.

مدیران امروزی صنایع هرچه بیشتر میل دارند که در باره مستخدمین مؤسسات خود تسهیلات گوناگونی را از قبیل حقوق ایام باز نشستگی و طرحهای مربوط به پس انداز و مرخصی ایام وضع حمل و استفاده از بیمارستان و بیمه طبی و غیره فراهم آورند. بعضی از قسمتهای اداری صنایع منافع معینی را برای کارمندان خود فراهم میآورند. مثلاً پاره‌ای از آنها راجع بتثبیت وضع استخدامی کوشش مینمایند مانند یک تجارتخانه معروف که اخیراً بکار تهیه و فروش مبل و اثاثیه پرداخته و موفق شده است که برای جلوگیری از نتایج حاصله از فرق میزان معاملات در فصول مختلف چاره‌ای مؤثر پیدا کند. بعضی از شرکت‌های دیگر (مانند پتروکتور و کامبل-نان بوش-هروسل و غیره) کار تثبیت استخدام را بجائی رسانیده‌اند که میتوانند حقوق یا دستمزد کارمندان خود را بطور سالانه تضمین نمایند. بعضی دیگر نیز با وسایل فنی مخصوص میتوانند اوضاع بازار را پیش‌بینی کنند و باتعیین قبلی میزان تولید اوضاع استخدامی کارگران خود را تثبیت نمایند. در حال حاضر تقریباً تمام شرکت‌های عمده طرح خاصی برای دوره باز نشستگی کارمندان خود دارند و یا آنکه در صدد فراهم آوردن چنین طرحی هستند.

بسیاری از آنها مانند اسپیرز و روبوک طرح باز نشستگی را بطرح پس اندازها توأم کرده‌اند، بطوریکه کارمندان آنها بهنگام باز نشستگی صاحب سرمایه معتنا بهی میشوند. شرکت‌های دیگر نیز هستند که بکارگران

خود سهمی از منافع میدهند و علاوه بر آن انعامهای سالانه کارگران مزبور نیز معادل یک برابر دستمزد اصلی آنان میگردد و این ترتیب با پشتیبانی شورائی عملی میشود که از طرف این قبیل شرکتها تشکیل یافته و دارای ۲۷۶ نفر عضو میباشد.

باتمام این احوال همانطور که التن مایو و دیگران گفته اند این منافع مادی باندازه رضایت حاصله از حسن انجام شغل مربوطه اهمیت ندارد زیرا که انجام دادن کاری بوجه ضحیح و رضایت یخش و احساس اینکه دیگران نیز متوجه خوبی کار انسان هستند خود لذتی دیگر دارد. موضوع دیگری که مربوط بهمین مسئله و دارای همان اندازه اهمیت است شرکت واقعی در امور مربوط بکمپانی است. این موضوع بسیار مهمست و حل آن فقط با حسن نیت مقدور نمیشود. مثلاً در یکی از شرکتهای وابسته باستاندارد اوایل کمپانی وقتی عدم رضایت جمعی کارگران اسباب گرفتاری شدید اولیای امور شرکت شده بود تا آنکه رئیس شرکت بطور غیر رسمی درباره رفتارهای خود و هیئت مدیره شرکت با کارگران بصحبت پرداخت. فرانک آبرامس در این باره میگوید: کارگران بلافاصله بانهایت علاقمندی حرفهای او را شنیدند و در ضمن علل عدم رضایت خود آنان هم روشن گردید. ماحصل مطلب این بود که کارگران احساس میکردند که آنها را در هیچ کاری مداخله نمیدهند ولی باید دانست که هر رئیس شرکتی باین خوبی متوجه این قبیل نکات نمیشود. و همچنین یک مسئله هست که در روابط فیما بین رؤسا و کارمندان اینهمه فرق و تفاوت نشان میدهد و اداره کنندگان باید بتدریج توجه به آنرا جزو وظایف خود قرار بدهند.

امروزه نکته اساسی مزبور وسیله طرفداران شرکت کارگران

در امور اداری مورد توجه قرار گرفته و در ضمن عوامل مادی را نیز بدان ضمیمه کرده‌اند. بدینمعنی که هم کارگر را درسیستم صنعت وارد کرده و در اتخاذ تصمیمات مربوط با سر تولید ذیسه‌م میسازند و هم از منافع حاصله برای او سهمی می‌دهند. از ماه ژانویه سال ۱۹۵۰ باینطرف لااقل دوازده تجارتخانه و صنعت بزرگ این ترتیب را قبول کرده‌اند و مؤسسات دیگری نیز در صدد قبول آن هستند و شکی نیست که ترتیب مذکور روابط موجوده فیما بین عوامل مختلف صنایع امریکائی را در معرض تحول عظیمی قرار خواهد داد و تغییر بزرگ کاپیتالیسم امریکارا باز هم جلوتر خواهد برد.

کیفیت رفتار مدیران صنایع امریکائی با کارگران و کارمندان شان و نتایجی که از این حیث بدست آمده مطلبی است که بحث زیادی درباره آن میتوان کرد. اما این نکته مسلم است که طرز رفتار آنان از اوضاعی که در سایر نقاط جهان جاری است بهتر است و البته بمراتب بهتر از آنست که اولیای امور سیستم کاپیتالیستی سابق میتوانستند در عالم خیال تصور آنرا بنمایند. در حال حاضر در واقع مسئله‌ای که مبتلا به است این است که از بذل و بخشش اولیای امور صنایع جلوگیری کنند زیرا که اگر بنا باشد شرکتی آنقدر بکارمندانش نفع برساند که تکافوی آن از طریق افزایش تولید میسر نشود در آن صورت با مال باید کسری درآمد را از طریق تحمیل بمصرف کننده جبران نماید و شکی نیست که اگر در این خیال باشد میتواند بدینوسیله همکاری کارمندان و کارگران خود را جلب کند یعنی چند نفر تولید کننده با یک اتحادیه دست بدست بدهند و بضرر عامه مردم بکار پردازند.

با وجود همه این احوال تا کنون اداره کنندگان امور صنایع مدرن از مسئولیت خود نسبت بعامه مردم غفلت نکرده و در واقع اهمیت

خود را از همین راه بدست آورده اند. در صنایع امریکا اصل واقعی اینست که کالا را ببهای نازلی تولید کنند و بقیمت مناسبی در دسترس مردم قرار بدهند و هر شرکتهای که اندک آگاهی بامور اجتماعی داشته باشد از این اصل پیروی میکند. مثلاً بسیاری از مواد شیمیائی بدون آنکه رقابت تجارتي در میان باشد مرتباً قیمتهای نازلی در معرض فروش قرار داده میشود تا آنکه بدین طریق بازار آنها رواجی پیدا کند. همچنین بسیاری از مدیران امروزی صنایع درباره مسائل مربوط بقیمتها و انحصار اجناس و رقابت تجارتي که کمابیش با یکدیگر ارتباط دارند دقت زیادی بخرج میدهند. زمانی لرد دیوآر میگفت: «رقابت مایه بقای تجارت و موجب فنای منافع است». اما امروزه اوضاع فرق بسیار دارد بدین معنی که بجای انحصار تجارتي و رقابت مطلق (بنحوی که داروین آنرا درک میکرد) در حال حاضر یکنوع رقابت تجارتي عملی برقرار شده است که نه تنها مانع منافع نیست بلکه همانطور که تجارتخانه های زبردست میدانند وسیله تأمین بقای آنهاست.

رقابت تجارتي اگر از روی اصول صحیح انجام پذیرد صرفنظر از اینکه ممکن است بدرد تبلیغات بر ضد تروستها بخورد اساساً بوجه مفیدی وسیله نظارت بر اعمال شرکتهای نیز تواند بود. برای مثال شرکت دوپون را ذکر میکنیم که بیش از یکسال صرف وقت کرد تا یکنفر داوطلب پیدا کند که بمبلغ ۲۰ میلیون دلار در یک کارخانه سلوفان شرکت کند. پس از آنکه چنین کسی در صنایع «اولین» پیدا شده شرکت دوپون محل کارخانه را برای او میسازد و از هیچ مساعدت فنی لازم نیز دریغ ندارد. علاوه بر همه اینها از آنجائیکه دوپون یگانه منبع تهیه سدیم است مؤسسات تقطیر را و ادارتهیه ماده مزبور کرده و اخیراً نیز امتیازات نایلن خود را بکمپانی کمستراند واگذار نموده است. در این ضمن سایر کمپانیها

نیز دریافته اند که اینگونه دیسیپلین اختیاری در کارهای طویل المده بهترین وسیله تنظیم بهاست. قیل و قالی که اخیراً راجع بتقلیل بهای اتومبیل پیش آمد تاحدی این موضوع را مبهم گذاشته است و اینمطلب پوشیده مانده که کمپانیهای اتومبیل سازی معمولاً در تعیین بهای اتومبیل توجه زیادی نسبت بنظریات مردم داشته اند و اگر چنین نمیکردند و صرفاً مطابق اصول عرضه و تقاضا اقدام مینمودند میتوانستند اتومبیلهای خود را بقیمت خیلی بالاتری بفروشند. بنابراین خود داری سازندگان اتومبیل از تحمیل قیمتهای سنگین یکی از نمونه های فوق العاده تغییری است که در طرز فکر سرمایه داران حاصل شده است.

امروزه یکی از مسائل مورد توجه دقیق شرکتهای بزرگ اینست که از نظریات مردم آگاه باشند. بهمین جهت غالب جلسات هیئتهای مدیره آنها در واقع بتجزیه و تحلیل اعمال خود شرکت میگردد و در این ضمن مدیران شرکت بدفاع و توضیح اعمال خود میپردازند چنانکه گوئی مورد بازخواست هستند. اخیراً در جلسه هیئت مدیره یکی از شرکتهای بزرگی که کالاهای مایحتاج عامه را تهیه میکنند رئیس هیئت از جا برخاست و اظهار نمود که وجود سرپرست های کارگران در واقع میان مدیران صنعت و گروه کارگران مانعی ایجاد کرده و در این امر تقصیر متوجه مدیران است. در نتیجه این اظهارات دوساعت وقت اعضای هیئت مدیره بتحقیق و بحث در کیفیت اعمال خودشان صرف شد. در این جلسه موضوع بستن یک کارخانه قدیمی واقع در یک شهر کوچک نیز مطرح بود و هیئت مدیره نه تنها این مطلب را مورد تحقیق قرارداد بلکه تاریخچه سایر مسائل مشابه را نیز بررسی کرد. پس از یکساعت بحث و مطالعه این مسئله حل شد، بدین ترتیب که مقرر نمودند بجای

کارخانه مورد بحث انباری برای حفظ کالا در آن شهر بوجود آورند تا آنکه تقریباً بتمام کارگران بیکار در آنجا شغلی داده شود.

در این باره یکی از اعضای هیئت مجریه چنین میگوید «لااقل نیمی از وقت ماصرف آن میشود که نتایج احتمالی اقدامات پیشنهادی را مورد بحث قرار دهیم و این همانست که نویسندگان کتب جدید بعنوان انقلاب در عالم اداره صنایع از آن یاد میکنند.»

شاید بجرأت توان گفت که در حال حاضر مدیران بنگاههای بازرگانی بیش از هر چیز دیگر متوجه پیشرفت و توسعه فعالیتهای راجع بروابط عمومی میباشند. بیش از چهار هزار شرکت فعلاً هواخواه برنامه های مخصوص این روابط هستند و با آنکه بسیاری از اقدامات آنها بیشتر جنبه تبلیغاتی دارد باز هم همه روزه تعداد بیشتری از مدیران صنایع بقدر کافی متوجه میگردند که در عالم تجارت وجود روابط خوب با سایر طبقات مردم دلیل این است که کار آنان از طرف طبقات مزبور مورد تقدیر است و افراد این طبقات بوجه کافی متوجه چگونگی امر هستند. البته همچنانکه بسیاری از پدران و مادران میدانند درك محسنات يك اندرز اخلاقی بکار بستن آن اندرز را تضمین نمیکند مع هذا تکرار مداوم آن اهمیت مطلب را هرچه بیشتر در ذهن شنونده رسوخ میدهد و بالمآل ممکن است در طرز رفتار او مؤثر باشد. پل کارت یکی از مدیران جنرال موتورز سالهاست این حرف را تکرار میکند که «برنامه ما اینست که بدانیم مردم چه چیز را بیشتر میخواهند تا از همان کالا بیشتر تولید کنیم و بالعکس هرچه را که مردم کمتر بدان رغبت میکنند ما نیز از میزان تولید آن بکاهیم.»

مقصود از اینهمه تفصیل آن نیست که رهبران عالم تجارت بسرعتی هرچه تمامتر ما را بسوی بهشت برین اقتصادی سوق میدهند بلکه منظور

ما در اینجا جز این نبوده که راجع با اقدامات پیشقدمان عالم بازرگانی در این زمینه شمه‌ای بیان نمائیم و بهیچوجه نمیگوئیم که سایر مدیران و شرکت‌های تجارتنی همه بهمین منوال عمل میکنند.

حقیقت امر اینست که بسیاری از آنان هنوز بدست آوردن منافع سریع و هنگفت را بر همه چیز مقدم می‌شمارند و چه بسا هستند کسانی که صاحبان سهام را مناسبترین وسیله حصول نفع میدانند و کارگزار موجودی بسیار حساس و غالباً مزاحم و مشتری را تابع اراده تولیدکننده، بیندارند. این قبیل بازرگانان نیز مانند بسیاری از رهبران کارگری و کشاورزی سعی دارند که بدون توجه بمیزان کمک خود در تولید ثروت ملی سهم بیشتری از آن را بدست بیاورند. از طرف دیگر سیستمی که بقول پرفسور ویلدا کس تجارت جزئی متشکل نامیده میشود وسیله اجرا یا تحت الحمايه بسیاری از قوانین منصفانه تجارتنی و مقررات صدور جواز و قوانین مزایده و مناقصه محلی و تدابیر دیگری است که بهای اجناس را از تأثیر عملیات بازار مصون و مستقل نگه میدارد.

در قسمت بازرگانی عمده نیز مسائل قابل بحث زیاد است، مثلاً میزان قدرت آن در تثبیت قیمت‌ها و همچنین تشخیص اینکه این قدرت تا چه حد بدرستی یا نادرستی مورد استفاده قرار میگیرد هم اکنون از جمله موضوعاتی است که کارشناسان درباره آن اختلاف نظر دارند. بعضی از علمای اقتصاد در این باره عقیده مندند که در اقتصادیات کنونی «اولیگوپولی» یعنی انحصار معاملات بیک طبقه ممتاز در بازار تجارت رایج تر از هر سیستم دیگر است و مقصود آنان اینست که چون مجموع ثروت ملت در دست عدهٔ نسبتاً معدودی از شرکتها متمرکز شده است لذا بازار تابع اراده فروشندگان انگشت شماری است که میتوانند قیمت‌ها را معین نمایند. عده دیگری از اقتصادپوین آماری را که مبنای این قبیل نظریات است مورد

انتقاد قراردادده معتقدند که فقط بیست درصد از درآمد ملی بوسیله مدیران سیستم «اولیگوپولی» فراهم میگردد و اگر موضوع رقابت تجارتي را با توجه بواقعیات بازار تجزیه و تحلیل نمائیم معلوم خواهد شد که میزان رقابت در اقتصادیات امریکا بجای آنکه کاهش یابد روبهزونی میرود. در هر صورت امید است که تجزیه و تحلیلی بدین اهمیت هرچه زودتر عملی شود، ولی نتیجه آن هرچه باشد نباید تصور کرد که از نظر اجتماعی حاکی از حصول کمال مطلوب در عالم بازرگانی خواهد بود. آنچه واجد اهمیت است اینست که بعضی از رهبران عالم تجارت دست با اقداماتی زده اند و دیگران نیز از آنان پیروی میکنند. همچنین بجای عقیده قدیمی که مالک هر چیزی حق دارد مال خود را مطلقاً بمیل خود مورد استفاده قرار دهد نظریه جدیدی تکامل یافته است که میگوید مالکیت مستلزم مراعات پاره مسئولیت های اجتماعی است و مدیر تجار تخانه نه تنها امانت دار مالک آن بلکه امانت دار تمام جامعه است. این است قلب ماهیتی که در کاپیتالیسم امریکائی بوقوع پیوسته و در تمام دنیا هیچ حادثه اقتصادی با اهمیت و امید بخشی آن نمیتوان یافت.

نهضت کارگری در امریکا

همچنانکه قبلاً گفته شد قلب ماهیت کاپیتالیسم امریکا تا حد معتناهی نتیجه قدرت متزاید کارگرانست که بالا جبار کاپیتالیسم را وادار بتجدید نظر در تئوری ها و اعمال خود نموده است. مع هذا برای درك حقیقت اوضاع امریکا باید این نکته را هم منظور داشت که پس از این قلب ماهیت کاپیتالیسم امریکا از بین نرفته و نیروی کارگری آسیب خطرناکی بر آن وارد نیاورده است و اهمیت این امر کمتر از حصول تغییر مذکور نیست.

مسئله‌ای که روشنفکران اروپائی را درباره نهضت کارگری امریکا گیج و مبهوت ساخته اینست که نهضت مزبور مطابق قوانین کذائی تاریخ پیش نمیرود. نهضت کارگری امریکا هیچیک از آثار ایده اولوژیکی متحدالشکلی را که از مشخصات نهضت‌های مشابه در قاره اروپا یا در انگلستان بوده است دارا نمیباشد.

در امریکا نظریات ایده اولوژیکی بیل هاچسن که از رهبران اتحادیه تجاران است با نظریات سوسیالیست سابق دیود وینسکی از پیشوایان اتحادیه کارگران خیاطی زنانه فرق فاحشی دارد مع‌هذا این دونفر بعنوان معاونین فدراسیون کارگری امریکا با هم کار میکنند. همچنین کنگره سازمانهای صنعتی که از مؤسسات جدیدتر است از لحاظ اداره امور خود هم‌آهنگی بیشتری نشان میدهد در صورتیکه اختلافات بین امیل ریو نماینده اتحادیه کارگران نساجی و والتر ویتز نماینده اتحادیه کارگران اتومبیل‌بقدری زیاد است که در بسیاری از اتحادیه‌های کارگری اروپا وجود چنین اختلافی اساس سازمان را متزلزل میکند. اختلافات مزبور منحصر بسازمانهای عمده نیست بلکه در هر یک از سازمان‌های محلی یعنی در داخل هر اتحادیه و هر صنعت و همچنین در هر شهری در عملیات و سیاست و حتی در طرز بیان نظریات مربوط به اتحادیه‌ها نیز وجود دارد.

کارگران امریکا پیوسته از طبقه کارگر و پرولتاردم نمیزند و معتقد بمبارزه طبقاتی نیستند. جماعتی از آنان بهمان اندازه انجمن ملی تولید کنندگان علاقه‌مند باستقلال فردی شدید میباشند. عده دیگری خواهان «اصلاح کاپیتالیسم» هستند و اگر بخواهیم در این باب نظریه جامعی از طرف کارگران امریکا اظهار کنیم شاید بهتر آن باشد که گفته جرج و. بروکس عضو اتحادیه کارگران کاغذ سازی را تکرار کنیم

که میگوید: « اینکۀ عالم کارگری امریکا بقبول کاپیتالیسم تن در داده نشان میدهد که منظور نهضت کارگری امریکا اینست که هر روز خود را بهتر از روز پیش سازد. »

باهمه این احوال اتحادیه های کارگری امریکا از لحاظ مبارزه دست کمی از اتحادیه های اروپائی ندارند و شاید از آنها نیز سرسخت تر باشند و هنگام مبارزه در راه تقاضاهای مربوط باختیارات و امور اقتصادی خود چنان شدت عمل بخرج دهند که نظیر آنها در هیچ اتحادیه معتقد بمبارزه طبقاتی نتوان پیدا کرد. دلیل این امر آنست که باوجود شباهتهای زیادی که از لحاظ وجود شرایط مساعد برای پیدایش اتحادیه های کارگری در کشور های صنعتی میتوان یافت اتحادیه های امریکائی از حیث مفهومی که در ذهن اعضای خود دارند و همچنین از جهت منظور و وظیفه ای که برای خود تعیین کرده اند با هیچیک از اتحادیه های ممالک دیگر شباهتی ندارند بدین معنی که در امریکا اتحادیه کارگری وسیله ایست برای تحصیل و نگهداری حقوق و مزایای کشوری کامل جهت هر یک از اعضای خود بنحوی که فرد فرد آنان از تمام حقوق و مزایای عضویت در یک جامعه کاپیتالیستی برخوردار باشند.

میزان واقعی کامیابی اتحادیه های امریکا در این راه از آنجا پیداست که کارگران بحد حیرت آوری همردیف سایر اعضای جامعه ای شده اند که در آن اکثریت با مردمان متوسط الحال است و این برابری در کارخانه و اجتماعات محلی و از لحاظ اقتصادی همه جا مشهود است. از طرف دیگر چون در عین حال نسبت با اقدامات تجارتنی و مدیران امور مربوط بان و نسبت بسیستم اقتصادی در میان کارگران امریکائی خصوصت واقعی وجود دارد این امر نه تنها نشان شکست میباشد بلکه برای نهضت

کارگری امریکا بزرگترین خطرات بشمار میآید گو اینکه شاید برای آن بزرگترین فرصتها را هم در برداشته باشد.

بیست سال پیش از این انسان میتواند با کمال سهولت مشخصات نهضت کارگری امریکارا بعنوان عدم رشد کارگر امریکائی به بی اعتنائی بر گذار کند. در آن ایام کشورهای متحد امریکا پس از کشور ژاپن کمتر از هر کشور صنعتی عمده دیگر به اتحادیه های کارگری میپرداخت و بسیاری از اهل فن چنین استدلال میکردند که اگر نهضت اتحادیه ها در امریکا توسعه ای پیدا کند قهراً باندازه اتحادیه های اروپائی و شاید بیشتر از آنها جنبه پرولتاری داشته و هم خود را صرف مبارزه طبقاتی و مخالفت با کاپیتالیسم و طرفداری از سوسیالیسم خواهد کرد. در این باره بیانات هارولد لاسکی سلسله جنبان خیال پروریهای دست چپی از سایرین محکم تر و حاکی از اطمینان بود. ضمناً باید دانست که همین نظریه از سال ۱۹۲۰ تا ۱۹۳۰ در داخل خود نهضت کارگری امریکا نیز رایج بود مثلاً جوانانی که در کالج کارگری بروک وود بودند و بعدها از پیشروان کنگره سازمانهای صنعتی شدند دارای همین نظر بودند.

امروزه کشورهای متحده امریکا یکی از ممالک آزادی است که در آن سازمان های کارگری توسعه زیادی یافته است بطوریکه تقریباً تمام کارمندان مؤسسات تولیدی در صنایع بزرگ و متوسط متشکل میباشند و در سرتاسر کشور اتحادیه ها در پیمانهای استخدامی میزان دستمزد را تعیین میکنند و این کار در مورد بنگاههای تجارتی متشکل و غیر متشکل یکسان انجام میگیرد و شامل کارمندان دفتری و کارگران هر دو میباشد. این تغییر وضع که مؤسسات تجارتی را از وضع یک مغازه معمولی بصورت سازمانهای اقتصادی در آورده فقط در عرض دوازده سال یعنی از ۱۹۳۳ تا ۱۹۴۵

انجام یافته است. در عرض این دوازده سال رکود و جنگ و تشنج و ناراحتی حکمفرما بود مع هذا نهضت کارگری کنونی که کامیاب و مقتدر و مبارز میباشند درست مثل نهضت کوچک و بی نتیجه بیست سال قبل کمتر متوجه پرلتاری یا سوسیالیستی است.

از ۱۹۴۱ باینطرف درعالم کارگری امریکا سه پیشرفت عمده بحصول پیوسته است که هر سه متوجه بیک منظوری یعنی احیای فدراسیون کارگری امریکا و بشدت دارای احساسات ضد ایده اولوژیکی بوده و ازین رفتن ایده اولوژی ها و افکار دست چپی را در داخل نهضت کارگری خواسته اند.

از ۱۹۲۰ تا آغاز جنگ عالمگیر دوم فدراسیون کارگری امریکا در حال نزع بود و شاید بسیاری از مردم از آن دست شسته بودند. سازمان مزبور بی اثر و فاسد و منسوخ و بدون پرنسیپ و بدتر از همه خرده بورژوائی خوانده میشد در صورتیکه امروزه این فدراسیون در حدود هشت ملیون و نیم یعنی دو برابر اعضای خود در سال ۱۹۴۱ عضو دارد. بعلاوه غالب اتحادیه های مستقل نیز از لحاظ فلسفه و تاکتیک و مبانی خود در واقع عضو فدراسیون مزبور هستند گوا اینکه رسماً بدان پیوسته اند. بدین ترتیب تقریباً دوثلث اعضای اتحادیه های امریکا یعنی ده ملیون نفر از جمله پانزده ملیون عضو بر طبق اصول و مبانی فدراسیون کارگری امریکا در اتحادیه هائی متشکلند که از عهد سموئیل گمپرز تا کنون همچنان ادامه داشته است.

پیشرفتهای اقتصادی و تغییرات تاکتیکی که در داخل فدراسیون کارگری امریکا روی داده هیچیک نمیتواند کاملاً کیفیت این تجدید حیات را برساند. بعضی از اولیای فدراسیون ادعا دارند که همان وضع ضد پرلتاری و تمایل بکاپیتالیسم بوده که کارگر امریکائی را بسوی

فدراسیون جلب کرده است ولی شاید این ادعا قدری مبالغه آمیز باشد . اما بهر حال آنچه مسلم است اینکه ماهیت فدراسیون که بیشتر با طبقه متوسط سر و کار دارد هیچگونه مانعی در راه پیشرفت آن ایجاد نکرده است و اینکه ده سال قبل با کمال اطمینان پیش بینی میکردند که این موضوع موجب اضمحلال آن خواهد گردید بکلی محکوم به بطلان شده است .

کنگره سازمانهای صنعتی در بدو امر بعنوان تحقق یافتن آمال روشنفکران مورد تشویق و حسن استقبال قرار گرفت و چنین گفته شد که طلایه یک نهضت کارگری پرلتاری و واقف باحتیاجات طبقه کارگری میباشد . اما نتیجه جریان امور در کنگره مزبور از سر نوشت و الترویتیر عضو اتحادیه کارگران اتومبیل که جوانی مستعد بوده و در عملیات مربوط بکنگره موقیتهائی نیز بدست آورده است و امروزه بدون تردید فعالترین شخصیت عالم کارگری امریکاست میتوان درك نمود .

در کنگره وضع و الترویتیر از لحاظ سیاسی هرگز روشن نبود و قدر مسلم اینست که وی یک « سوسیالیست عادی » بشمار نمیآید و وضعش شباهت زیادی به هانری فورد سی سال قبل داشت . همان هانری فوردی که راجع بهر مطلب و هر چیزی عقیده ای داشت و وقتی شیکاگو تریبون او را آتارشیست خواند .

همچنین در اخلاق و الترویتیر اثری از استبداد رأی فنی دیده میشد که نتیجه ادامه و تکرار طرحهای متعدد او بود . از طرف دیگر هیچ تردیدی نبود که و الترویتیر معتقد بمبارزه طبقاتی و هوادار نوعی از سوسیالیسم بود و میخواست که حزب کارگر تغییرات لازمه را در سیستم موجود بوجود بیاورد . همین عقاید بیش از لیاقت و استعداد رهبری اتحادیه موجب شد که وی مورد تحسین و ستایش تمام روشنفکران

احساساتی طرفدار کارگرمجمله اعضای جمهوری جدید و سیاستمداران متفمن گروه امریکائیان طرفدار اقدامات دمکراتیک واقع گردد.

باتمام این احوال بزرگترین واقعه سال ۱۹۵۰ و شاید بزرگترین واقعه دوران بعد از جنگ دوم انعقاد قراردادی از طرف والتر رویتز بوده که از لحاظ تصدیق سیستم اعمال بازرگانی آزاد و سرنوشت کارگر در آن سیستم از هر قرارداد کارگری دیگری که در امریکا بامضاء رسیده قابل توجه تر است.

این قرارداد کمپانی جنرال موتورز نخستین قراردادی است که حداقل ترتیب موجود تقسیم درآمد بین دستمزد و منافع را طبیعی و شاید منصفانه تلقی میکند و در هر صورت اتحادیه کارگران امریکا همین تفسیر را برای آن قائل شد و ترتیبات موجود مربوط بدستمزد را تا پنج سال بعد از آن تاریخ اساس عمل قرارداد.

این قرارداد نخستین قرارداد عمده ایست که واقعیات اقتصادی را از قبیل هزینه زندگی و میزان تولید در تعیین دستمزد مؤثر میداند و بدین ترتیب تئوریهای دیگر را که مبتنی بر تأثیر نیروی سیاسی و غیر آن است کنار میگذارد. ماحصل، این قرارداد از جمله چند قرارداد انگشت شمار است که بالصراحة اهمیت و ظایف مدیران مؤسسات تجارتي را قبول کرده و از طرف دیگر متوجه این حقیقت است که مدیران مزبور مستقیماً بنفع کارگر کار می کنند. شاید قرارداد جنرال موتورز مظهر همان مقاصدی باشد که خود رویتز در سالهای اخیر بدانها معتقد شده است گو اینکه با احتمال قوی ممکن است مشارالیه از روش سابق خود که در انتشارات اتحادیه ها تحت عنوان «کارگران متحد اتومبیل سازی و موضوع تسلیحات» بشدت هرچه تمامتر شرح داده باز هم دفاع کند ولی حقیقت امر اینست که عقاید و گفته های او چندان مربوط بمطلب

دیده نمیشود آنچه مهم است اینست که قرارداد مورد بحث که اهمیت آن بلافاصله بر همه روشن گردید برنامه‌ای را بوجود آورده است که والت-رویتز امیدوار است در نتیجه آن کارگران امریکائی را تحت رهبری خود متحد سازد. این امر دلیل محکمی است بر اینکه کنگره سازمان‌های صنعتی از لحاظ امور اتحادیه‌های مربوطه طریقی را درپیش میگیرد که جرج پروکس بدآن اشاره کرده است یعنی میخواهد اصول کاپیتالیزم را همچنان قبول کند و نیروئی که محرك این تمایل است محصول موفقیتی است که کنگره مزبور در پیشرفت مقاصد خویش بدست آورده و در صناعی که بتولید عمده مشغول است برای کارگران عادی و نیمه ماهر وضعی را تحصیل کرده است که معادل با وضع طبقه متوسط و دارای حقوق و مزایای کامل کشوری میباشد و این امر بطور کلی هدف نهضت کارگری امریکارا تشکیل میدهد.

امروزه تأثیر و نفوذ ایده اولوژی‌های دست‌چپی در نهضت کارگری امریکا از هر موقع دیگر کمتر است. البته کمونیست‌ها هنوز یک قسمت کوچک ولی استراتژیکی کارگران امریکارا در دست دارند و در قسمتهای دیگر نیز رخنه‌های خطرناکی بوجود آورده‌اند ولی برخلاف بیست و یاحتی ده سال پیش از این کمونیست‌ها در هر جا که قدرتی دارند آن قدرت را از طریق ادعای خالصانه مبنی بر طرفداری از اصول اتحادیه‌ها بدست آورده‌اند و این ماسک را فقط در خلوت و پیش محارم خود از چهره برمیگیرند. در سال ۱۹۵۰ دیوید دویینسکی خاطر نشان کرد که نهضت‌های قدیمی رادیکال و سوسیالیست و ایده‌آلیست که رهبران اتحادیه‌ها از میان افراد آنها برمی‌خاستند حال دیگر وضع سابق را ندارند و سازمانهایی نظیر بوند یهودیان و آنارشیزست‌های ایتالیائی و غیر آنها وجود ندارد و اگر امروزه

در عالم کارگری آمریکا نوعی از ایده اولوژی نفوذی داشته باشد همانا تئوری کاتولیکی مربوط باتحادیه هاست که بوسیله عده متزایدی از کشیشهای وابسته باتحادیه ها و مدارس کارگری کاتولیکی تبلیغ میشود و درچندین اتحادیه عضو کنگر مسازمانهای صنعتی و همچنین در اتحادیه های ساختمانی فدراسیون کارگری امریکا حائز اهمیت معتنا بهی است.

از نظر تاریخی چنین مستفاد میشود که پیشرفت ایده اولوژی های چپی در سالهای ۱۹۳۵ تا ۱۹۳۷ اساس محکمی نداشته و حاکی از وجود یک تمایل اساسی در اتحادیه های کارگری امریکا نبوده است. اگر از لحاظ اساس امر بنگریم نهضت کارگری امریکا در اوایل بیش از نهضت کارگری انگلستان متمایل به سوسیالیزم بوده بطوریکه فدراسیون کارگری امریکا در کنوانسیون ۱۹۰۲ بزحمت توانست پیشنهادی را که به پشتیبانی از سوسیالیزم بعمل آمده بود رد کند (۴۸۹۷ رأی در مقابل ۴۱۷۱ رأی) و این امر تقریباً مقارن با زمانی است که کارگران انگلیس راه مخالفت میپیمودند و در ۱۸۹۹ کر ها روی کنگره اتحادیه های کارگری را بدست حزب جدیدالتشکیل کارگری میسپرد.

از آن تاریخ بعد سازمانهای کارگری انگلیس هرچه بیشتر تحت سلطه روشنفکران سوسیالیستی درآمده و در مقابل آن عقیده نهضت کارگری امریکا صورتی بخود گرفته است که کیفیت آنرا در قانون کلیتون مورخ سال ۱۹۱۴ بدین جمله معروف خلاصه کرده اند:

« کاری که یک فرد بشرا انجام میدهد متاع و جنسی نیست که در معرض داد و ستد قرار گیرد » و این سخن از مانیفست کمونیستی سرچشمه نگرفته بلکه از طرف مارک هانای جمهوری خواه ادا شده است که در رهبری فدراسیون ملی کشوری گمپرز نیز باوی همکاری میکرد.

این جنبه ضد پرولتاری و عدم توجه به ایده‌آولوژیهای مختلف در سازمان اتحادیه‌های امریکائی یگانه عامل پیشرفت آن اتحادیه‌ها و بزرگترین مایه خطرات احتمالی و همچنین وسیله ایجاد متدی است که با آن میتوان پیشرفتهارا توسعه داده و از خطرات جلوگیری نمود. حال خوب است در مرحله اول موفقیت اتحادیه‌ها را مورد بحث قرار بدهیم که خود یک پیشرفت دمکراتیک بشمار می‌آید و نهضت اتحادیه‌ها را بازندگان اجتماعی آمریکا بهم پیوسته است.

در تمام نهضت‌های کارگری پرولتاری که معتقد بمبارزه طبقاتی می‌باشند اجتماع موجود و مؤسسات آن وسیله اختناق شمرده میشوند. تمام نهضت‌های کارگری اروپا منجمله نهضت کارگری انگلستان اگر هم رسماً سازمانهایی براساس مخالفت با جامعه کاپیتالیستی بنا نهاده باشند حداقل بنیاد کار خود را براساس رقابت با آن جامعه گذارده‌اند. برعکس در آمریکا نهضت کارگری وضع اجتماع موجود و مؤسسات آنرا قبول کرده است.

در ۱۹۴۲ کنگره سازمانهای صنعتی آمریکا درنود فقره از برنامه‌های خدمات مربوط بجامعه امریکائی نماینده داشت در صورتیکه سال پیش (۱۹۵۰) تعداد این قبیل نماینده‌ها به ۷۰۰ رسید و تنها در شهر اکرون (که از ۱۹۳۰ تا ۱۹۴۰ مرکز مبارزات شدید کارفرما و کارگر بود) امروزه شانزده نفر نماینده کنگره کارخانهای صنعتی وجود دارد که درهیئتهای مدیره سازمانهای اجتماعی مختلف عضویت دارند. یکی از پیشوایان کنگره اظهار میداشت که باستثنای یک باشگاه نمایندگان ما در تمام فعالیت‌های شهر مزبور شرکت دارند. البته افراد «طبقه موقر» هنوز نسبت بقبول یکنفر رهبر اتحادیه اعتراض زیادی بعمل می‌آورند ولی این مقاومت در حال حاضر شدیدتر از آن نیست که معمولاً درمورد

هر تازه واردی نشان داده میشود مثلاً از ۱۸۷۰ تا ۱۸۹۰ انجمن تجار و بانکداران نیویورک نسبت به عضویت بزرگان عالم صنعت که جدیداً پیدا شده بودند بهمین اندازه بلکه بیشتر از آن مقاومت بخرج میداد . در بعضی نقاط منجمله در شهرهائی که یک صنعت بخصوص رواج دارد مانند ساکینا و میشیکان و شهر ویسکنسین که بساختن کاغذ معروف است این قبیل مقاومت ها رو بزوال میرود . در این شهر ها اعضای اتحادیه های کارگری مورد قبول گروههائی هستند که امور اجتماعی را اداره و آداب و رسوم محل را تعیین میکنند و از آنجمله است انجمن همکاری معلمین و اولیای اطفال و هیئتهای مدیره مدارس و سرپرستان کلیساها و بیمارستانها و انجمن داوطلبان آتش نشانی و انجمن های نمایش . حتی بعضی باشگاههای مخصوص تجار خرده پا که وقتی از مراکز عمده احساسات ضد اتحادیه ها بشمار میآمدند اکنون بتدریج اعضای اتحادیه ها را به عضویت میپذیرند . همچنین اعضای مزبور روز بروز بتعداد بیشتری بعنوان عضو معمولی و رسمی کارگاهها و شعب مخصوص مدیران صنایع پذیرفته میشوند . بدیهی است که رهبران اتحادیه ها در عرض سالهای متمادی در مقابل گروههائی از قبیل انجمن مدیران صنایع امریکا و هیئت مدیره کنفرانس صنایع ملی یک سلسله نطقهای معین را تکرار کرده اند ولی حالا دیگر بتدریج وارد گروه های غیر رسمی کوچکتری میشوند که کارهای عمده و حقیقی بوسیله آنان انجام میگردد و در این گروه ها وضع آنان طور است که در جریان امور سهمی بر عهده میگیرند و فقط بترك مبارزات قدیمه قانع نیستند . از طرف دیگر شورای مختلط تعلیمات اقتصادی که مرکب از مریبان و تجار و اعضای اتحادیه هاست و با موافقت حیرت بخشی در صدد تعلیم امریکائیان از لحاظ حقایق مربوط بوسیستم بازرگانی آزاد میباشد مورد پشتیبانی کلیه اتحادیه هاست .

بنابر این مقدمات بهیچوجه نباید از نیروی واحد کارگری محلی بکاهیم زیرا که قدرت و استقلال این قبیل سازمانها یکی از علائم مشخصه نهضت کارگری امریکا است و برای پیشرفت آن بر طبق موازین دموکراسی که مرجع برخط مشی پرلتاری است ضرورت دارد. واحدهای کارگری محلی از آن جهت کسب نیرو کرده اند که در امریکا محیط کارگری نیز مانند بسیاری دیگر از مؤسسات مابنیادگذاری سازمان خود را بر اساس فدرالیسم ضروری تشخیص داده است. این تشخیص نتیجه اوضاع طبیعی کشور و روحیات جامعه بوده و از طرز عمل کارگران در مورد وظایف خود نشأت یافته است. در انگلستان و فرانسه و آلمان اتحادیه های کارگری ممکن است بداشتن یک مرکز و مرجع نیروی ملی قناعت کنند در صورتیکه اتحادیه های امریکائی خواستار دو مرکز متساوی القوه هستند که عبارتند از واحد محلی و واحد ملی کارگری.

وجود یک سازمان کارگری ملی که تمام صنایع را در برداشته و دارای قدرت واقعی باشد برای حفظ سازمانهای محلی از سلطه مدیران صنایع ضرورت دارد. چنین سازمانی سیاست اتحادیه ها و موازین و مبانی دستمزدها و پیمانها را تعیین میکند و اتحادیه ها را بمردم و دولت معرفی مینماید و در مقابل اقدامات عالم کارگری مسئول نتایج اقتصادی و اجتماعی حاصله شناخته میشود. درست است که بسیاری از مدیران صنایع تصور میکنند که اگر سرو کارشان منحصرآ با سازمانهای محلی باشد در روابط خود با کارگران هیچگونه گرفتاری نخواهند داشت ولی باید دانست که عده زیادی نیز هستند که برای حل مسائل کارگری محلی غالباً محتاج مساعدت اولیای سازمان ملی هستند و گرنه رشته کار از دستشان بیرون خواهد رفت.

با همه این احوال باید دانست که موضوع سیاستهای ملی کارگری

و تثبیت دستمزدها در روابط بین کارگران و مدیران صنایع استخوان بندی کار را تشکیل میدهد در صورتیکه سازمانهای محلی بمنزله عضله و خون این دستگاه است. سازمانهای محلی موجب توسعه روابط فیما بین و پیشرفت قوانین عرفی روز افزون میباشد و مجموع این قوانین عبارتست از راههاییکه برای حل اختلافات حاصله پیدا میشود و نتایج حکمیت هائیکه حقوق و وظایف طرفین را معین میکند. همچنانکه در سیستم فدرال حکومت امریکا جاری است در نهضت کارگری این کشور نیز وجود استقلال محلی اقدامات آزمایشی را مقدور میسازد.

باآنکه از یکطرف ممکن است روابط نامطلوب بین کارگرو کارفرما مولود اعمال مدیران سازمان ملی کارگری باشد از طرف دیگر نیز میتوان گفت که وجود روابط حسنه در عالم کارگری مستلزم برقراری سازمانهای محلی خوب است. حتی در شرکت های بزرگی مانند جنرال موتورز هم که معمولاً در آنها عدم اطمینان متقابل شدت دارد و بالنتیجه قدرت علی الظاهر در دست مدیران درجه اول صنایع و اتحادیه های کارگری متمرکز است باز هم طرحهای مربوط بهمکاری بیسر و صدا و مرتب از طرف رهبران اتحادیه های محلی پیشرفت داده میشود و در این کار مدیران صنایع محل نیز با آنان همقدمند.

فدرالیسم یک سیستم سیاسی مشکلی است و شاید عده زیاد و حتی اکثر اتحادیه های امریکائی هنوز طریق استفاده از آنرا فراموش کرده باشند. بسا ممکن است که رهبر ملی لاقلاً بمنظور حفظ مقام خویش در صدد تمرکز دادن تمام قدرت در دست خود برآید. در بعضی از اتحادیه ها مخصوصاً در اتحادیه کارگران معادن زغال سنگ جان ل. لوئیس این سیاست منجر بنابودی استقلال محلی شده و سازمانهای کارگری محل بصورت واحدهای اداری درآمده اند. از طرف دیگر رهبران محلی نیز

ممکن است هوس کنند که خود را بالمره مستقل سازند و اینعمل در بعضی از مؤسسات برادران کارگر باعث آن شده است که اتحادیه ها بصورت انجمن ییسروسامانی مرکب از افراد گردن کش درآمد و مناقشات آنان موجب از بین رفتن حس مسئولیت در انجام امور اتحادیه گردد .

در ایامی که نهضت کارگری هم خود را مصروف شناساندن خود مینمود عیبی نداشت که این قبیل مسائل ذاتی مربوط باصول مشروطیت کنار گذاشته شود ولی حالا دیگر این مسائل در درجه اول اهمیت قرار میگیرند بطوریکه بسیاری از اتحادیه ها برای تقویت سازمان داخلی خود یک نفر کارشناس امور اداره صنایع را بعنوان مشاور استخدام کرده اند .

وقتی که سازمان داخلی اتحادیه های کارگری امریکا نیرومند تر شود اتحادیه های مذکور برای تحکیم و توسعه مبانی و مقاصد قدیم خود دستگاهی صحیح خواهند داشت و از شر فئودالیسم احتمالی داخلی مصون خواهند بود . در آنصورت کارگران بتحصیل حقوق و مزایای کامل اتباع کشور در یک جامعه فاقد طبقات نائل آمده و جامعه را متحرک و مستعد نگه خواهند داشت و اگر منظور کارگران همین باشد حصول آن بدون تردید مقدور است .

در حال حاضر هنوز آثار و علائمی هست که نشان میدهد این مقاصد کاملاً بر آورده نشده است و مطالعات مختلف سوسیولوژیکی حاکی از آنست که کارگران بمسائل مختلف خود و با سر تولید و همچنین بشر کتهائی که در آن کار میکنند علاقمند هستند و بنسبت افزایش درآمد خود از سهام همان شرکتهای خریداری مینمایند یعنی بنحوی از انحاء مبلغی از دستمزد خود را برای حصول این منظور کم میکنند و این علاقمندی در اغلب شرکت ها اعم از بزرگ و کوچک دیده میشود که از آن جمله است شرکت های بل سیستم و جنرال موتورز و کلیولند گرافیت برنر . آمار

وارقام و اطلاعات مربوط باین مطالب را از نشریات مختلف منجمله «بررسیهای ماهانه کارگری» ارگان فدراسیون کارگری امریکا و «اخبار کارگری» چاپ دپترویت میتوان بدست آورد. گروه های مختلفی از بازرگانان و رهبران اتحادیه ها که از خارج بعنوان مطالعه در امور تولیدی امریکا باین کشور آمده اند همگی از این مطلب در شگفت مانده اند که کارگران امریکائی را مایل به افزایش تولید دیده و متوجه شده اند که کارگران مزبور این موضوع را بنفع خود میدانند و از شغل خود نهایت مباحثات را دارند و در ضمن موفقیت مدیران صنایع را در انجام وظائف مربوطه شرط حسن جریان کار خود نیز می شمارند.

تمام این مطالب کاملاً صحیح است ولی باوصف این حقایق را بالتامام آشکار نمیسازد. باید دانست که کارگر امریکائی را از یک جنبه دیگر نیز میتوان مورد مطالعه قرار داد و این امر در جریان مقاصد امریکائی مایه اختلاف و ناسازگاری عمده ایست. بدین معنی که ما نمیتوانیم باطمینان تمام ادعا کنیم که وظیفه عمده جامعه صنعتی ما انجام یافته است و یا اینکه کارگران صنایع در امریکا محققاً همواره مخالف روش پرتاریائی خواهند بود، زیرا که بدون تردید در پس پرده نسبت بمدیران صنایع و نحوه عمل بازرگانان امریکا و همچنین نسبت باصول اقتصادی مبتنی بر اصل رقابت خصوصیت شدیدی در میان تمام طبقات کارگری امریکا وجود دارد. در عالم کارگری امریکا فقط عده معدودی طرفدار زراعت دسته جمعی میباشند ولی از لحاظ مخالفت با اصول جاری بازرگانی و به پشتیبانی از قوانینی که برضد آن باشد عده بیشماری هم عقیده هستند و مجملّاً باید اذعان کرد که اگر بنا باشد اصول تجارت آزاد و روش مدیران صنایع را بدیده خصوصیت بنگرند و آنرا مانند گروه مخالفی در یک بازی اجتماعی تلقی نکنند در آنصورت وضع کار بروش پرتاریائی نزدیکتر خواهد بود.

چند سال پیش گفته میشد که وجود این وضع نتیجه تحریکات خارجی هاست که باعث فساد کارگران سر براه امریکائی میشوند ولی حقیقت اینست که این استدلال صحیح نیست . روش مزبور در داخل طبقات کارگری اعم از کارگران ماهر یا معمولی پیدایش یافته و آنرا میتوان مولود عدم آشنائی با موراقتصادی دانست . از طرف دیگر نمیتوان گفت که این روش واقعاً معرف آمال کارگران امریکائی است و باآنکه روشنفکران دست چپی بهمین نحو استدلال میکنند مدارك موجود عکس آنرا نشان میدهد . حتی اشتباهات گذشته مدیران صنایع را نیز نمیتوان موجب این پیش آمد دانست بلکه علت واقعی چیزی است که تغییرش بسیار مشکل است و آن عبارتست از عدم تدبیر و موقع شناسی در مدیران صنایع و رهبران اتحادیه ها .

کارگر امریکائی میخواهد محققاً جزئی از دستگاه مربوط با اقدامات بازرگانی باشد و آن دستگاه را متعلق بخود شمرده آتیه و پیشرفت آنرا بمنزله آتیه و پیشرفت کار خود بداند . اما تجارب روزانه وی حاکی از آنست که یا اختلافاتی وجود دارد و یا آنکه در میان پیشرفت و نفع کار از یکطرف و نفع و موفقیت کارگر از طرف دیگر رابطه ای برقرار نشده است .

همیشه بکارگر گفته میشود که دستمزد و سطح زندگی و اصلاً پایداری شغلهش بستگی تام به پیشرفت کار بازرگانی و تثبیت آن و افزایش میزان تولید و نفع دارد . خود کارگران این مطالب را میدانند ولی مطلب اینجاست که رابطه بین این دو چیز آنآ محسوس نیست و جزء روابط فیما بین آنان و کمپانی مربوطه نمیشد . بنا بر این تأثیر آن در تجارب روزانه کارگران محسوس نیست و آنچه واقعیت دارد غالباً مسائلی است که خلاف این موضوع را نشان میدهد از قبیل اختلافات شدید و فقدان

کامل اشتراك منافع . مشکل عمده‌ای که مدیران صنایع امریکا در حال حاضر با آن مواجهند عبارتست از پی‌ریزی مؤسساتی که بتواند در میان احتیاجات عالم بازرگانی و سیستم کاپیتالیستی (حصول نفع - استقلال مدیران صنایع - مواجهه با خطرات احتمالی در بکار انداختن سرمایه - بهره‌برداری) و منافع عمده کارگران (درآمد - تأمین شغل - شناسائی حقوق کارگری و شرکت کارگران در جریان تولید - فراهم بودن فرصت برای پیشرفت) رابطه مستقیم و محسوسی برقرار سازد . مادام که این امر تحقق نیافته است کارگر امریکائی نخواهد توانست بمقامی که در نظر دارد برسد یعنی نخواهد توانست در یک جامعه صنعتی متکی بر اصل فعالیت بازرگانی آزاد از تمام حقوق و مزایا برخوردار گردد و عقاید وی هرچه باشد تجربه روزانه‌اش او را بیش از پیش وادار خواهد کرد که خواستار برقراری قوانین مخالف تجارت و تحمیل مالیاتهای سنگین بر بازرگانان گردد تا بدینوسیله دست دولت از لحاظ مالی بیشتر باز باشد . حتی ممکن است در موارد اقتصادی یاسیاسی غیر عادی کارگر امریکائی نسبت به اصول کار دسته جمعی که تا کنون مورد مخالفتش بوده تمایل پیدا کند و در معرض خطر سرایت آن قرار گیرد .

از طرف دیگر قبول پیشرفت سیاستهای مثبت جدیدی که وضع کارگران را در عالم تجارت و صنعت تثبیت کرده و آنانرا در جامعه کاپیتالیستی افراد مسئولیتداری بکند موجب آنست که رهبران اتحادیه‌ها نیز وظایف عمده‌ای را عهده دار باشند . احساسات مخالف کارگران که ذکرش رفت برای نهضت اتحادیه‌ها نیز باندازه عالم بازرگانی مضر میباشد و ممکن است رهبران اتحادیه‌ها را وادار بمخالفت با روح جامعه امریکائی بنماید . در این صورت رهبران مذکور قادر بانجام وظیفه خود نخواهند بود .

علاوه بر همه اینها باید دانست که نهضت کارگری امریکا فقط با قبول روشهای مزبور خواهد توانست آنچه را که تا امروز فاقد آن بوده است بدست آورده و توسعه بدهد یعنی از لحاظ هدفهای عالی و رهبری اخلاقی نیز مقامی بدست بیاورد. نیروئی که مخالفین اصول بازرگانی و صنعت امروزی امریکا دارند خود حاکی است که وجود یک نهضت کارگری فارغ از مبارزه طبقاتی و ایده اولوژی پرلتاری کافی نیست بلکه باید به همراه آن عقاید مثبتی نیز در کار باشد والا همیشه خطر نفوذ ایده الوژی های مطرود در میان خواهد بود.

معترضین دست چپی نهضت کارگری امریکا در پیش گوئی خود مبنی بر اینکه نهضت مزبور شکل نهضت های پرلتاری اروپا را بر خود خواهد گرفت اشتباه کرده بودند ولی از این حیث حق بجانب آنان بود که عقاید و مقاصد عالم کارگری را نمیتوان فقط با عبارت « ما بیشتر میخواهیم » خلاصه کرد. حق اینست که تقویت جامعه امریکائی بطور مثبت مورد قبول واقع شود و از این حیث عقیده ثابتی بوجود آید. کارگران امریکا وقتی میتوانند جزو اتباع مسئول جامعه کاپیتالیستی در آیند که اتحادیه های آنان دارای سیاستهای مثبتی باشند و تنها وسیله تحصیل مزایای بیشتری بشمار نیایند.

در میان رهبران کارگری عده ای متوجه این مطلب بوده و با خلوص نیت در صدد توسعه چنین سیاستهایی میباشند. مثلاً کلینتون گلدن که سابقاً عضو اتحادیه کارگران فولاد بود و بعداً مشاور امور کارگری سازمان همکاری اقتصادی اروپا گردید مطالعاتی در باره « علل صلح در عالم صنایع » بر اه انداخته است.

همچنین در صنایع کاغذ سازی نواحی شمال غربی اقیانوس ساکن

که وقتی عرصه کشمکش بود اتحادیه های کارگری مشغول اقدامات مفیدی هستند . مع هذا رهبران اکثر اتحادیه های امروزی از انجام این کار عاجزند ، زیرا که رهبران این اتحادیه ها تقریباً بدون استثناء در نتیجه مبارزه تلخ و شدیدی در راه حصول شناسائی نهضت کارگری بمقام کنونی خود رسیده اند و همین امر کافی است که بهم پیوستن کارگر و کارفرما و تولید یک جامعه کارگری واحد را برهبری آنان غیرمقدور سازد . مثلاً مردی محافظه کار و دقیق مانند فیلیپ مورای نیز از استعمال عبارت « بحث و جدال » در امور کارگری خودداری نمیکند گو اینکه این عبارت حاکی از وجود بغض بوده و خود او را دچار محظور و ناراحتی میکند .

اما باید دانست که دوران اقتدار رهبران کارگری فعلی رویهمرفته در شرف زوال است و حتی در کنگره سازمان های صنعتی نیز فقط عده معدودی از اتحادیه ها دارای رهبران نسبتاً جوانی هستند .

بطور کلی اغلب رهبران امروزی در عرض ده سال آینده بازنشسته خواهند شد و یا خواهند در گذشت و جای آنان را غالباً اشخاص تازه ای خواهند گرفت که امروزه معروفیتی ندارند . این رهبران آینده از لحاظ سوابق خود فرق فاحشی با اسلاف خویش خواهند داشت . اینان کسانی خواهند بود که پرورده سازمانهای محلی بوده و در یک سازمان ملی مرکزی تربیت نشده اند . این اشخاص اصول اتحادیه ها را پس از برقراری سازمانهای کارگری یاد گرفته اند و نه در جریان کشمکش مربوط به برقراری اتحادیه ها . دوران کارآموزی چنین رهبرانی در طی زندگانی روزمره با کسب تجارب حاصله از روابط جاری کارگر و کارفرما بسر رسیده است و این قبیل مردانند که برای حل اختلاف عمده جامعه امریکائی باید چشم انتظار خود را بآنان بدوزیم . از یکطرف هنگامیکه ملاحظه میکنیم ،

می بینیم نهضت کارگری امریکا بعد بلوغ رسیده و در عرض ده سال اخیر ارزش و اعتبار منظور اساسی آن ثابت شده است. همان منظوری که پنجاه سال قبل از این هنگام مخالفت سازمان جوان و کوچک فدراسیون کارگران امریکائی با سوسیالیزم اعلام گردید. از طرف دیگر میتوان گفت که تاریخ نهضت کارگری امریکا تازه در شرف آغاز است زیرا که نهضت مزبور بمجرد تثبیت قدرت و رسمیت خود مواجهه با یک امر اساسی و مشکلی شده است بدین معنی که میباید عقاید و مقاصد و نیروی خود را بشمر برساند و بهر صورت عوامل کار بالقوه موجود است.

احزاب سیاسی

گفتیم که روشنفکران اروپا با علاقه شدیدی که با استدلال منطقی دارند، هنگام مطالعه کیفیت نهضت کارگری امریکا دچار سرگشتگی میشوند زیرا که آنها با مقایسه با موازین منطقی خود ناامتوار می یابند. حال باید گفت که این روشنفکران وقتی که در صدد درک چگونگی احزاب سیاسی امریکا بر می آیند بکلی سردرگم میشوند. در مورد نهضت کارگری امریکا لااقل پاره طرحهای مالوف وجود دارد و هر وقت که آثار اختلافی در این طرحها دیده میشود پیدا کردن علل آن چندان دشوار نیست. اما در مورد احزاب سیاسی زمینه ها بسیار متفاوت و انحرافات و اختلافات کمتر قابل بحث و تفسیر است. از طرف دیگر فهم چگونگی احزاب سیاسی نیز باندازه درک کیفیت نهضت کارگری امریکا و حتی بیشتر از آن برای شناختن خود امریکا ضرورت دارد زیرا که احزاب سیاسی در اصول حکومت مشروطه امریکا ریشه دوانیده اند و اصول مشروطیت نیز بنوبه خود شالوده تمام سیستم امریکائی بشمار میرود و در عین حال یگانه وسیله ایست که با آن جامعه کارگری یا هر گروه دیگری میتواند کسب قدرت سیاسی

قانونی بنماید. بنابراین اصول مزبور موجودیت امریکا را تشکیل میدهد و اگر بصورت افراد ذیروحي در آیند بقول ابلیس در کتاب معروف میلتون (بهشت گمشده) خواهند گفت : « اگر ما را نشناسید خود نیز بگمنامی خواهید زیست ».

این نکته نیز ناگفته نماند که سرگشتگی در باره سیاست امریکا منحصر بروشنفکران اروپائی نیست بلکه خود امریکائیان نیز تقریباً همان حال را دارند. البته از آنجائیکه دسته‌بندیهای سیاسی غالباً جریان دارد اکثر امریکائیان چنین احساس میکنند که کاملاً آشنا برموز کار هستند ولی این حس بخيال بیش از حقیقت نزدیک است و فقط عده معدودی از امریکائیان واقعاً بطرز کار احزاب واقفند و مابقی افراد رویهمرفته در ایام انتخابات باسیاست سروکار پیدا میکنند و آن موقعی است که سرتاسر کشور دچار التهاب و هیجان خاصی است و بسا اتفاق میافتد که جریان آن مقارن بایک بحران شدید بین‌المللی میگردد. در چنین مواقعی سرتاسر امریکا پراز نطق و نطق میشود و فرستنده‌های رادیو بکار می‌افتد و جراید از مقالات اساسی و اعلانات پولی انتخابات مملو میگردد و محمولات پستی بیشتر عبارات از اوراق تبلیغاتی میشوند و بلندگوها شب و روز در کوچه‌ها بکار می‌افتند. کسانی که معمولاً زندگی آرامی دارند یکباره بجنب وجوش می‌افتند و بر سینه آنان اعلانات تبلیغاتی گوناگون جلوه گرمیشود. اخیراً نیز تلویزیون بر این دستگاه پرشور و شور علاوه شده و بسرعت هرچه تمامتر نیرومندترین وسیله تبلیغات سیاسی میگردد. مثلاً در مبارزات انتخاب فرماندار ایالت نیویورک در سال ۱۹۵۰. توماس ای. دیوئی برای حفظ حیات سیاسی خود در عرض یک روز هجده ساعت حق استفاده از تلویزیون، رادیو و تلفن را بمبلغ بیست هزار دلار خریداری نمود.

اثر خاصی که این قبیل مبارزات بوجود میآورند اینست که مسائل مهمی در جریان است که زوال یا بقای کشور بدان بستگی دارد. البته درپاره موارد ممکن است واقع امر نیز چنین باشد اما باید دانست که جریان سیاسی امریکا برخلاف آنچه بظاهر دیده میشود بالضروره مایه حیات و صیات کشور نیست و بدین جهت ممکن است نه تنها پیگانگان بلکه خود امریکائیان نیز در این باره دچار اشتباه شوند. مثلاً تمایل شدیدی هست که احزاب سیاسی امریکارا با احزاب اروپائی تشبیه کنند و حزب دمکرات را قرینه حزب کارگر انگلیس و یا حزب جمهوریخواه را نظیر حزب محافظه کار آن کشور قلمداد کنند و کیفیت فعالیت آنها را باینجی که از آن فعالیت در نظر است یکسان بشمارند. لیکن نوع سیاسیات امریکا با سیاسیات اروپا و حتی با جریانیهای سیاسی انگلستان کاملاً فرق دارد. ناطقین زبردست هر چه میخواهند توانند گفت ولی حقیقت اینست که در مورد بعضی مقاصد و اصول ریشه دار تمام مردم امریکا موافقت اساسی دارند و اگر بگوئیم که با وجود این احوال عمل احزاب سیاسی شبیه فعالیت احزاب سیاسی دیگری خواهد بود که در مورد آنها این قبیل موافقت اساسی وجود ندارد راه خطا پیموده ایم. عدم توجه بچنین خطائی قهراً از لحاظ فهم سیاسیات امریکا موجب اشتباهات عمده ای خواهد شد. از طرف دیگر برای درک چگونگی تحول دائم امریکا ناچار باید بدانیم که احزاب سیاسی آن کشور چگونه فعالیت میکنند.

سیستم حزبی امریکا در مرحله اول در نتیجه اختلافی بوجود آمد که آن اختلاف در کابینه جرج واشنگتن بین هامیلتن مؤسس حزب فدرالیست و جفرسون بنیاد گذار حزب جمهوریخواه قدیم بوقوع پیوست. از آن تاریخ بعد کشور امریکا با تفاوتهای مختصری دارای سیستم دو حزبی بوده است. در سال ۱۸۲۸ حزب جمهوریخواه قدیم بصورت

حزب دمکرات در آمد و از آن بپعد بهمان حال باقی مانده و ۵۸ سال از جمله ۱۲۲ سال عمر خود را بر سر حکومت بوده است. مخالفین حزب دمکرات سالهای بیشتری (۶۴ سال) را در مسند قدرت گذرانده اند ولی حزب آنان ثبات کمتری داشته است. در ۱۸۳۰ فدرالیست جای خود را بحزب ویگ داد که آن نیز بنوبت یعنی در سال ۱۸۵۴ جای خود را بحزب جموریخواه جدید تفویض کرد و البته بجز این دو حزب عمده چندین نهضت سیاسی دیگر نیز بوجود آمد که بعضی از آنها مانند حزب « بل موز » تئودور روزولت و حزب ترقیخواه لافولت موقتاً حائز اهمیت ملی شده اند ولی رویهمرفته سیاسیات امریکا علقه فوق العاده نسبت بسیستم ساده دوحزبی نشان داده است. علت ساده ای که غالباً برای این امر ذکر میشود اینست که وجود یک اختلاف نظر عمیق فلسفی یا ایده اولوژیکی امریکائیان را بدو دسته مخالف جدا میکند. محققین جدید منجمله آرتور شلینگر جوان سعی میکنند که برای این نظریه یک مبنای تاریخی پیدا نموده وثابت کنند که داستان سیاسیات امریکا نیز مانند تاریخ سیاسیات اروپا حکایت مبارزه بین دسته های « راست » و « چپ » و بین دارا و ندر و بین محافظه کار و لیبرال بوده که برای احراز سلطه در امور امریکائی بعمل آمده است. اما این تفسیر مطابق با واقعیات نیست و دارای اشکالاتی است که از آنجمله یکی مربوط به برنامه ولیست نامزدهای انتخاباتی است که احزاب هر چهار سال یکبار پس از تحقیقات بسیار دقیق صادر میکنند.

این برنامه ها بسامیشود که تقریباً نظیر یکدیگر از کار درمیآیند مانند برنامه های سال ۱۹۴۸. بعلاوه نسبتاً عده کمی از نامزدها هستند که تمام مواد برنامه حزبی را قبول دارند و در واقع خط مشی حزبی بیشتر برای تسهیل جریان کارهاست نه معرف عقاید فرد فرد نامزدهای

انتخاباتی. میتوان گفت که درحقیقت یکنوع موافقت ضمنی مستروجود دارد که عامه مردم غالباً نسبت بان اغماض میکنند واین موافقت عبارت از آنست که داوطلب نمایندگی وقتی که از پشتیبانی حزبی برخوردار است برنامه آن حزب را از لحاظ کلی قبول نموده والا درمورد مسائل بخصوصی حق آنرا دارد که باحزب خود حتی تا حدود مخالفت علنی اختلاف نظر پیدا کند .

در چنین اوضاع و احوالی گروه‌های سیاسی عادی از « چپ » و « راست » تقریباً بی‌اثرند و همه در یک واحد کلی مستهلک میگردند و بسا اتفاق افتاده است که احزاب مختلف درمورد پاره از مسائل بتبعیت از جریان اوضاع بنوبت در هر دو طرف قرار گرفته‌اند (مثلاً در مورد حقوق ایالات مختلف - انترناسیونالیسم - امور کارگری - موضوع قوانین فلاحتی و غیره) . درست است که فدرالیستهای قدیم و جمهوریخواهان کنونی تاحد معتنا بهی نماینده منافع مالکین بوده‌اند اما حزب جمهوریخواه هنگامیکه حداعلای نیکخواهی را ادعا میکند منکر وجود چنین طبقه ایست و استدلال مینماید که اکثریت عظیمی از امریکائیان بالفعل و مابقی آنان بالقوه مالک بشمار میآیند و بنابراین هر یک از افراد کشور در حقوق مالکیت ذینفع است. از طرف دیگر بسیاری از مالکین عضو حزب دمکرات هستند و این مطلب نه تنها درباره ایالات جنوبی صدق میکند که در آن هر مالکی عضو حزب مذکور است بلکه در شمال نیز که بعضی از صاحبان ثروتهای عظیم بحزب مذکور پیوستگی دارند صادق است . مبارزه « ندارها » برضد « دارایان » در سیاسیات امریکا نقش بزرگی را ایفا کرده است ولی این نقش مطابق هیچ طرح حزبی ثابتی نبوده است . البته بعضی از مسائل نسبتاً بریک قرار باقی مانده است . مثلاً جمهوریخواهان دائماً طرفدار رواج پول معتبر بوده‌اند در حالی که

دمکراتها مایلند گاه‌بگاه انحرافات در این باره بخرج بدهند مثلاً در باره آزادی تفره و هزینه متضمن ضرر تمایلات مساعدی نشان داده‌اند. مع هذا حتی در مورد مسئله پیش پا افتاده تعرفه‌ها نیز خط مشی سیاسی بکنار گذاشته شده مثلاً «ویلیام مک کینلی» از جمهوریخواهان نخستین کسی بوده که بمنظور تقلیل تعرفه‌ها اتخاذ روش تجارتی متقابل را پیشنهاد کرده و ویلیام هوارد تافت نیز درصدد برآمد که بهمین منظور با کانادا قراردادی ببندد و بسیاری دیگر از جمهوریخواهان باسیاست بازرگانی متقابل روزولت و ترومن روی موافقت نشان دادند.

طبقه‌بندی سیاسی رهبرانی که از طرف احزاب تعیین شده‌اند نیز کار مشکلی است. جرج واشنگتن که قبل از پیدایش احزاب سیاسی میزیست خود جزو طبقه‌ایست که روشنفکران کنونی آنرا منتسب بمحافظه‌کاران میدانند. مع هذا مشارالیه برضد پادشاه خود انقلابی برپا و آنرا رهبری کرد و در بسیط زمین ملت جدیدی بوجود آورد که اساس هستی آن متکی باصول متقن زمان بود. حتی هامیلتن نیز که بسیاری از روشنفکران او را از سرسخت‌ترین محافظه‌کاران می‌شمارند در عمل مانند یکنفر محافظه‌کار رفتار نکرد. وی در پیست منالگی یکی از همدستان رهبر انقلاب بود و هنگام تصدی امور خزانه‌داری طرح بیسابقه عظیمی برای برقرار ساختن یک سیستم صنعتی در سرزمین دست نخورده تنظیم کرد. آ. ویتنی گریسولد رئیس دانشگاه ییل در مقاله‌ای که اخیراً در مجله «فورتون» چاپ شد اظهار میدارد که توافق نظر فیما بین جان آدامس و جفرسون که اولی معروف بمحافظه‌کاری و دومی از حزب لیبرال بوده خیلی عمیق‌تر از اختلافات آن‌دو بوده است.

آبراهام لینکلن نخستین رئیس جمهوری از حزب جمهوریخواهان با آنکه مسلماً وحدت کشور را حفظ کرد مع هذا اصول بردگی را نیز برانداخت

و این کار خیلی بزرگتر از آن بود که جفرسون لیبرال قصد انجام آنرا داشت. همچنین مارک هانا که در نظر روشنفکران نمونه ارتجاع سیاهست در دوره فدراسیون ملی کشوری در استیفای حقوق کارگران امریکائی از جمله پیشقدمان بود و همچنین تئودور روزولت جمهوریخواه باحتمالات خود برضد تروست ها ملت را تکان داد و در امور داخلی و خارجی دست بیک سلسله سیاستهای ترقیخواهانه زد.

از طرف دیگر حزب دمکرات نیز که با اصطلاح دارای افکار لیبرال است عده ای از بزرگترین محافظه کاران ملت را بوجود آورده است. مثلاً شخصی مانند کلهون را بزحمت میتوان جزو دسته لیبرال نام برد. همچنین استیفن دو گلاس از مخالفان لینکلن و طرفدار اصول بردگی بود و گروور کلیولند یگانه دمکراتی که در ثلث آخر سده نوزدهم بکاخ ایض پا گذاشت محافظه کار دو آتشه بود. در حال حاضر نیز اگر صورتی از رهبران مقتدر دمکرات تنظیم بکنیم ناچار باید اسم سناتورهای بردا نیز ذکر نمائیم که باینکه مانند بسیاری از همکاران دمکرات خود از اهالی جنوب و مغرب امریکا متعصب نیست باز هم از غالب رهبران حزب جمهوریخواه بسیامت دست راستی متمایل تراست.

از آنچه گفته شد نباید نتیجه گرفت که بین دو حزب جمهوریخواه و دمکرات وجه تمایزی وجود ندارد بلکه برعکس تفاوتهای فاحشی در میان آن دو میتوان یافت منتهی این تفاوتها نیز جنبه سازمانی دارد نه ایده اولوژیکی و از لحاظ ایده اولوژیکی فرقی که میتوان یافت شاید مربوط به ثروت باشد. حزب جمهوریخواه در اوایل دوره انقلاب صنعتی تأسیس یافت و یکی از مسائلی که میبایست حل کند موضوع تولید صنعتی بود که درباره آن رویگ ها کاری از پیش نبرده بودند. بنابراین امر تولید ثروت یکی از مباحث اصلی حزب جمهوریخواه شده و اعضای آن حزب

همیشه سیاستهای خود را بر آن اساس استوار کرده اند و هر اقدامی که از قبیل آزاد کردن بردگان - افزایش دستمزد ها - برقراری قوانین مخالف تروست ها - افزایش تعرفه های گمرکی - سیاست برقراری پول رایج معتبر و بسط قدرت در ماوراء بحار بعمل آورده اند همه مربوط بامر تولید بوده است. از طرف دیگر دموکراتها نیز سیاست خود را مربوط به امر تقسیم ثروت نموده اند و این سیاست شامل زمین و پول و امنیت اقتصادی میباشد. از این لحاظ یعنی از حیث تقسیم مجدد ثروت از بالا بپائین دموکراتها میتوانند دعوی مراعات سوابق لیبرال را بنمایند. اما این تمایز حدودی دارد و کیفیت آن بیشتر بسته بشدت وضعی است که در این باره ابراز شده است زیرا که رویهمرفته هر دو حزب طرفدار بسط تولید و بالا بردن سطح معیشت عمومی هستند.

حقیقت امر اینست که سیستم سیاسی امریکا از آنجهت در قبول یک اساس دوحزبی اصرار دارد که خود آن سیستم متکی بر اختلافات ایده اولوژیکی نیست. اگر احزاب سیاسی بیش از هر چیز دیگر اصولی میبودند در آنصورت وضع پر پیچ و خم جامعه امروزی خواه ناخواه قبول یک سیستم چند حزبی را همچنان که در اروپا رایج است تحمیل میکرد. اما نبوغ سیاسی امریکا در این است که اختلافات و مناقشات حزبی مربوط باصول اولیه نیست بلکه راجع باینست که اصول مزبور را از لحاظ اداره امور ملت چگونه میتوان بکار بست. بنابراین روش کار اینست که مذاکرات را جنبه عملی داده و در این ضمن در سخنرانی ها صورت ظاهر را دیگرگون جلوه دهند. ماحصل کلام اینست که برخلاف احزاب سیاسی نقاط دیگر که اقداماتشان مبتنی بر اختلافات اصولی و کشمکش های حزبی مربوط بآنست احزاب امریکائی صورت باشگاه های بزرگ بخصوص باشگاه های ورزشی را دارند که مقاصدشان هم جنبه رقابت دارد و هم جنبه اجتماعی. این باشگاهها در صدد کسب قدرت

سیاسی و رسیدگی سیاسیات کشورند و بهمین منظور برنامه های خود را تعیین و سیاستهای خود را روشن میسازند و آنها را تقدیم رأی دهندگان مینمایند ولی این نکته را باید همیشه در نظر داشت که خود حزب قبل از برنامه آن بوجود میآید.

این ترتیب که در نظر اروپائیان با انضباط عجیب دیده میشود ترتیبی است که بازدی خدمت شایانی میکند. همچنانکه گفته شد سیستم سیاسی امریکا پارلمانی نیست. رئیس جمهوری امریکا و کابینه وی در مقابل کنگره مسئولیتی ندارند بلکه مستقیماً در مقابل ملت عهده دار مسئولیتند و رئیس جمهوری یکبار در هر چهار سال باید گزارش عملیات خود را عرضه دارد. بنابراین رئیس جمهوری میتواند در کابینه خود صاحب منصبانی را بر سر کار نگه دارد که مورد اعتماد ملت نیستند. در این ضمن کنگره نیز میتواند نسبت باو و وزیرانش روش خصومت آمیزی اتخاذ کند و غالباً نیز از این حق استفاده مینماید.

این سیستم حکومت دارای محسناتی است ولی یکی از مشخصات عمده آن خشونت آن است. اگر احزاب امریکا منقسم بدو حزب چپ و راست میشدند ناچار تقویض قدرت بیکی از دو طرف موجب تغییرات شدید سیاست دولت میشد. بعلاوه نظر باینکه اعضای کابینه در امریکا انتصابی هستند لذا امکان تشکیل یک حکومت ائتلافی وجود ندارد. برای مثال اقدام پرزیدنت روزولت را در سال ۱۹۴۰ ذکر میکنیم که هانری ل. استیمسون جمهوریخواه را بوزارت جنگ و فرانک نوکس جمهوریخواه را بوزارت دریا داری برگماشت.

این اقدام از لحاظ ثنوری هشیارانه بود زیرا که روزولت میخواست بدینوسیله از پشتیبانی حزب جمهوریخواه استفاده کند ولی همینکه آقایان استیمسون و نوکس پیشنهاد روزولت را قبول کردند قدرت خود را در حزب

جمهوریخواه از دست دادند و حتی رهبران حزب مزبور بنحوی کود کانه نام آنانرا از سپاهه اعضای حزب خارج کردند . از این مقدمات معلوم میشود که اگر بنا بر اصول چپ و راست معمولی در امریکا نیز چندین حزب بوجود میآید در نتیجه این سیستم خشن امر حکومت منظم تقریباً محال میگردد زیرا که هر حزبی که روی کار میآید تمام قدرت اجرایی را در دست میگرفت گو اینکه ممکن بود فقط نماینده عده خیلی از رأی دهندگان باشد .

از آنجائیکه دستگاه حکومتی امریکا قابلیت انعطاف ندارد لذا این خاصیت را باید خود احزاب فراهم سازند . بدینمعنی که هر حزبی باید دارای یک جناح راست و یک جناح چپ باشد و احزاب امریکا تحت شرایط صحیح همیشه دارای دو جناح بوده اند . علت اینکه حزب دمکرات ظاهراً دست چپی بنظر میآید اینست که در دوره فرانکلن روزولت جناح مترقی یا لیبرال آن حزب در داخل حزب کسب قدرت کرد و از آن ببعد سیاست حزب را تعیین مینمود .

با وصف این جناح راست این حزب که مخالف جناح دیگر بود از بین نرفت و در مبارزه خود پایداری نمود و حتی اندکی نیز پیشرفت بدست آورد . وضع حزب جمهوریخواه درست بر عکس این است و در آن عوامل محافظه کار قوی تر میباشند . مع هذا در این حزب جناح مترقی از بین نرفته است و حتی بر هبری ویندل ویلکی توانسته است مدتی سرپرستی حزب را نیز در دست بگیرد .

همین مبارزات داخلی احزاب است که در امریکا با احزاب سیاسی فرصت میدهد که عالی ترین وظایف خود یعنی حفظ وحدت ملی را عملی سازند . کشورهای متحد امریکا چنانکه بارها در این کتاب ذکر شده است سرزمینی است که در آن همه نوع تضاد جلب توجه میکند یعنی

منافع دسته‌های مختلف در روبروی یکدیگر قرار دارند و گروه‌های ملی و نژادی گوناگون هر یک راه مخصوص بخود را در پیش گرفته‌اند. از لحاظ تئوری سیاسی محض تمام این اختلافات باید در کنگره که نمایندگان ملت رسماً در آن حضور دارند مستهلک گردد اما در عمل چنین نیست و بسا اتفاق می‌افتد که کنگره برای حل اختلافات موجوده منافع دسته‌های مختلف را برضد یکدیگر بر میانگیزد و گاهی نیز در مقابل فشار سخت سر تسلیم فرو می‌آورد. از طرف دیگر یک حزب سیاسی بطور مثبتی موجب حصول وحدت است زیرا که برای حفظ خود بعنوان یک حزب ملی باید لااقل از پشتیبانی و وفاداری گروه‌های کوچکی از هر طبقه و صنف برخوردار باشد و این اقلیت‌های سازمانی همه دارای یک منظور مشترك هستند که عبارتست از کسب قدرت در موقع انتخابات. برای انجام این منظور منافع صنفی و گروهی باید در داخل حزب از بین برود تا آنکه حزب رهبران خود را تعیین و روش خود را معلوم کند و مردم از آن تبعیت نمایند. بدین ترتیب نتیجه حاصله عبارت از آن خواهد بود که قسمت عمده‌ای از اختلافات مربوط بمنافع و مصالح دسته‌های متعدد ترك و موجبات وحدت نظر فراهم گردد.

از آنچه گفته شد معلوم می‌گردد که احزاب امریکائی وسیله بسیار خوبی برای برقراری حکومتی شده‌اند که امریکائیان برای خود انتخاب کرده‌اند بدین معنی که خشونت ذاتی این نوع حکومت را قابلیت انعطاف عظیم احزاب جبران می‌کند و هر وقت که حزبی بر سر کار است بار سیاست ملی را بردوش دارد. در مواقع عادی نیز همان قابلیت انعطاف مجال آنرا می‌دهد که حزب آزمایش‌های زیادی انجام دهد. مثلاً ایالت کالیفرنیا می‌تواند در دوره تصدی یک فرماندار جمهوریخواه دراموری از قبیل امنیت اجتماعی و حقوق بازنشستگی بشدت دست بکار بزند

بدون آنکه تمام حزب را مسئول عواقب احتمالی آن قرار دهد. همچنین در سایر ایالات اقدامات آزمایشی دیگری بعمل میآید و آنچه قرین موفقیت میگردد بالمآل جزو اصول رسمی قرار میگیرد.

باید دانست که نیروی احزاب امریکائی بالضروره و منطقاً نقطه ضعفی در احزاب مذکور ایجاد میکند. میدانیم که یک حزب امریکائی در درجه اول سازمانی از مردان و زنان است که در صدد کسب قدرت و سرپرستی بر امور کشور است و همین امر موجب عملیات افراطی تحمل ناپذیری میگردد. همچنانکه لرد بر ایس اظهار داشته است این مطلب در شهرهای بزرگ بیشتر محسوس است زیرا که در این شهرها دستگاههای حزبی که نسبت بملت یاسیاست دولت مسئولیتی ندارند بازادی تمام بعنوان سازمانهای مخصوص کسب قدرت مطلق بکار میپردازند. این دستگاههای سیاسی برای تحصیل آراء بیشتر بوجود آمده اند و تقریباً جز آن کاری ندارند. بدیهی است که در این صورت فساد مسلماً وجود خواهد داشت و چون موقع انتخابات ملی فرا میرسد قدرت انتخاباتی این دستگاهها برای تحصیل آراء جهت نامزد ریاست جمهوری مورد استفاده قرار میگیرد و چنین رئیس جمهوری ناچار است که در میان طرفداران خود از لحاظ اختلافات سیاسی تاحدی اغماض بخرج بدهد در صورتیکه اگر خود وی مرتکب اعمالی از آن قبیل میشد بسامکن بود که مورد تعقیب قرار گیرد. حتی در مواردی که دستگاههای مذکور فوق وجود ندارند سیستم حزبی امریکا باز هم در تحصیل آراء انتخاباتی مسائل اصولی را غالباً بشدت مورد بی اعتنائی قرار میدهد. یکی از نتایج این امر آنست که صفات برجسته رهبران محلی رو بانحطاط میرود و بر اثر آن بحثهای سیاسی نیز رونق و کیفیت واقعی خود را از دست میدهند، ناطقین حزبی دست بتظاهرات احساساتی میزنند و بحزب مخالف اتهاماتی

وارد میسازند که اگر بنا باشد رسیدگی واقعی بشود اثبات آنها مقدور نخواهد بود. از آنجمله است حملات جمهوری خواهان بدسکراتها از لحاظ تمایلات سوسیالیستی حزب اخیر الذکر و همچنین است حمله مقامات کارگری نسبت بقانون تافت - هارتلی که قانون بردگی کارگران نامیده شده است.

نتیجه این اعمال افراطی آن شده که از وجهه و اعتبار هر دو حزب کاسته شود و بر میزان آراء مستقل افزوده گردد. مثلاً در انتخابات ۱۹۰۰ مردم نیویورک با اکثریت عظیمی بنفع یک فرماندار جمهوریخواه و یک سناتور دمکرات رأی دادند و برای خود شهرداری انتخاب کردند که باعجله و یکه و تنها نامزد یک حزب آزمایشی شده بود. ایالت کانکتیکات دو سناتور دمکرات و یک فرماندار جمهوریخواه و اوهایو نیز یک سناتور جمهوریخواه و یک فرماندار دمکرات انتخاب کردند و قس علی هذا. امروزه شکایت مردم درباره فساد احزاب روز بروز بیشتر میشود و همه میگویند که احتیاجی بوجود احزاب نیست و اگر حزبهایی موجود مایل بحفظ بقای خود هستند باید رهبران بهتری انتخاب کنند. امادرحقیقت آنانکه این شکایت را میکنند غالباً راجع بآنچه میگویند خود روشن نیستند. آنچه بسیاری از امریکائیان کم اطلاع طرفدار آن هستند و میخواهند احزاب را بر اساس ملاحظات اصولی تجدید سازمان دهند کار بسیار لغوی است. همچنانکه گفته شد هر یک از دو حزب موجود دارای اصول و عقایدی هستند که قبلاً تحت عنوان مقاصد امریکا و سیستم امریکا ذکر شده است و اگر بنا باشد که یکی از دو حزب طرفدار مقاصد مذکور و حزب دیگر مخالف آن باشد این عمل دمکراسی امریکا را بآن نحوی که تا کنون پیشرفت کرده است پایان خواهد بخشید. برعکس

بنظر ماوظیفه احزاب سیاسی اینست که مقاصد امریکا را بمرحله عمل بیاورند و در تکمیل آنها بکوشند و از روی بصیرت و تعقل و شهامت در تفسیر مجدد آنها مجاهدت نمایند. در اینصورت هریک از دو حزب که از این طریق منحرف شود ناچار سقوط خواهد کرد.

در واقع منظور حقیقتی انتقاد کنندگان احزاب غیر از آنست که ذکر شد و یا آنکه میباید غیر از آن باشد بدینمعنی که بدنامی احزاب از آن نیست که دارای اصولی خاص نمیشوند بلکه از آنست که نتوانسته اند از لحاظ اخلاقیات رهبرانی بوجود بیاورند. نامزدهای مقامات حزبی و کسانی که در رأس قسمتهای مختلف سازمان حزب قرار دارند غالباً بقبول سازش و پیش بردن منظورهی سیاسی تمایل پیدا میکنند تا بدینوسیله سازمان مخصوص خود را اقناع نمایند. از طرف دیگر مردم امریکا از این ترتیب بهیچوجه دلخوش نیستند و ممکن است میلیونها نفر امریکائی بطرفداری کسانی برخیزند که جرأت بی اعتنائی بسازمانهای مربوطه را دارند بطوریکه نظایر این عمل کراراً دیده شده است. معهذا هیچ ضرورتی ندارد که انسان مستقیماً بمخالفت با سازمان خود اقدام کند بلکه همینقدر کافی است که معتقد بپارهای مبانی اخلاقی باشد و از اظهار آن نترسد. در سال ۱۹۵۰ سناتور تافت باوجود مخالفتی که از طرف کارگران نسبت باو ابراز میشد باز هم موفق شد در نتیجه پافشاری نسبت بمعتقدات خود مقداری از آراء آنانرا بنفع خود برگرداند.

بنابر آنچه ذکر شد نتیجه مطالعات مادر باره احزاب سیاسی امریکا نیز تقریباً نظیر نتیجه ای میشود که از مطالعه در خصوص نهضت کاریگری امریکا بدست آوردیم یعنی متوجه میشویم که در هیچ یک از این دو جریان ایده نولوژی و معتقدات لایتغیری وجود ندارد. در امریکا بجای

آن معتقدات اصولی که مبنای سیاست داخلی را تشکیل میدهد سیستمی وجود دارد که بظاهر استبدادی و دلبخواه بنظر میرسد ولی در واقع جزو دستگاه اجتماعی و سیاسی است زیرا که خود مردم آنرا بوجود آورده‌اند.

این سیستم طوریت که میباید جهت تأمین منافع مختلف بکار افتد و باید اذعان کرد که در اینمورد نیز مانند نهضت کارگری موضوع مبتلا به همانا عدم کادر رهبری خوبست و شاید بتوان گفت در جامعه‌ای که اکثریت رابطات متوسط تشکیل میدهند اوضاع غیر از این نمیتواند بود. بهر صورت آنچه امروزه در احزاب سیاسی امریکا اهمیت آنی دارد و حتی بیشتر از رهبری پارلمانی باید بدان توجه داشت عبارتست از وجود رهبران لایق اخلاقی در میدان سیاست. احزاب امریکائی باید کسانی را نامزد انتخاب نموده و مورد پشتیبانی خود قرار بدهند که دارای معتقدات پایداری بوده و در ضمن جرأت و لیاقت آنرا نیز داشته باشند که دیگرانرا نسبت بارزش آن معتقدات قانع و متقاعد کنند. این قبیل معتقدات که گاهی پس از رنجها و کوششهای زیاد برای انسان حاصل میشود و اظهار آنها ممکن است متضمن خطراتی نیز باشد اساس مقاصد امریکا را تشکیل میدهد و موجبات پیشرفت آن مقاصد را نسلاً بعد نسل فراهم میسازد. مردم امریکا در اعماق قلب خود بخوبی میدانند که تنها بدین طریق و بوسیله جرأت مردانی از این قبیل میتوان مقاصد امریکارا پایدار و قرین پیشرفت نگهداشت.

کار و کوشش مداوم

کلمه دموکراسی که در زمان ما غالباً به بیدقتی استعمال میشود معمولاً بمعنای یک سازمان حکومتی است که در آن موجبات فرمانروائی

مردم بر خودشان فراهم است. مع هذا یکی از بدیهیات عالم سیاست که مخصوصاً در امریکا از هر جای دیگر آشکارتر دیده میشود اینست که دو موضوع سیاست و خود مختاری بهیچوجه باهم یکی نیستند بدینمعنی که نبوغ سیاسی امریکا با نبوغ آن کشور از لحاظ خود مختاری در امر حکومت تفاوت کلی دارد. شکی نیست که نبوغ سیاسی قسمتی از آزادی و خود مختاری مردم امریکارا تشکیل میدهد ولی بجز آن چیزهای دیگر نیز جزو موضوع خودمختاری است و از آنجمله است موازین فرهنگی و اخلاقی که بدون آن هیچ ملتی نمیتواند بر خود حکومت کند.

یکی از عوامل خودمختاری امریکائیان در امر حکومت که دارای اهمیت بی پایان است تاحدی مورد سهل انگاری محققین مربوطه اعم از داخلی و خارجی قرار گرفته است و آنقدر درباره آن کم صحبت و تحقیق بعمل آمده است که در واقع نمیتوان عنوانی برای آن پیدا کرد. بدینجهت بجای آنکه دنبال پیدا کردن عنوانی باشیم مطلب مورد نظر را با نقل قسمتی از بیانات والتر ه. ویلر رئیس کارخانجات پیتنی بوزدر کانکتیکات توضیح میدهیم. مشارالیه وقتی چنین اظهار داشت: «گاهی از اوقات در پشت میز خود که توده ای از مراسلات ناخوانده بر آن قرار داردمی نشینم و بحال تفکر از پنجره بیرون نگاه میکنم. در اینمواقع معمولاً سه نفر از اعضای هیئت اجرایی تجارتخانه در انتظارند که با من ملاقاتی کنند و اگر جرأت بکنند بدشان نخواهد آمد متذکر گردند که مراد از این تشکیلات تحصیل نفع است و من باید مدتی از وقت خود را صرف مسائل مربوط بفروش و تهیه کالا و توسعه امور تولیدی و تجارتی خودمان بکنم. ضمناً میدانم که پنج دقیقه دیگر کمیونی داریم و صبح روز بعد هم هیئت مدیره تشکیل جلسه خواهد داد و من برای هیچ کدام از آن دو خود را حاضر نساختم. از طرف دیگر بفاصله دو روز هم باید

در انجمن مدیران صنایع امریکا نطقی ایراد کنم و هنوز درباره آن هیچ فکری نکرده‌ام. در این قبیل مواقع بدین فکر میافتم که بهتر است بنام پیشرفت بازرگانان غیرمسئول انجمنی تشکیل یابد. اما تعجب در اینست که هر وقت فرصتی بدست می‌آورم درباره مسئولیت‌های جدید خودمان صحبت می‌دارم، چنانکه گوئی شخصاً می‌خواهم سماجت و عناد بشر را بشوئ برسانم. بنظر من هر یک از ما که بخواهد آینده را بادیده امیدواری نگاه کند باید برای مسائلی که از موضوع پیشرفت مادی آنی ما بزرگتر و مهمتر است راه حلی پیدا کند.

همه امریکائیان که بدینگونه در کارهادستی دارند بکیفیت واقعی بیانات مستر ویلر کاملاً آشنا هستند و اگر مردمان دیگر دنیا خیال بکنند که تجار امریکا و یا بطور کلی ملت امریکا بجز کارهای شخصی و تجارتی خود فکر دیگری ندارند سخت در اشتباهند زیرا که امریکائیان در کارهای غیررسمی و داوطلبانه ویی اجر و مزد خود نیز بهمان میزان فعالیت‌های رسمی سعی و کوشش بخرج می‌دهند و آن اقدامات غیررسمی و مجانی در زندگی و حتی در سیاست امریکائی تأثیر عمیق‌تر و پایدارتری دارد. مردم امریکا از لحاظ رسمی تجار - حقوقدانان - سیاستمداران - کارگران - سربازان - معلمان و خانمهای خانه‌دار بسیار جدی و پرکاری هستند ولی این تعریف بتهنائی کافی نیست زیرا که از عامل اصلی زندگانی امریکائی که همواره موجب بکار افتادن حس ابتکار و عملی شدن حکومت مردم بر خودشان میگردد در آن صحبتی بمیان نیامده است. مجلاً باید دانست که احزاب امریکا فقط قسمتی از خود مختاری مردم را تأمین میکنند و قسمت دیگر آن که از پاره‌ای جهات قسمت عمده‌تر نیز میباشد مولود فعالیت‌های اختیاری افراد معمولی کشور است.

کیفیت مذکور فوق دارای سوابق طولانی است و توکویل صد سال پیش از این متوجه آن بوده و چنین گفته است: «اگر بنا باشد که فعالیت‌های مردم امریکا محدود بکارهای شخصی خودشان باشد افراد آن کشور چنین احساس خواهند کرد که از نصف زندگانی خود محروم گردیده‌اند.» این عشق غریزی که مردم امریکا از لحاظ خودمختاری در امر حکومت دارند باعث آن میشود که فعالیت آنان از حدود رسمیت تجاوز کند و بمنظور پیشرفت جامعه طرح‌ها ریخته شده هر فردی هم برای خود و هم برای هموعان خویش بکار و کوشش پردازد.

بدیهی است که هر قدر یکنفر در کارهای خود کامیابی حاصل کند بهمان نسبت قبول مسئولیتها و وظایف بیشتری را جهت خود لازم می‌شمارد. بدینجهت وقتی که بمراحل بالاتر میرسیم می‌بینیم کاپیتالیستهای ثروتمند اقدام بتأسیس بنگاههایی نموده‌اند که مایملک آنها ارقام درشت نه عددی را تشکیل میدهد.

در این طبقه یکی از پیشقدمان معروف اندرو کارنگی است که قبل از پایان قرن گذشته منافع عظیم خود را بتدریج در امور خیریه بشر دوستانه بکار انداخت و از آنجمله است تأسیس بنگاه کارنگی نیویورک - کتابخانه‌های کارنگی که در سرتاسر کشور وجود دارد - طرح‌های متعدد مربوط بتحقیقات علمی - جوایز مخصوص طلاب علوم و کمک خرج‌های تحصیلی دانشجویان و غیره که رویهمرفته کارنگی در حدود ۳۰۰ میلیون دلار خرج این کارها کرده است.

در واقع کارنگی بنیاد گزار یک ثنوری کاپیتالیسی خیرخواهانه بوده که اگرچه امروزه ممکن است منسوخ و قدیمی جلوه کند از لحاظ تکامل کاپیتالیسم امریکائی تأثیر بسیار عمیقی داشته است. سیچ و دیوک نیز بنگاههای خیریه معتبری دایر کرده‌اند و نیز از معروفین سرمایه‌داران

نیکوکار را کفلاست که خود و پسرش جمعاً یک ثلث یک میلیون دلار برای امور خیریه خرج کرده‌اند.

دیگر آلفرد ب. سلون یکی از مدیران جنرال موتورز را باید نام برد که بمنظور تشویق و تسهیل حصول تفاهم اقتصادی بنگاهی بنام خود تأسیس نموده است. خانواده فورد نیز یک بنگاه عظیم نیم میلیون دلاری دایر کرده‌است که «درپیشرفت آرمانها و اصول دموکراسی» مؤثر و مفید باشد. در رأس این بنگاه اخیر پل هوفمان قرار دارد.

با همه این احوال باید دانست بنگاهها بزرگ مذکور فقط قسمت کوچکی از فعالیتهای خیرخواهانه و بشردوستانه مردم امریکارا تشکیل میدهد. کسانی مانند تماس ج. واتسن رئیس بنگاه ماشینهای بازرگانی بین‌المللی فقط باین قانع نمیشوند که پولی را برای مصارف خیریه بدهند بلکه اگر فهرست سازمانهای مختلفی را که همین یکنفر در آنها عضویت دارد تهیه کنیم بسیار مفصل خواهد بود و فعالیتهای وی شامل قسمتهای گوناگون مانند مسائل خارجی - صنایع ظرفه - موسیقی - امور مذهبی - تعلیم و تربیت و غیره میباشد. وضع فیلیپ رید رئیس کمپانی جنرال موتورز نظیر واتسن است و فعالیتهای مختلف وی طوریست که اثر آنها از لحاظ نفع و ضرر کمپانی مزبور بهیچوجه قابل ملاحظه نیست بلکه جنبه‌های عمومی و حتی بین‌المللی دارد. اشخاص دیگری را نیز بهمین ترتیب میتوان نام برد و رویهمرفته باید دانست که در هر شهر بزرگ یا کوچک امریکائی سرشناسان عالم بازرگانی لازم میدانند که قسمت عمده‌ای از اوقات خود را وقف فعالیتهای عمومی کنند در صورتیکه از این کار شخصاً هیچ فایده مادی نمیرند.

درحقیقت میتوان گفت که پیشرفت جوانانی که تازه بشغلی گماشته

میشوند تنها از طریق ایفای وظایف مربوطه حاصل نمیشود بلکه فعالیت آنان در امور عمومی موجب اعتبار و شهرتی برای آنها میگردد که رؤسای مربوطه نمیتوانند آنرا نادیده انگارند. مثلاً ممکن است معاون جوان یکی از قسمتهای یک شرکت بزرگ در یک بنگاه اجتماعی سمتی پیدا کند. در اینصورت رؤسای او اجازه مخصوصی بوی میدهند که مقداری از وقت خود را صرف انجام وظایف محوله در بنگاه مزبور بنماید و بدین ترتیب ممکن است بشرط توفیق در کارهای خود با اغلب معارف محل آشنائی پیدا کرده قدم در راه ترقی و پیشرفت بگذارد. اما در این راه نیز حدود نسبتاً مشخصی هست بدینمعنی که یک چنین جوانی نباید خیلی در مسائل سیاسی صرف آلودگی پیدا کند زیرا که این امر ممکن است برای کمپانی وی تولید محظوراتی بنماید و شاید بهمین جهت باشد که در میدان سیاست امریکا اشخاص جوان و لایق کمتر دیده میشود و برای آنکه جریان امور در مسیر سیاسی درستی سیر کند امریکائیان غالباً با نهایت امیدواری متوسل با اقدامات خارج از برنامه میشوند.

با همه این احوال باید دانست که اینهمه فعالیت و قبول مسئولیت بهیچوجه مخصوص رهبران عالم صناعت نیست بلکه در کوچکترین دهات نیز همین رویه برقرار است. در کشورهای متحد امریکا لااقل دویست هزار سازمان و انجمن و باشگاه و جمعیت و محفل و تشکیلات برادران و غیره بعلاوه تعداد بیشماری از گروههای اجتماعی و کمیته هائی که برای منظورهای بخصوصی تشکیل میشوند وجود دارد و باستانی عده بسیار معدودی از روشنفکران که معتقد بعضویت در مجامع نیستند و عده ای از اشخاص بسیار فقیر که استطاعت این کار را ندارند، مابقی مردم امریکا تقریباً بالتمام در این مجامع و انجمن های گوناگون عضوند و اغلب آنان برای انجام کارهای نیک تشریک مساعی مینمایند.

کار این جماعت کثیر که داوطلبانه مقداری از اوقات فراغت و تفریح خود را کم یا بیش بدون خودخواهی در راه بهبود اوضاع جامعه صرف میکنند در تمام جهان بینظیر است و از پاره‌ای جهات منشاء اصلی و درعین حال نگهبان واقعی دموکراسی امریکا همین وضع خاص است زیرا که صرف نظر از مقررات بچگانه و وظایف و تکالیف بیمعنی بعضی از این مؤسسات و محافل و سود پرستی بعضی دیگر، همبند می‌توان گفت که داوطلبان امور خیریه همواره در راه معتقدات خود که در درستی آن شکی بخود راه نمیدهند آماده کوشش و کار و در صورت لزوم حاضر بکشمکش و پیکارند.

بعضی از انجمنها و مجامع از قبیل پاره‌ای از سازمانهای بازرگانی و روستائی و غیره در درجه اول بمنظور تحمیل نظریات و خواسته‌های معینی تشکیل یافته‌اند ولی درعین حال مقدار زیادی کارهای تعلیمی و تحقیقی نیز انجام میدهند. این قبیل سازمانها و قتیکه جنبه محلی دارند غالباً قسمتی از مسئولیت امور خیریه و کشوری را برعهده میگیرند. علاوه بر اینها سازمانهای پیشماری هست که در پیشرفت جامعه تأثیر بسزائی دارد و از آنجمله است باشگاههای مختلف که با وجود داشتن جنبه نفع خصوصی از لحاظ عموم نیز بی منفعت نیستند بدینمعنی که اگر افرادی در این باشگاهها بر اثر ملاقات یکدیگر و درحین غذا خوردن اقداماتی برای تحصیل سود و دفع ضرر میکنند در همان ضمن سازمانهای مزبور از لحاظ بالا نگهداشتن سطح اخلاقی عالم بازرگانی و تأمین برنامه‌های خاص برای اشخاص قلیل الامتیاز و ترویج درستی و عدل و وطن‌خواهی و حسن نیت نقش مهمی دارند. انجمنهای برادرانه هم با آنکه جهت حفظ منافع متقابل اعضاء دایر شده باز هم در اقدامات مربوط بامور خیریه همواره شرکت مینمایند.

از طرف دیگر اعضای ۱۷۰۰۰ باشگاه زنانه که تعدادشان جمعاً به ۱,۳۵۰,۰۰۰ نفر میرسد تحت عنوان کلی فدراسیون عمومی باشگاههای زنان در هر کاری از قبیل موسیقی و ادبیات و هنر و مطالعات مختلف و امور تربیتی و قضائی و تقنینی و مسائل مربوط ببهبود وضع جامعه و نیکوکاری و غیره مداخله میکنند و نظریات آنان درباره قوانین موضوعه مورد توجه قانونگذاران قرار میگیرد. « اتحادیه زنان رأی دهنده » نیز بیشتر از فدراسیون مزبور حرف خود را بکرسی مینشاند و کمتر نامزد انتخاباتی را میتوان یافت که از سخنرانی در مجالس آن اتحادیه بتواند امتناع ورزد.

عضویت مردان در مجامع مختلف ممکن است علت سیاسی یا تجاری داشته باشد و یا بمنظور حصول تأمین بیشتر و یا در نتیجه اعتقاد بلزوم قبول مسئولیت صورت بگیرد. رویهمرفته هر کسی میداند که سعادت و خوشی وی بسته بخوشی و پیشرفت دیگرانست و بهمین جهت همه افراد امریکائی نه تنها کمک مالی میکنند تا از بدبختیها جلوگیری شود بلکه با صرف وقت و قوه فکری خود درصدد حل مسائلی برمیآیند که اقدامات خیریه قدیمی قادر بحل آنها نیست. مع هذا فعالیت این افراد منحصر بأمور خیریه و مسائل تربیتی واجتماعی نیست بلکه بعالم سیاست نیز سرایت میکند و بسا در تعیین خط سیر سیاست ملی مؤثر بوده است مثلاً قوانین منع مشروب که وضع آنها موجب اصلاح قانون اساسی گردید تا حد معتابهی در نتیجه پافشاری اتحادیه مخالفین میخوارگی بمیان آمد گوا اینکه قوانین مزبور دیری نپائید. مبارزه دیگری که بیشتر قرین توفیق شد و باید گفت که جهت بقای دنیای آزاد نهایت ضرورت را داشت اقدامات کمیته سفید ویلیام آلن بود که بطرفداری از کمک امریکا نسبت بمتفقین بعمل آمد و در سال ۱۹۴۰ که کشور امریکا متمایل بحفظ

بیطرفی بود عظمت خطر بین المللی را آشکار ساخت و بلافاصله موجب مبارزه مؤثر و حیرت انگیزی شد که در راه حفظ آزادی صورت گرفت. مساعی اینقبیل سازمانها بود که وضع امریکا را تغییر داد و بفرانکلین روزولت فقید فرصت آنرا داد که بموقع تدارك لازم را جهت جنگ عالمگیر دوم بعمل آورد.

امروزه نیز سازمانهایی نظیر مؤسسات مذکور بوجود میآیند و از آنجمله است کمیته مخصوص مراقبت نسبت به خطرات کنونی که میخواهد مردم و دولت امریکا را متوجه اوضاع و وادار بکار و کوشش کند. مقاصد سیاسی بعضی دیگر از مجامع محدود تر است و بسیاری از سناتور ها هستند که انتخاب خود را بسناتوری در نتیجه فعالیت یکی از همین مجامع خاص عملی ساخته اند.

از آنچه گفته شد تنوع فعالیتهای افراد امریکائی بخوبی روشن میشود که چگونه علاوه بر کسب و کار معمولی خود داوطلبانه و بدون تحصیل نفع مادی و حتی باصرف مبلغی از درآمد خود بکارهایی از قبیل امور هنری و صنعتی و تجاری و سیاسی میپردازند. زنان امریکائی از لحاظ عضویت در سازمانهای مختلف و شرکت در فعالیتهای مذکور پای کمی ندارند و داوطلبانه بکار و کوشش میپردازند و حتی بیش از مردان خود در مطالعه و سخنرانی و تهذیب نفس صرف وقت میکنند. مثلاً زنان تجار ثروتمند بباشگاههای خیریه از قبیل خانه کودکان و یا مجامع ادبی و هنری مانند آکادمی هنرهای زیبا و انجمن شکسپیر میپیوندند. دختران آنان نیز بهمین نسبت در مجامعی که مناسب حالشان است عضو میشوند و بفرآخور حال خود مقام و فعالیت دارند.

تعداد جلسات متعددی که در طی ایام هفته ها و ماهها تشکیل میشود از حوصله شمارش بیرونست. در عرض سالهای اخیر همه ساله

در حدود ۱۷۰۰۰ مجمع عمومی تشکیل یافته که فقط شامل جلسات عمومی مجامع ملی و ناحیه‌ای و ایالتی بوده است. این جلسات با حضور ده میلیون نماینده تشکیل یافته و نمایندگان مزبور جمعاً قریب یک میلیون دلار خرج کرده‌اند.

مثلاً در سال ۱۹۴۹ در آتلانتیک سیتی قریب ۲۴۰۰۰۰ نماینده در ۲۵ کنوانسیون حضور یافتند منجمله کنوانسیونهای انجمن خوش بینی بین المللی - طرفداران بهبود وضع سرخپوستان و انجمن متصدیان گورستانهای نیوجرسی. خدمت متوسط مدت اقامت نمایندگان چهار روز و حد متوسط مخارج روزانه آنان نفری ۲۲/۳۷ دلار بوده. نمایندگان مزبور نه تنها درباره سیاست کشور تصمیماتی اتخاذ نمودند بلکه بسخرانیهای درباره سیاست جهان و آزادی و غیره نیز گوش دادند که از حدود برنامه خودشان بیرون بود. بسیاری از آنان با این تصمیم برگشتند که با حرارت و جدیت بیشتری برای جامعه خود کار کنند.

در مقابل تعداد این جلسات ارقام دیگری هست که مایه حیرت و قابل ملاحظه است و آن ارقام وجوهی است که جمع آوری میشود مثلاً در ۱۹۴۹ دو میلیون نفر کارگر داوطلب مبلغ ۱۹۳ میلیون دلار جهت صندوقهای عمومی جمع آوری کردند. چندین هزار کارگر دیگر هم مبلغ ۱۱۰ میلیون دلار برای اعانه به جامعه یهود جمع نمودند همچنین مبلغ ۶۸ میلیون دلار جهت صلیب سرخ و سی میلیون دلار جهت انجمن مبارزه با بیماری فلج اطفال جمع گردید که رویهمرفته مجموع این وجوه بالغ بر سه میلیون دلار میشود که در راه اقدامات نوع پرستانه داده شده است.

بسیار ممکن است که در جریان امر ظواهر و تشریفات موجب صرف وقت و انرژی بیشتری شود و اختلافات و ناموزونیهای در کار

روی بدهد و در نتیجه ایده‌ل‌وژیه‌ای مختصرشکافهائی پدید آمده باعث از بین رفتن منظور اصلی گردد بخصوص که در این اواخر موضوع مبارزه ضد کمونیستی درپاره‌ای موارد باعث ناراحتی جمعی مردم معصوم و ساده دل گردیده است. معهذا باید دانست که اکثر اتباع کشور وقت و همت خود را صرف بهبود اجتماعی میکنند و زنان پیشقدم در مقاصد اجتماعی خود با منظور پاک و همت بلند پیش‌میروند و اعضای فروتن باشگاهها نیز با کمال وفاداری وظیفه خود را که عبارت از کمک متقابل افراد بشر است انجام میدهند.

با تمام این احوال ذکر این فعالیتهای مختلف بتنهائی نمیتواند اهمیت حقیقی آنها را در زندگی امریکائی برساند. تأثیر و معنای واقعی این سازمانهای متعدد را از لحاظ اجتماعی باید تحت مطالعه در آورده و متوجه شد که چگونه گروههای مختلف مزبور بآمال بهم پیوسته و متقابلاً نیازمند فعالیت همدیگر میشوند. هریک از اجتماعات امریکائی را که ملاحظه کنیم وضع افراد را از حیث این نوع فعالیتها بخوبی میتوانیم درك بکنیم برای مثال ناحیه سدار را پیدز واقع دریووارا ذکر میکنیم. در این شهر کوچک ۷۲۱۴۹ نفری واقع در غرب وسطی مردم میخواهند اصول دمکراسی را مسلماً عملی سازند.

بسیاری از مردم سدار را پیدز اشخاص متمکنی هستند که در خانه‌های کوچک روستائی واقع در کوچه‌های سایه دار ساکنند. البته میزان ثروت مردم یکسان نیست و کم و بیش با هم فرقهای دارند. ترتیب صنایع طوریت که برای جوانان آن ناحیه فرصت کار کردن فراهم است و اغلب آنان احتیاجی بمهاجرت بنقطه دیگر ندارند. از قدیم رسم ناحیه مذکور بر اینست که صنعتگران و مأمورین بانک و پیشه‌وران و حتی ارباب

جرايد هريك بسهم خود در كار هاى اجتماعى محل مسئوليتى برعهده بگيرند و شعارشان دراينمورد آنست كه « بايد اجاره بهاى كشورى پرداخته شود. »

دراين شهر تعداد ۳۷۲ سازمان وجود دارد. كه از آنجمله بايد اتحاديه هاى كارگرى و مجامع مذهبى را نيز بشمار آورد ولى صدها باشگاه مخصوص از قبيل كتابخانه نسوان و انجمن علوم طبيعى و تأثير آن در زندگى مرغان و انجمن حفظ و تشويق آهنگهاى مخصوص مغازه هاى سلمانى و غيره و غيره دراين رقم منظور نگريده است. اين باشگاهها هريك در روز معينى تشكيل جلسه داده بفعاليتهاى مخصوص خود ميپردازند و با آنكه بسيارى از اعمال آنها جنبه خصوصى و تفريحي دارد من حيت المجموع باعث افزايش قدر و اعتبار عموم ميگردند. بسيارى از آنها طرحهاى براى كمك باطفال شل و جمع آورى وجه جهت ساعدت بدانشجويان اروپائى مقيم محل و غير آن فراهم ميسازند.

سازمانهاى عرفانى و اخلاقى نيز مانند سازمان ماسونها و سازمان الكها و سازمان موزونظاير آنها درعين انجام تشريفات قديمى خود باقدمات خير خواهانه زيادى هم دست ميزنند. البته علاقه اشخاص مختلف نسبت باین انجمنها و مجامع فرق ميكند ولى در هر صورت براى هر كسى انجمنى كه باب طبعش باشد وجود دارد. افراد لژيون امريكائى در بسيارى از اين سازمانها عضويت دارند و درميان آنها تاجر و حقوقدان و سياستمدار و كارگر يعنى نمايندگان تمام طبقات اجتماعى را ميتوان يافت.

افراد مذكور در مسائل مختلف از قبيل نظارت در امر اجاره بها و تهيه مسكن جهت سربازان قديمى و تعليمات نظامى عمومى و غيره اظهار نظر و اقدام ميكند و بقول بالدریج هر چه را كه بخواهند ميتوانند بدست بياورند. بالدریج عقیده دارد كه نظريات افراد مذكور بايد مورد

توجه شوراهای ملی مختلف قرار بگیرد . خود بالدریج دارد بتدریج به سیاسیات علاقمند میگردد و بنظر وی «تشکیل سازمان ملل متحد اقدام خوبی است ولی عیب در اینجاست که قدری زیاد حرف میزنند و نسبت بانهمه گفتگو میزان عملشان کم است» .

صبح روز ۲۴ اکتبر ۱۹۵۰ بیست و پنج نفر زن در عمارت «تاتر کوچک» واقع در سدار راپیدز بمناسبت روز بخصوص ملل متحد تشکیل جلسه ای دادند . این جلسه تحت سرپرستی شورای بانوان هوا خواه کلیسا و شورای رادیو تشکیل یافته و مسیزای . ف . کوری ریاست آنرا عهده دار بود .

مشارالیهها گفت : «سازمان ملل متحد در زندگانی امروزی ما یکی از وسایل عمده بشمار میرود و امیدواریم بزودی شعبه ای از انجمن طرفداران ملل متحد در سدار راپیدز دایر گردد .»

مسیز کارل اتینکرنیز که از اعضای فعال انجمن بانوان دانشگاهی امریکاست و اخیراً سفری به لیک ساکسس کرده بود راجع به ملل متحد نظریاتی دارد . وی در این سفر همراه شوهرش مستر اتینکر بود و از حسن تصادف بانوئی که در لیک ساکسس تصدی امور مربوط بورود اشخاص در قسمتهای مختلف سازمان را بر عهده داشت نیز از اهالی ایووا بود و آنها را بتالار نمایندگان برد . در این تالار دونفر مذکور در نزدیکی ویشینسکی و مالیک و آچسن قرار گرفتند و با مسیز ایدیت سمپسون فرصت صحبت بدست آوردند . مسیز اتینکر میگوید : «شخصیت و طرز کار بانو سمپسون مایه مباهاتست . در آنموقع مجمع ملل متحد سرگرم بحث و مذاکره درباره شناسائی چین کمونیست بود و وضع رسمی خشکی داشت ولی در تالار و بوفه سازمان اوضاع دیمکراتیک و روح رفاقت و همدردی وجود داشت و مایه دلگرمی بود .»

مسئز کوری که قبلاً ذکرش رفت صورتی از برنامه‌های رادیوئی سازمان ملل متحد تنظیم کرده که بنظرش برای استفاده مردم سداراپیدز مناسب است. همچنین مشارالیه‌ها از اوراق و رسالات ملل متحد مقداری برای توزیع در چهل باشگاه عضو شورای بانوان طرفدار کلیسا تخصیص داده است. وی عقیده داشت که شهر سداراپیدز از لحاظ عدم مراعات روز مخصوص سازمان قصوری وزیده است. بهمین مناسبت خانم مذکور شخصاً ببعضی از مغازه‌های بزرگ رفته موافقت آنها را جلب کرد تا اوراق و عکسهای مربوط به سازمان را به پنجره‌های خود بچسبانند. ضمناً کلیساهای کاتولیکی و بعضی دیگر از کلیساهای و مدارس نیز در صدد برآمدند که مقارن ساعت ۱۱ زنگهای خود را بصدای آورند. مسیز کوری میگوید: «فقط بوسیله دعا و سازمان ملل متحد میتوان بحفظ صلح امیدوار بود». در تاریخ ۱۲ و ۱۳ نوامبر عده‌ای از مجامع امریکائی منجمله کمیته دوستان امریکائی وانجمن کلیسای سن پل و کالج کوی و سازمانهای جوانان مسیحی و فدراسیون کار سداراپیدز وانجمن بانوان کلیسادوست و اتاق بازرگانی و چند باشگاه وانجمن دیگر جهت بحث درباره مسائل جهانی و تفکر درخصوص مسائل مربوط بصلح یک کنفرانس دوازده تشکیل دادند.

باید دانست که زنان باشگاهی بیشتر از مردان برای حفظ صلح کار میکنند و در آن باره بحث و مذاکره میپردازند. زنان مذکور بسخرانیهای استادان دانشگاه و خبرنگاران جنگ و جهانگردان گوش میدهند و کتابهای جان فوستر دالس و جیمز وینستن چرچیل و پیترو کروکراسی خوانند و درباره مطالب مشخص از قبیل «اتحادیه اروپای غربی» و «اقدامات مربوط بطرح مارشال» و «امکان یا عدم امکان تغییر یافتن اوضاع» بمطالعه میپردازند و جراید را خوانده تصمیماتی اتخاذ میکنند.

مسئز لسترل . جانسن رئیس باشگاه زنان (دارای ۵۵۰ نفر عضو) میگوید : « در اینجا وضع ما تقریباً نوعی از محافظه کاری را میرساند بدینمعنی که قبل از قبول علل اصلی مسائل بمطالعه و تعمق میپردازیم . در اثنای جنگ در میان ما دسته های آرامش طلب یا سلحشور و طرفدار جنگ وجود نداشت بلکه خودمانرا با جریان جنگ میکشانیدیم » . (باید انصاف داد که سدار اپیدز خیلی بیش از اینها پیروزی امریکا و ملل متحد کمک کرد بدینمعنی که از لحاظ خرید اوراق قرضه زمان جنگ بر سایر شهرها پیشی گرفت و گوی سبقت را از همه بر بود) .

در تاریخ ۲۴ اکتبر در جلسه ای که از طرف اتحادیه زنان رأی دهنده تشکیل یافته بود بیش از یکصد نفر مرد و زن بیانات پنج تن از نامزدهای انتخاباتی را شنیدند . سپس هنگامیکه فرصت سؤال فراهم شد در باره پشتیبانی از ملل متحد و جمع آوری وجوه برای حفظ صلح و پاداش سربازان و کمک دولتی بمدارس و تهیه دارو بمیزان احتیاجات جامعه و غیره چنان سئوالات پرمغزی بعمل آمد که گاهی نامزدهای مذکور را دچار اشکال نمود . اتحادیه مورد بحث که نسبتاً جدیدالاحداث است از جوانان فعال سدار اپیدز تشکیل یافته و جوانان مزبور راجع بقوانین جاری و سوابق انتخاباتی اطلاعات صحیحی دارند و در راه حفظ اصول و معتقدات خود بسختی میکوشند .

بسیاری از همین بانوان و بعضی از شوهرانشان از جمله ۳۰۰۰ نفر عضو شورای محلی نیز هستند که در ضمن در گروه های مطالعه مخصوص پدران و مادران و در جلسات تعلیمی مربوط بفن پیشوائی شرکت میکنند و برای بهبود جسمانی و مادی اطفال مدارس و تکمیل آموزشگاهها و حفظ و تأیید دموکراسی و ترویج اعتدال و اغماض بکار و کوشش میپردازند . (یکی از بهترین رؤسای واحدهای مربوطه در سال گذشته

مسیر رابرت اتکینسن از بانوان میاه پوست بوده) . مسیز جان ماتیوز که یکی از رؤسای این گروههاست میگوید: « برای حفظ صلح بالاترین مایه امید ما همانا تعلیم و تربیت است » .

اتاق بازرگانی که در قسمت دفتر مخصوص جوانان شامل اتاق بازرگانی کوچکتری نیز هست سازمانی است که در واقع زمام امور سدارزاپیدز را در دست دارد . هر یک از جمله ۲۳۰۰ نفر اعضای اتاق مزبور عضو یک یا چند دفتر و کمیسیون و سو کمیسیون میباشند . چندی پیش هیئت مدیره اتاق بازرگانی برسم خاص خود در سالن غذاخوری خصوصی یک هتل تشکیل جلسه داد . در این جلسه ۱۸ نفر از جمله بیست و یک نفر اعضای هیئت مدیره حضور یافتند و اغلب آنان از بانکداران و حقوقدانان و معاریف سدارزاپیدز بودند . از ساعت دوازده تا دوازده و نیم غذائی مرکب از کتلت و پوره سیب زمینی و سالاد سبزی و کلوچه کشمش و قهوه صرف شد سپس رئیس جلسه کیت دن (معاون اجرایی کمپانی مهندسی سنچری) جلسه را رسمیت داد و بوب کالدون منشی هیئت صورت مجلس را خوانده گزارش داد که مبلغ ۱۹۰۰ دلار کسری صندوق عمومی که در نه ماه اول سال حاصل گردیده تا پایان سال جبران خواهد شد . مستردن اظهار داشت که بهتر است هیئت مدیره در جلسه آینده خود میزبان حق عضویت را بیش از سی دلار که بالفعل رایجست تعیین کند . وان وختن شافر رئیس بانک گارانتی و رئیس کمیته برنامه های اتاق بازرگانی درباره کار دفتر بازنشستگان و دفتر بازرگانان خرده فروش و دفتر عمده فروشیها گزارش داد . بعد از آن نیز بعنوان عضو دفتر اصلاح اوضاع عمومی گزارش داد که سدی پالمر مبلغ ۵۳۰۰ دلار از ماترک خود را بصندوق عمومی داده است ولی از آنجائیکه صندوق مزبور جزو

اتاق بازرگانی است و شخصیت قانونی ندارد لذا بهتر است وجه مورد بحث را ببانک دیگری غیر از بانک خودش یا بانک جان همیلتن عضو هیئت مدیره بپارند و الا کار قدری سوسه دار بنظر خواهد رسید . حضار پیشنهاد او را قبول کردند .

پس اعضای هیئت بطور غیر رسمی در باره صنعت جدیدی که از وجوه اتاق بازرگانی گاه بگاه استفاده میکرد بصحبت پرداختند و گفته شد که کمی کارگر مسئله مهمی را تشکیل داده و خود نتیجه کمی مساکن کاری است این مسئله حیاتی باید مورد توجه ودقت قرار گیرد . ساعت یک و چهل و پنج دقیقه چون مطلب دیگری نبود جلسه پایان یافت وبلافاصله رئیس جلسه مزبور مستردن خود را بسالن غذاخوری مجاور رسانید تادر چند دقیقه آخر جلسه دیگری که از طرف متصدیان صندوق مربوط بوجوه عمومی تشکیل یافته بود حضور یابد . (صندوق مزبور که میبایست ۲۱۶۰۰۰ دلار داشته باشد هنوز ۵۰۰۰ دلار کم داشت) .

مستردن از آنجا نیز میبایست برای اظهار نظر در باره رژه ای که در کالج کوی دایر بود بدان کالج برود . مشارایه هنگام حرکت گفت : « هروقت که برسر کار معمولی خودم میرسم مثل اینست که در تعطیل بسر میبرم » .

کار کردن در اتاق بازرگانی فقط قسمتی از فعالیت اعضای آنرا تشکیل میدهد . مثلاً مسترشا فرلاقل یک ثلث از وقت خود بلکه بیشتر از یک ثلث آنرا در اختیار اجتماع میگذارد وعقیده دارد که اگر ساکنان یک شهر نخواهند که برای جامعه خود کار بکنند زندگانی در چنین شهری چندان قابل اعتنا نخواهد بود . مسترشا فر علاوه بر ایفای وظایف خود در اتاق بازرگانی یکی از امنای کالج کوی و دبیر آن کالج نیز هست

و ضمناً ریاست بنگاه اجتماعی سدارر اپیدز و ریاست شورای بهداشتی محل و عضویت شورای بهداشتی ایووا و عضویت کمیسیون قانونگذاری شورای مزبور را نیز دارد. خود وی میگوید: « تمام این فعالیتها ممکن است در کارهای تجارتی من تأثیر خوبی داشته باشد ولی من از لحاظ نفع تجارتی خود بدانها نمیپردازم بلکه منظور اجتماعی را مقدم می‌شمارم. »

شافر در جمع آوری پول جهت بیمارستان سنت لوك كمك شایانی کرده و بمؤسسات و اقدامات خیریه پول فراوانی داده و میدهد و از آنجمله است ار کستر سمفونی محل و تأثیر هنرپیشگان متفنن. مشارالیه برخلاف پدر و پدر بزرگ خود هرگز بجمعیت ماسونها نپیوسته است و میگوید: « در دورانی که برای زندگانی اجتماعی وسایل زیادی فراهم است - احتیاجی بعضویت در چنین مجامعی ندارم. » شافر جداً معتقد بجلوگیری از اسراف و هماهنگ ساختن مساعی کشوری است و میگوید: « سازمان صحیح را در یک شهری موقعی میتوان دایر کرد که وضع کار و اشتغال هر کسی معلوم باشد. » درائنائی جنگ شافر تمام آژانسهای مختلف را بصورت یک صندوق زمان جنگ درآورد و این کار بقدری مفید واقع شد که شهرهای دیگر نیز بتقلید آن پرداختند.

اکنون شافر عقیده دارد که اقدام عمده بعدی عبارت از آن خواهد بود که در ناحیه سدارر اپیدز برای از بین بردن کمیته ها و هیئت های زاید کلیه مؤسسات خیریه را مورد رسیدگی قرار بدهند.

مشارالیه گاهی راجع بکارهای مختلفی که باید انجام بدهد غرولندی میکند و میگوید: « هر وقت که کالدول از اتاق بازرگانی تلفن کرده و مراد دعوت بقبول شغل دیگری میکند ابتدا او را نفرین کرده بعد کار پیشنهادی را برعهده میگیرم. »

یکی دیگر از پیشقدمان سدارر اپیدز که کیفیت کارش با شافر

متفاوتست ها وارد هال رئیس کمپانی ماشین آلات راهسازی و کارخانه آهن و فولاد ایوواست. وی عضو مجمعی نیست و در زندگی اجتماعی سهم بارزی ندارد. خود او معتقد است که خدمت وی بناحیه سدارر اپیدز از طریق حسن اداره کمپانیهای خودش و فراهم ساختن شغل برای دیگران انجام میگیرد مع هذا اشخاص زیادی با او مشورت میکنند و برای عملیات خود کمک فکری و مادی میطلبند. مثلاً در همین اواخر که صنعت جدیدی در شهر دایر میشد و کارگر ماهر کمیاب بود هال حاضر شد عده ای از متخصصین خود را برای برآوردن انداختن صنعت مذکور در اختیار بگذارد هال سابقاً مخالف اتحادیه های کارگری بود ولی پس از آنکه در کارخانه خود او اعتصابی روی داد در سال ۱۹۳۶ عقیده خود را تغییر داد. مشارالیه بهمراهی کلر بلود گت عضو فدراسیون کار امریکا و مدیر نامه هفتگی کار در یک کمیسیون اداری کار عضویت دارند که باعث تضمین ثبات و حصول اطمینان از لحاظ کارگران صنعت جدید گردیده است.

سدرلند داوز رئیس شرکت برق ایووا یکی دیگر از پیشقدمان ناحیه سدارر اپیدز است که صفاتش بیشتر از هال و وارد هال خصوصیات اخلاقی بازرگانان آن ناحیه را نشان میدهد.

مستر داوز طبیعتاً عضو اتاق بازرگانی است و در کمیسیون صنایع جدید و کمیسیون صنایع اتاق مزبور انجام وظیفه مینماید و همچنین در انجمن نمایشگاههای تجارتی ایووا و صندوق کل سدارر اپیدز نیز عضویت دارد. بعلاوه مشارالیه رئیس هیئت امنای کالج کرنل واقع در مونت ورنون و عضو کمیسیونهای مالی و اجرایی کالج کوی و رئیس هیئت امنای بهداشتی قرارگاههای تابستانی و عضو انجمن امنای نقابر اوک هیل و مدیر باشگاه هیئتهای اجرایی و از جمله امنای بنگاه

تحقیقاتی غرب وسطی نیز میباشد. همچنین سدرلند داوز سابقاً در انجمنها و مجامع دیگری از قبیل انجمن جوانان مسیحی و انجمن کلیسای پرسبیتیرمانها و گروه رستگاری و کمیسیون ناحیه‌ی پشاهنگان و صندوق اجتماعی و کمیسیون نقشه کشی شهر و غیره نیز عضویت داشته و هنوز یکی از اعضای سازمان ماسونها و الکها ولژیون امریکائی و جمعیت سربازان قدیمی و باشگاه بیلاقی سدارر اپیدز و انجمن پیک و یک و باشگاه دانشگاه شیکاگو و باشگاه میلواکی است.

مستر داوز علاوه بر کمپانی خود در شانزده کمپانی دیگر سمت ریاست دارد و یا از اعضای عالیقدر است و چندین سال سمت نمایندگی در کنوانسیونهای دولتی را داشته است. مشارالیه غالباً در باشگاههای زنان و برای جمعیتهای کشوری در باره تاریخ محل سخنرانی میکند و هنگامی که در شهر است ناهار خود را در رستوران روزولت صرف میکند و بطور غیر رسمی با گروهی از تجار که جمعیتی بنام هورس بایرز دارند راجع بمسائل جاری صحبت مینماید. با وجود تمام این فعالیتها مستر سدرلند وقت آنرا نیز پیدا میکند که شرکتی را با ۱۳۰۰ نفر کارمند و شصت و دو میلیون دلار سرمایه اداره کند.

رئیس مغازه سمولیکوف مخصوص فروش اثاثیه و مخلفات منزل یعنی مستر ا. ل سمولیکوف نیز اظهار میدارد که در حدود یک ثلث بلکه یک نصف از وقت خود را صرف امور کشوری و اجتماعی میکند و از بچگی برای خدمت بجامعه تربیت شده است. مشارالیه نمیتواند تعداد نام کلیه مؤسساتی را که در آنها عضویت دارد بدقت در خاطر داشته باشد و در حال حاضر اکثر اوقات وی صرف تولید اتحاد در میان گروههای مختلف یهودی و کمک به بیمارستان متدیست سنت لیوک میگردد.

سمولیکوف نسبت باوضاع بین‌المللی علاقه و دقت خاصی دارد و بجای صحبت درباره مسابقات فوتبال از اوضاع و اخبار خارجی سخن میگوید هر وقت هم که به نیویورک میرود عوض تعیش در کافه‌ها و رستورانهای معروف اوقات فراغت خود را در لیک ساکسس میگذراند.

یکی دیگر از تجار سداررپیدز یعنی مستر رابرت آرمسترانگ رئیس مغازه لباس فروشی آرمسترانگ نیز مانند سمولیکوف برای خدمت بجامعه و قبول مسئولیتهای اجتماعی تربیت شده است و در سیاست خارجی امریکا ذی‌علاقه میباشد. مشارالیه میگوید: در این ناحیه طرفداران کناره‌جویی از سیاست دنیا بسیار کمند و آنچه ساکنان ایالات شرقی در این باره شهرت داده‌اند غالباً مبتنی بر اظهارات «شیکاگو تریبون» است. مستر آرمسترانگ رئیس هیئت مدیره بیمارستان سنت لیوک است. در چند سال پیش از این مشارالیه برای بالا بردن حقوق معلمین سداررپیدز مبارزه سختی کرد. بعلاوه مانند بسیاری دیگر از رهبران و پیشوایان شهر سداررپیدز او نیز در مورد اقدامات خیریه صحیح از بذل کمکهای مالی عمده خودداری نمیکند و رویهم‌رفته ده درصد از درآمد خود را باین کارها داده است. از طرف دیگر پنج درصد نیز از منافع تجارتخانه وی صرف همین قبیل امور میشود.

علاوه بر اشخاص مذکور فوق لااقل دوازده نفر دیگر نیز در ناحیه سداررپیدز هستند که بهمین منوال عمل میکنند.

از آنچه شرح دادیم معلوم میشود که فعالیتهای داوطلبانه ساکنان سداررپیدز همواره ادامه دارد و هر قدر بخواهیم در این باب گزارش کاملی بدهیم مقدور نخواهد شد زیرا که کارهای آنان حدود ناپذیر

است یعنی بعنوان افراد کامل العیار کشور ادای وظیفه مینمایند و در جامعه ای زندگانی میکنند که در آن عقیده اکثریت بر این است که حتی الامکان باید در امر حکومت سهم دولت کمتر و سهم افراد بیشتر باشد. جامعه های امروزی دارای وظایف اجتماعی بسیار سنگینی هستند زیرا که علی الدوام اعتدال اوضاع بهم میخورد و ناراحتیهائی پیش میآید و انجام اصلاحاتی ضرورت پیدا میکند و افکار و اعمال جدیدی باید مورد توجه قرار بگیرد. البته تعیین میزان فعالیت که بطور داوطلبانه بشرح مذکور فوق انجام میگیرد مقدور نیست همینقدر کسانی که با اوضاع امریکا آشنائی دارند میدانند که میزان این قبیل فعالیتها عظیم است و با آنکه دولت میلیاردها دلار صرف امور عمومی و تأمین رفاه و آسایش مردم میکند سهم وی نسبت بهمت و کوشش خود افراد بسیار ناچیز میباشد. خلاصه مردم امریکا نه تنها از لحاظ سیاسی بلکه از حیث اجتماعی نیز بر خود حکومت میکنند. این مطلب برای حفظ سیستم امریکائی نهایت اهمیت را حائز است و برای امریکا (و شاید برای تمام دنیای آزاد) از حیث اداره امور اجتماعی فرصتهای تازه ای را دربردارد.

***

امریکائیان که در نتیجه تجارب گذشته طریق بکار بردن مقاصد امریکائی را فرا گرفته اند حالا باید در آن صدد باشند که مقاصد مزبور در آینده نیز برقرار و در نقاط دیگر دنیا هم شایع گردد.

برای انجام این منظور باید پاره ای مسائل و پروژه های طویل مدت را در نظر بگیرند.

تکالیف مردان آزاد

در چهار فصل گذشته چهار موضوع اصلی مربوط بامریکا یعنی سرمایه داری و نهضت اتحادیه های کارگری و احزاب سیاسی و فعالیتهای داوطلبانه شخصی و اجتماعی را مورد بحث قرار دادیم. انتخاب این چهار موضوع نه از آنجهت بود که جنبه خاص انحصاری داشته باشند بلکه از آن بابت بمطالعه آنها پرداختیم که آنها را برای نشان دادن تأثیر مقاصد امریکائی در زندگانی مردان و زنان آزاد آن کشور مناسب و مفید میدانستیم. مطالعه چهار موضوع مذکور کاشف نکات بسیاری است مثلاً در باره کاپیتالیسم معلوم میگردد که اصول مربوط بمقاصد امریکا باعث حصول تغییرات ریشه داری در این زمینه شده و هنوز کیفیت آن تغییرات درست بر همه روشن نیست. در امر نهضت کارگری می بینیم که همان اصول باعث پیدایش یکنوع ثبات اجتماعی گردیده که در نقاط دیگر پیدا نمیشود.

مطالعه وضع احزاب سیاسی نشان میدهد که احزاب با حفظ اصول مقاصد امریکا وسیله آن میگردند که علی الدوام در مواقع ضرورت تغییرات لازم را بعمل آورند. فعالیتهای داوطلبانه اجتماعی نیز وسیله آنست که بدون مراجعه بدولت خود مردم مقاصد امریکا را توضیح و پیشرفت دهند. رویهمرفته این چهار موضوع با آنکه بتهائى ناقص میباشد و قتیکه جمعاً در نظر بگیریم می بینیم که نیروی عظیمی برای پیشرفت و تغییر اوضاع فراهم میسازند. این تغییر و پیشرفت در نتیجه اصول کلی مربوط بمقاصد امریکا روح و نیروئی میگیرد زیرا که اصول مزبور در اعماق جامعه بوجهی حیات بخش جایگزین گردیده و بالتجیه پیشرفت آنرا تنظیم و راهنمائی میکند. پس قتیکه اوضاع امریکا را من حیث المجموع در نظر میگیریم چنین معلوم میگردد که این کشور

در مرحله پیدا کردن راه حلی برای یک سلسله مسائل اجتماعی — اقتصادی و سیاسی است که در زمانهای اخیر بنیاد مؤسسات مردان آزاد را بتزلزل در آورده است .

البته نباید تصور کرد که ما میگوئیم گرفتاریهای بشر پایان یافته است باید دانست که یکنفر امریکائی وقتی که بسوی آینده مینگرد امیدواری فراوانی نسبت بحصول کامیابی احساس مینماید ولی در عین حال مسائل ومشکلات را نیز فراموش نکرده است ، بخصوص که زندگانی امریکا همواره توأم با مسائل و مشکلات بوده و همین تحولی که در این کتاب مورد بحث ماست در واقع دوران تکاملی بوده که بناچار متضمن ناراحتیهائی گردیده است . پس مسائل زندگی جزئی از معنای خاص امریکارا تشکیل میدهد و بدینجهت مورد علاقه ماست وخوبست بعضی از اهم آنها را که مبتلا به امریکائیانست مجعلاً تحت مطالعه در آوریم تا ببینیم بچه نحوی ارزش مقاصد امریکا را در معرض آزمایش قرار میدهند .

امریکائیان از مسائل سخت زندگی چندان خوشوقت نیستند ولی نسبت بآنها توجه کاملی دارند و بهمین جهت صحیحترین انتقادات در باره امریکا از طرف خود امریکائیان بعمل آمده است و نه از جانب خارجیان . نقادان جامعه امریکائی از آدامس و جفرسن گرفته تا منکن وشتاین بک در هر موردی که عیبی در کار کشور دیده اند شروع باقدام و عمل کرده اند . همچنانکه در فصل گذشته تحت عنوان « کار و کوشش مدام » ذکر شد امریکائیان با علاقه شدیدی کمیسئونها و اتحادیه ها و شوراها وانجمنهائی تشکیل میدهند تا بدانوسیله بکلیه مسائل از جنگ عالمگیر سیم گرفته تا تشکیل انجمنی « جهت جلوگیری از استعمال نام اسمیت در موارد تمثیل » رسیدگی کنند . در حال

حاضر بالاتر از تمام مسائل مبتلا به امریکا موضوع احتمال وقوع جنگ سیم اذهان را بخود مشغول داشته است . این موضوع جنگ که از دیرباز بلای جان افراد بشر است چیز است که امریکائیان بیش از همه از آن احتراز میجویند و در عین حال با کمال بیمیلی اذعان دارند مادام که افراد بشر حاضر باشند برای تأمین منظورهای شخصی خود جان بسپارند جنگ و یا احتمال جنگ همواره وجود خواهد داشت . این آمادگی برای قبول مرگ اعم از اینکه در راه کسب قدرت یا غارت کردن یا ادامه بقای خود و یا اشاعه عقاید و افکار و آرمانها باشد بعقیده بسیاری از متفکرین همچنان ادامه خواهد یافت تا آنکه روزی برسد که بشر آرمانهای بین‌المللی را بر آرمانهای ملی مرجح شمارد . در این ضمن با آنکه بحران کنونی موقتاً سایر مسائل را تحت الشعاع قرار داده است مع هذا وجود آن مسائل همچنان موجب عصبانیت و اضطراب و غمگینی بسیاری از امریکائیانست .

یکی از اشتباهات اساسی مردم امریکا این است که تصور میکنند ناراحتیهای اجتماعی و انسانی را میتوان بوسیله نوشدارویی برای همیشه تسکین و علاج بخشید . این اشتباه شاید قدیمترین اشتباهات بشر بوده و متناوباً باعث خیالات خوش و محرومیتها و یأسهای انسان گردیده است . باید اذعان کرد که مقاصد امریکا نیز عاری از خیالات خوش نیست ولی در ضمن آنها یک نکته نجات بخش گنجانیده شده است که عبارتست از آزادی افراد بشر در پیدا کردن طریق آزادی خود . البته در این راه نیز قهرآ مسائلی پیش میآید بدینمعنی که همین آزادی متضمن آزمائش و اشتباه و اخذ تجربه است و همین عوامل است که تحول دایم سرزمین امریکا را بوجود آورده است .

امریکائیان بجای آنکه مسائل زندگی را ثابت و محدود سازند

در تزئید تعداد آنها کوشیده اند . طرفداران آزادی امریکائی بجای آنکه برای مسائل مبتلا به طریق حل خیالی و غیر عملی پیدا کنند آن آزادی را برای ترکیب مشکلات بکار میبرند . مثلاً در سال ۱۹۵۰ برای مقابله با کمبود آب در شهر نیویورک متوسل بوسایل فنی شدند تا از ابرهائی که بر فراز نقاط مجاور قرار داشتند باران را متوجه نیویورک سازند و ناچار این مسئله پیش آمد که نقاط مجاور تا چه حد و بچه شرطی میتوانند از رطوبت هوای یکدیگر استفاده کنند . این ترکیب و بهم پیوستن مسائل فهرست بزرگی را بوجود آورده است که هر فرد امریکائی بشرط داشتن جرأت و انرژی کافی میتواند آنرا مورد مطالعه قرار بدهد و در واقع سر مقاله های جراید و خطابه ها و مقالات و سخنرانیها و کتب و نمایشها و کاریکاتورها و پرده های نقاشی و آگهیهای مختلف همه روزه او را متوجه این تکلیف میسازند . مسائل مزبور از موضوع جنگ و دفاع و بمب اتمی شروع شده و موضوعاتی از قبیل بیکاری و تورم پول و کساد بازار و سیاست خارجی و نظارت دولت در امور مختلف و کتابخانه های کشوری و نگهداری منابع طبیعی و گرفتاریهای مربوط بامور کارگری و مساعدت دولتی بکشاورزان و توجه مذهب بمسائل دنیوی و سستی در امور اخلاقی و بیمه بهداشتی و موضوع مساکن و تأمین وسایل زندگی در دوران پیری و ترویج شهرنشینی و امور صنعتی و غیره میرسد و بسیاری مسائل دیگر از قبیل موضوع ساعات فراغت و وسائل ارتباط و امور جنائی و مطالب فرهنگی را نیز میتوان باین صورت علاوه نمود .

اما باید دانست که تمام این مسائل موجب تفکر و فعالیت همه امریکائیان نمیشود . بتدریج که بر تعداد مسائل و گرفتاریها افزوده

شده یکنوع عدم رغبت نیز بوجود آمده است و پیدایش این بیمیلی خود نیز درواقع مسئله بزرگی بشمار میآید. ازاین آثار و علائم بخوبی میتوان نتیجه گرفت که سیستم امریکائی دچار اختلالی مهلك گردیده ولی این استنتاج مقرون بحقیقت نیست زیرا که سه عامل اساسی را از نظر دور میدارد ازاینقرار :

۱- در جریان رشد و نمو هر جامعه ای قهرآ تصادماتی پیش میآید و هروقت که می بینیم یکی از آنها در شرف مرتفع شدنست حقیقت امر اینست که آثار و عوارض آن مسئله بخصوص چندان شدید نشده است که افراد درصدد رفع آن برآیند.

۲- کلیه مسائل اجتماعی بهمديگر مربوطند و بسا اتفاق میافتد که در نتیجه حل پاره ای از مسائل مربوطه توجه خاص بیک مسئله معین ضرورت پیدا میکند.

۳- هر قدر که مسئله ای عمیق تر باشد پیشرفت در طریق حل آن کندتر خواهد بو. د حال خوبست چند مثال ذکر نمایم :

بارها گفته شده است که بزرگترین نقیصه دموکراسی امریکاء عبارتست از عدم توفیق آن در استخلاص کامل سیاهپوستان و البته کمتر کسی است که در این باره بمناقشه و بحث پردازد. تاریخچه امر اینست که در این سال کشمکش برای آزادی سیاهان از بردگی در جریان بود تا در نتیجه پیش آمدن جنگ داخلی کشمکش مزبور بحد اعلای خود رسید. پس از آن در عرض مدت هشتاد سال مساعی مربوط بتأمین آزادی حقیقی و آزادی قانونی و برابری سیاهپوستان بکندی پیش میرفت و عملیات مخالف دموکراسی از قبیل تحمیل مالیاتهای خاص و اجرای قوانین «جیم کرد» و عملیات وحشت انگیز «کو کلو کس کلن» و مدارس ناقص و تبعیض نژادی همچنان موجب سلب حقوق تابعیت از سیاهپوستان بود.

معهد تا سال ۱۹۴۰ وضع سیزده میلیون نفر سیاهپوستان امریکائی بوجه قابل ملاحظه ای تغییر یافته بود و تعداد ییسوآدان از ۰.۸۱٪ بکمتر از ۰.۱۵٪ رسیده و قریب دوثلث از سیاهپوستان که کمتر از بیست سال داشتند در مدارس مشغول تحصیل بودند. ضمناً در سه ایالت جنوبی مالیات سرانه سیاهپوستان را ملغی کرده بودند و بالتیجه در سال ۱۹۴۰ تعداد سیاهانی که در قسمتهای جنوبی حق رأی داشتند به ۲۱۱۰۰۰ نفر رسید و فقط ۳۴ درصد از کارگران سیاهپوست که قبلاً بحقارت تمام برعیتی مشغول بودند بانجام کارهای زراعتی اجباری میپرداختند گویانکه در نواحی جنوبی سه چهارم جماعت سیاهپوست بکشاورزی مشغول میباشند.

در عرض ده سال اخیر تغییرات بسیار سریعی صورت گرفته است تا ۱۹۵۰ کمتر از ۱۸ درصد از کلیه کارگران سیاهپوست در کار رعیتی مانده و بیش از نصف این جماعت نیز مستقلاً کشاورز یا مدیر امور زراعتی بودند. از میان کسانی که دست از زراعت برداشته بودند عده ای کمتر از نصف بخدمات منزل و نظایر آن پرداخته و ۱۵ درصد کارگر روستائی و مابقی (در حدود ۲۸ درصد) در صنایع مختلف پراکنده بودند و دوازده درصد بامور دفتری و فروشندگی و یامباشرت املاک و غیره میپرداختند. در اثنای جنگ بر تعداد سیاهپوستانی که به کارهای کشوری مشغول بودند بیش از یک میلیون نفر افزوده شد و در این چند سال اخیر مساعی مربوط بتأمین حقوق سیاهپوستان بشدت در جریان پیشرفت بوده است. البته قوانین جدیدی برای تأمین این حقوق وضع نشده ولی برای سیاهپوستان فرصت بیشتری فراهم شده است که در این راه به مبارزه پردازند.

چهار سال پس از آنکه دیوان عالی کشور «مزایای خاص سفید پوستان» را غیرقانونی اعلام کرد بیش از یک میلیون نفر از سیاهپوستان ایالات جنوبی در انتخابات مربوط بریاست جمهوری شرکت کردند، دو ایالت دیگر از ایالات جنوبی مالیات سرانه را لغو نمودند و تعدادی ازدادگاههای محلی ممنوعیت سیاه پوستان را از ورود بمیدانهای بازی گلف و رستورانها و میخانه ها و نمایشخانه ها و استخرهای شنا و مدارس عمومی ازین بردند. دادگاه عالی دستور داد که سیاهان نیز از سرویسهای اتوبوس در میان ایالات مختلف استفاده کنند و از حیث ورود بمدارس دولتی حقوق مساوی داشته باشند. در ارتش ممانعت از قبول سیاهان لغو گردید و تعدادی قوانین وضع شد که بموجب آن تبعیض در استخدام و تربیت و تعلیم و سر باز گیری و استفاده از مساکن عمومی مرتفع گردید. میزان پیشرفت حاصله در تعلیم و تربیت سیاهپوستان از اینجا معلوم میگردد که در نود و نه کالج مخصوص خود آنان بیش از ۹۰۰۰۰ نفر دانشجو ثبت نام کرده اند و در عین حال قریب سه هزار نفر دیگر هم در کالجهای دیگر مشغول تحصیلند (در ۱۹۰۹ رویهمرفته فقط پانزده باب مدرسه برای سیاهپوستان وجود داشت که در بعضی از آنها امکان تحصیلات عالی تری نیز وجود داشت). از آنجائیکه در نتیجه این پیشرفتها میزان بیسوادی به یازده درصد پائین آمده جماعت سیاهپوست امریکا از لحاظ تعلیم و تربیت فقط در حدود نشو و نما ی یک نسل یعنی قریب بیست سال از سایر جماعات امریکائی عقب مانده اند و این سرعت پیشرفت در تاریخ بشریت بیسابقه میباشد.

معهدا بطوریکه از آمار دیگر مستفاد میشود موضوع سیاهپوستان هنوز خیلی اشکال دارد. از سال ۱۹۰۰ باینطرف بر حد متوسط عمر مردان سیاهپوست در حدود بیست و شش سال افزوده شده است ولی

هنوز برای هر ۳۵۰۰ نفر سیاهپوست یک نفر دکتر وجود دارد (میزان عمومی یک نفر دکتر برای هر ۷۵۰ نفر است) و در یکی از ایالات جنوبی واقع در ناحیه میسی سیپی هر ۱۸۰۰۰ نفر یک دکتر دارند. با آنکه جماعت سیاهپوست امروزه ده درصد از تمام جمعیت امریکا را تشکیل میدهد مع هذا فقط یکصد عدد از کلیه تختخوابهای بیمارستانهای کشور در اختیار آنها قرار میگیرد. در ۱۹۴۸ حد متوسط درآمد یک خانواده سیاهپوست ۱۸۰۰ دلار یعنی ۴۷ درصد کمتر از درآمد خانواده های سفید پوست مشابه بود. زندگی کردن در شهر با درآمد کم باعث زحمات زیادی برای سیاهپوستان گردیده و آنان که استطاعت زندگی در منازل بهتری را ندارند مواجه با مسائل تلخی میشوند که نتیجه تبعیض در طبقات متوسطه است.

هنوز در ایالات جنوبی سیاهپوستان از ورود در رستورانها و نمایشخانهها و ایستگاهها و مدارس و مغازه های سلمانی و آرایشگاههای زنانه محرومند و چون از طرف دیگر در مواردی از قبیل کار کردن در کارخانه و استفاده از آسانسور و ورود به مغازه ها برای خرید اشیاء سیاه و سفید با هم فرقی ندارند لذا سفید پوستان چنین استدلال میکنند که ممنوعیت در بعضی موارد خاص جزو سوابق محلی است و نباید باعث گله و رنجش و شکایت و اعتراض باشد. موضوع سوابق محلی امریست مبهم که در عین حال دارای واقعیت است و شاید بعضی از اهالی ایالات جنوبی بطور خصوصی این موضوع را چنین توجیه نمایند که تنها خطر تحصیل قدرت سیاسی باعث تولید این سوابق نگردیده بلکه ترس از اختلاط نژادها و امراض بخصوص وحس انتقام جوئی سیاهان و پاره ای دیگر از این قبیل خیالات از دیر باز مانع از اختلاط زیاد با سیاهپوستان شده است. بهر صورت این سوابق مبنای منطقی و عقلانی ندارد و از طرف دیگر همچنان که در مورد

مسائل بیشمار دیگری مشهود است در اینمورد هم نباید تصور حل موضوع را بطور قاطع و دایم بخود راه داد.

از آنچه تا کنون ذکر شده در واقع چنین مستفاد میشود که مسائل مبتلا به امریکا مولود کشمکشهایی است که در راه وصول بهدفعهای مختلف پیش آمده است مثلاً از یکطرف کوشش برای تأمین منافع خصوصی و تحصیل موفقیت اقتصادی موجب برقراری بالاترین سطح زندگانی گردیده و درضمن مسائل و گرفتاریهای زیادی نیز بدنبال خود آورده است که از آنجمله است وجود شهرهای پرازدهام - تقلیل تدریجی منابع طبیعی - ایجاد محدودیتهای گمرکی و مهاجرتی و حدوث کساد اقتصادی. از طرف دیگر نیز مساعی مربوط بفراهم ساختن فرصتهای متساوی باعث پیدایش یک سلسله دیگر از مسائل مختلف گردیده است که بعضی از آنها عبارتست از حقوق کشوری و اختلافات مربوط بصنایع و حق نظارت دولت در امور مختلف نتیجه این امر عبارت بوده است از پیدایش موضوع بسیار مهم اداره امور اجتماعی در یک جامعه صنعتی و با آنکه در اهمیت این موضوع جای تردید نیست معهذا باید دانست که خود آن جزو یک مسئله مهمتری است.

این مسئله فوق العاده مهم که مبتنی بر اصول فلسفی است عبارتست از حفظ توازن و تعادل بین تکامل فرد - محیط زندگی وی - اصول کار و هدفهای مربوطه و آنچه هسته مرکزی مسئله را تشکیل میدهد عبارتست از پیشرفت و تکامل نیروهای موجود در وجود هر یک از افراد جامعه.

متأسفانه در هیچ جامعه ای تا کنون تمام قوای معنوی و ذاتی افراد کاملاً رشد و نمو نیافته است و امروزه ما نیز از این هدف عالی بسیار دور مانده ایم. معهذا مدارك قوی در دست است که نشان میدهد

در جریان تاریخ هیچ جامعه‌ای مانند جامعه ما که تحت اصول مربوط بمقاصد امریکائی برقرار گردیده اوضاع مساعدی برای پیشرفت فرد فراهم نیاورده است. شرط اساسی این موفقیت عبارت از آزادی است. آنهم نه آزادی بمفهوم منفی آن یعنی رها بودن از قید محدودیتهای اجتماعی و سیاسی و اقتصادی. بلکه آزادی مثبت یعنی توانائی فرد بتکامل خود و ایجاد تغییر و اقدام بازمایش و همین است که ما آنرا باصطلاح تحول دایم نام نهاده‌ایم.

این دو نوع آزادی مدام در حال تصادم و اختلافست و این اختلاف موقعی بروز میکند که بعضی از امریکائیآن در صدد تغییر چیزهایی بر می‌آیند که در نظر عده دیگری از آنان رضایت بخش تلقی میشود.

مثلاً یکقرن پیش از این موقعی که در نظر بود دبستانهایی بکمک دولت برقرار گردد جماعت مالیات‌دهنده و اولیای کلیساها و صاحبان بردگان و عده‌ای از سیاستمداران و معلمان و جماعتی که زبانشان انگلیسی نبود بمخالفت شدید پرداختند و این جماعات اخیر میخواستند اطفال را بمیل خود تربیت کرده و یا اصلاً از تربیتشان صرفنظر نمایند. در اینمورد بخصوص غلبه با طرفی شد که هوا خواه برقراری دبستانهای مذکور بود در بعضی موارد دیگر طرف مخالف حرف خود را پیش برده و گاهی نیز (مانند آزمایش تحریم مشروب) هواداران آزادی عمل در تغییرات اجتماعی پیروزی موقتی داشته‌اند. صرفنظر از نتیجه حاصله وظیفه دایمی امریکائیآن این بوده و هست که هر دو نوع آزادی را حفظ کنند و چون سازمان اجتماعی روز بروز پیچیده تر میشود وظیفه مزبور نیز طبعاً مشکلاتر میگردد و این اشکال ناشی از آن نیست که مثلاً بطور علنی و بالصراحه

از آزادی افراد جلوگیری شود مثل اینکه در این اواخر دانشمندان علوم و معلمان و کارمندان کشوری را وادار بسوگند مینمایند و باصطلاح از این طریق آزادی آنانرا محدود میسازند. زیرا باآنکه روزنامه نگاران و نویسندگان دیگر از آن قبیل جدآ بر علیه سانسور و محدودیتهای مترتبه بر آن فعالیت میکنند معهذاشکی نیست که این محدودیتهای نتیجه منطقی مقتضیات نظامی و تأمینی است و عامه مردم متوجهند که سیستم امریکائی در برابر سیستم کمونیستی صف آرائی کرده است. از طرف دیگر چون در عرض هجده سال اخیر جراید امریکا مرتباً دولت را بیاد انتقاد گرفته اند لذا خود همین امر نشان میدهد که وجود این محدودیتهای موقت موجب از بین رفتن آزادی افراد از سانسور نشده است. در واقع خدمات سختی که ممکن است با آزادی امریکائیان برسد و مردم متوجه آن نباشند خدماتی است که احتمال دارد در نتیجه علاقه امریکائیان بتولید مقادیر زیاد کالا حاصل گردد زیرا که این عمل نه تنها وضع محصولات مادی را یکنواخت میسازد بلکه امور تربیتی و روابط و تفریحات مردم را نیز مقید بموازین یکنواخت و متوسط مینماید. این وضع تا جائیکه طرز فکر و قضاوت امریکائیان را تحت تأثیر قرار داده موجب آن گردیده است که آنان معتاد بفرمول موازین مزبور شوند و بدین ترتیب خواهی نخواهی آزادی آنان در انجام تغییرات تا حدی در شرف محدود شدن بوده است.

نتایج ضمنی این وضع مستقیماسب آن شده است که مسائل عمده ای در باره فرهنگ امریکا مطرح گردد و مورخین و علمای اجتماعی که برای کشف و توضیح چگونگی تولید این مسائل میکوشند تفسیرهای گوناگونی در این مورد بعمل میآورند. از جمله بعضی از آنان عقیده دارند که قصور از طرف اولیای فرهنگی است بدینمعنی که مؤسسات

اجتماعی و سیاسی و اقتصادی با مقایسه به پیشرفتهای علمی و فنی بسیار عقب مانده اند . همچنین جماعتی دیگر میگویند که مسائل اجتماعی معمولاً نتیجه اختلافاتی است که بین دو گروه رالیست و ایده آلیست وجود دارد زیرا که گروه اول وضع موجود را قبول میکنند و گروه دوم مشتاق اصلاح و تکمیل هستند .

یکمده دیگر نیز در تفسیرهای خود متوجه نکات روانشناسی میگردد و از اجله آنان دکتر اریک فروم است که میگوید امریکائیان از قبول مسئولیت میترسند و مایلند که آزادی دوری گزینند . بالاخره جماعت دیگری مرکب از علما و فقها عقیده دارند که معمای لاینحل امریکائیان نتیجه عدم ایمان بخدا و مسیحیت است و یا آنکه بر اثر تزلزل مبانی اخلاقی و بدیعی بوجود آمده است .

در تمام این تفسیرات پاره ای از حقیقت نهفته است ولی از اینهمه یک مطلب اساسی مستفاد میشود و آن پیشرفت و تکامل فرد میباشد . رشد جامعه امریکائی وابسته بر رشد افراد آنست و مسئول پیشرفت و رشد افراد فقط خودشان هستند و نباید انتظار داشته باشند که مثلاً دولت بهتری بر سر کار باشد که آنها را در راه رشد اجتماعی یاری کند و یا آنکه این امر در نتیجه تکامل و اصلاح محیط زندگی و وجود سطح زندگی بالاتر و احراز تسلط در امور فنی انجام پذیرد . البته این عوامل در تسهیل امور زندگی دخالت داشته ولی مستقیماً از لحاظ بلوغ و رشد معنوی و باطنی افراد تأثیری ننموده است و حتی گفته میشود که علاقه امریکائیان بر فاه و تامین مادی مانع از حصول رشد مذکور گردیده در صورتیکه حقیقت امر چنین نیست یعنی در واقع علاقه مزبور افراد امریکائی را در طریق رشد معنوی براه انداخته و متوجه کیفیت و ضرورت آن ساخته است بدلیل اینکه همین علاقه بمادیات موجب بروز مسائل

پیچیده گونا گونی گردیده و افراد امریکائی را وادار به پیدا کردن راه حل‌های مناسب ساخته است .

پیدایش علم جدید روانشناسی باعث شده است که افراد امریکائی در مطالعات اجتماعی خود تشویق و ترغیب شوند . این علم که در میان طبقات ملت رواجی روز افزون پیدا نموده سبب آن گردیده که افراد در مواجهه با مسائل مختلف بطرز جدیدتری رفتار کنند . در قرن ۱۸ چنین تصور میکردند که بشر اصولاً حیوان ذیشعوری است . در قرن نوزدهم و تا مدتی در قرن بیستم نیز عقیده غالب بر این بود که بشر طبیعتاً از اوامر عقل پیروی میکند . حتی در حال حاضر نیز بسیاری از اصلاح طلبان این نکته را مسلم میدانند که بشر همینکه دید کاری بر خلاف مبانی عقل یا انصاف انجام میگیرد از روی منطق و شعور در مقام اصلاح آن بر خواهد آمد . این نظریه در پاره‌ای موارد صدق میکند اما مطالعات پاولوف و فروید این نظریه خوش بینانه را تا حدی معتنابه متزلزل کرده است زیرا که پاولوف میگوید عکس العمل انسان تابع اوضاع محیط اوست و فروید ثابت کرده که اعمال بشر ممکن است تابع عوامل و عللی باشد که خود وی از آن خبردار نیست . در نتیجه این تحقیقات و نظایر آن و همچنین بر اثر پیشرفتهای عمده‌ای که در معالجات روحی حاصل شده این نکته بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است که بشر با آنکه دارای قوه عاقله میباشد قوه مزبور را بکندی تکمیل مینماید و بندرت آنرا منحصرراً راهنمای خود قرار میدهد . قسمت عمده تفکرات بشری را در واقع احساسات عقلانی تشکیل میدهد نه تعقل محض و آنچه رفتار بشر را تحت سلطه قرار داده آرزوها و تمایلات پیدا و پنهان اوست و نه عقل و منطق وی .

در نتیجه این کشفیات جدید حالا دیگر بسیاری از فرضیات مربوط

بانسان و جامعه انسانی را که سابقاً جزو بدیهیات شمرده میشد نمیتوان مورد قبول قرارداد. یکی از فرضیات مزبور اینست که بشر بجز منظورهای شخصی خود پایبند چیزی نیست و طبیعت وی تغییر نمیپذیرد. همچنین میگویند که بشر فقط در پی تأمین آسایش مادی خویش است و یا آنکه وجود یک جامعه بیدرد سر و فارغ از گرفتاری بسته بآنست که مسائل اقتصادی و سیاسی و اجتماعی را حل کنند. این قبیل فرضیات و نظریه های کلی مشابه در حال حاضر دیگر وزنی ندارد زیرا که درباره بشر از لحاظ روانشناسی مطالب عمده ای کشف گردیده است. بزرگترین خدمت روانشناسی بعالم بشریت این بوده است که مردم را پیش از پیش متوجه مسائل درونی وجود خود ساخته است.

درست است که تفکر در کیفیات درونی بشر اعم از آنکه جنبه روانشناسی یا مذهبی داشته باشد هنوز در مراحل اولیه پیدایش خود میباشد و هنوز آثار پیشرفت و موفقیت زیاد دیده نمیشود، مع هذا یکی از آثار امیدبخش آن عبارت از این است که در عالم کارگری و اداره امور مربوط بآن بخصوص از حیث کوششی که در راه تنظیم مسائل مربوط بشرکت و سهم عوامل مختلف بعمل میآید امریکائیان روز بروز بیشتر متوجه مسئولیت افراد میگرددند و آنرا در مسائل اقتصادی و روابط فیمابین منظور میدارند. همین توجه بقبول مسئولیت بخوبی نشان میدهد که رشد امریکائیان از لحاظ روانشناسی در شرف حصول است ولی آثار رشد مذهبی و معنوی که متناسب بارشد روانی مزبور باشد هنوز پدیدار نیست. فدراسیونی که اخیراً از طرف بیست و نه گروه مذهبی پرتستان و ارتودوکسهای شرقی در شورای ملی کلیساهای مسیحی تشکیل یافت شاید نخستین قدمی باشد که در این راه برداشته شده است مع هذا مجامع مذهبی

متشکل هنوز باید راهی پیدا کنند که علاوه بر اخلاقیات حصول تجربه و بصیرت مذهبی نیز جزو هدفهای اصلی امریکائی قرار گیرد.

بتدریج که افراد امریکائی مواجه با مسائل پیچیده‌تری میشوند ممکن است دچار یکنوع عدم علاقه شوند ولی احتمال قوی می‌رود که نسبت به هدفهای خود نظریات تازه‌ای پیدا کنند. در حال حاضر کسی نمیتواند بگوید که هدفهای تازه چه خواهد بود ولی همینقدر میتوان گفت که یکی از مشخصات اصلی مقاصد امریکائی این است که افراد کشور در تحصیل منظورهای خود آزادی خواهند داشت.

***

پایان